

जुजुतयगु निगूगु सफू म्हसीका

निगू राज्यतयगु खँ गन जूजुया न्हापांगु सफुलिइ क्वचाःगु खः, अनं हे जूजुया निगूगु सफू शुरू जुइ। थ्व सफूयात झीसं निब्वथले फु –

१. ई.पू. ८५० निसैं सामरिया पतन व उत्तरी राज्यया अन्त्य तक अर्थात ई.पू. ७२२ तक।

२. इस्राएलया राज्यया पतन जूगु यहदा राज्यया खंनिसैं कयाः ई.पू. ५८६ लय नबूकदनेसर जुजुं यरूशलेम त्याकाकयाः नाश याःगु ई तक।

इस्राएल व यहदाया जुजुत व अन च्वंपिं मनूत बाचाया नियमकथं मजुसैं इमिसं मूर्ति पुजा याःगुलि थुपिं ततःधंगु विपत्तित देश व जाति जातितयथाय् वःगु खः। यरूशलेम नाश यायेधुंकाः यहदाय् च्वंपिं मनूतयत् मेगु थासय् ज्वना यंकगु घटना इस्राएली इतिहासया निंतिं छगू तःधंगु ह्युपाकथं काःगु दु। निगूगु जुजुतय् सफुलिइ मू मनूकथं खने दुम्ह अगमवक्ता एलियाया अधिकार काःम्ह एलीशा हे खः।

धलः पौ

अलग जूगु राज्य

१. एलीशा अगमवक्ता १:१-८:१५
२. यहदा व इस्राएलया जुजुपिं ८:१६-१७:४
३. सामरियाया पतन जूगु १७:५-४१

यहदाया राज्य

१. हिजकियांनिसैं योशियाह तक १८:१-२१:२६
२. योशियाहया शासन २२:१-२३:३०
३. यहदाया दकलय् लिपायापिं जुजुत २३:३१-२४:२०
४. यरूशलेमया पतन २५:१-३०

२ राजा

एलिया व जुजु अहज्याह

१ इस्राएलया जुजु आहाब सीधुंकाः मोआबं इस्राएलया विरोधय् विद्रोह यात।

२ सामरियाया थःगु दरबारया च्वय्यागु क्वथाया तिकिइयालं कुतुं वयाः इस्राएलया जुजु अहज्याह तसकं घाःपाः जुल। उकिं वं दूततय् थथे धया छवल,

“वनाः जि थ्व घाःपापाखें लनी कि मलनी धकाः एक्रोनया घः बाल-जिबबयाके सल्लाह का।”

3 तर परमप्रभुया दूतं तिश्बी एलियायात धाल, “सामरियाया जुजुया दूततयत् नापलाः हूँ। अले इमित थथे धा, ‘एक्रोनया घः बाल-जिबबयात न्यंवनेत छु इस्राएलय् छम्ह नं परमेश्वर मदु ला?’

4 उकिं परमप्रभुं आः थथे धयादीगु दु – ‘छ ग्वतुलाच्चंगु लासा छं त्वःती मखु, छ धात्थें सी।’ ” अले एलिया वन।

5 दूतत अहज्याहयाथाय् लिहां वःबलय् वं इमित धाल, “छिपि छाया लिहां वयागु?”

6 इमिसं वयात लिसः बिल, “छम्ह मनू जिमित नापलाः वल। वं जिमित थथे धाल, ‘छिमित छवयाहःम्ह जुजुयाथाय् लिहां वनाः वयात थथे धा, ‘परमप्रभुं थथे धयादी – एक्रोनया घःयात न्यनेत छाया दूतत छवयागु, छु इस्राएलय् छम्ह नं परमेश्वर मदु ला? उकिं छ ग्वतुलाच्चंगु लासा छं त्वःती मखु। छ धात्थें सी।’ ”

7 जुजुं इमित धाल, “छिमित थथे नापलाना धाःवःम्ह व मनू गथे च्वं?”

8 दूततयसं अहज्याहयात धाल, “वं सँयागु वसः फिनातःगु दु, वं थःगु जँय् छेंगूयागु हे जनी चिनातःगु दु।”

अले वं धाल, “व ला तिश्बी एलिया खः।”☆

9 अले जुजुं सेनाया छम्ह कप्तानयात वया नेय्म्ह मनूतनापं वयाथाय् छवल। उबलय् एलिया पहाडया च्वकाय् च्वनाच्चंगु खः। कप्तानं एलियायात धाल, “अय् परमेश्वरया मनू जुजुं थथे धयादी, ‘याकनं क्वय् क्वहां वा।’ ”

10 एलियां कप्तानयात लिसः बिल, “जि परमेश्वरया मनू खःसा स्वर्ग मि कुतुं वयाः छ व छिमि नेय्म्ह हे मनूतयत् भस्म यायेमा।” अले आकाशं मि कुतुं वयाः कप्तान व वया नेय्म्ह मनूतयत् भस्म यानाबिल।☆

11 अनंलि जुजुं मेम्ह छम्ह कप्तानयात वया नेय्म्ह सिपाइँतनापं एलियायाथाय् छवल। वं वयात धाल, “हे परमेश्वरया मनू जुजुं थथे धयादी, ‘थत्थें क्वहां वा।’ ”

12 एलियां इमित लिसः बिल, “जि परमेश्वरया मनू खःसा आकाशं मि कुतुं वयाः छ व छिमि नेय्म्ह मनूतयत् भस्म यायेमा।” अले परमेश्वरया मि आकाशं कुतुं वयाः वयात व वया नेय्म्ह मनूतयत् भस्म यानाबिल।

13 जुजुं हाकनं छकः स्वम्हम्ह कप्तानयात नेय्म्ह मनूतनापं छवल। थ्व स्वम्हम्ह कप्तान एलियायाथाय् थहां वन अले पुलि चुयाः वयात बिन्ति यात,

“हे परमेश्वरया मनु, जि व जिम्ह थुपि नेयम्ह मनूतयत् दया यानादिसै! जिमिगु ज्यान बचय् यानादिसै!

14 स्वयादिसै, स्वर्ग मि कुतुं वया: न्हापा वःपि निम्ह कप्तानत व इमि मनूतयत् भस्म यानाबिल। तर जिगु प्राण बचय् यानादिसै।”

15 परमप्रभुया दूतं एलियायात धाल, “व नापं क्वय् हूँ, व खना: ग्याये मते।” उकिं एलिया व कप्तानलिसै जुजुयाथाय् क्वय् वन।

16 एलियां जुजुयात धाल, “परमप्रभुं थथे धयादी, इस्राएलय् परमेश्वर मदु थें याना: छं छाय् दूततयत् एक्रोनया घ: बाल-जिबबयात थ: लनी कि मलनी धका: न्यके छवयागु? उकिं छ ग्वारातुलाच्चंगु लासा छं गुबलें त्व:ती मखु, छ धातथें सी!”

17 परमप्रभुं एलियापाखें नवानादीगु वचनकथं अहज्याह सित। अहज्याहया छम्ह नं कायपि मदुगुलि यहदाया जुजु यहोशापातया काय् यहोरामं राज्य यानाच्चंगु निगू दैय्* योराम† वया लिपा जुजु जुल।

18 अहज्याह जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु मेमेगु घटना, वं या:गु फुक्क ज्याखँ इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयात:गु दु।

2

एलियायात स्वर्गय् यंकूगु

1 परमप्रभुं एलियायात ग्वःफय्पाखें स्वर्गय् थत यंकेत्यंबलय् एलिया एलीशानापं गिलगाल त्वःता: लैय् वनाच्चन।

2 एलियां एलीशायात धाल, “छ थन हे च्वँ, परमप्रभुं जित: बेथेलय् छवयादीगु दु।”

तर एलीशां धाल, “धातथें परमप्रभु म्वा:म्ह ख: थें अले छि म्वा:म्ह ख: थें, जि पाफया: धाये जिं छित: त्व:ते हे मखु।” अले इपिं निम्हनापं क्वय् बेथेलय् वन।

3 बेथेलय् छपुच: अगमवत्तातय्सं एलीशायाथाय् वया: न्यन, “परमप्रभुं थौं छिकपिनि मालिकयात छिपाखें यंकादी धका: छु छिं स्यू ला?”

एलीशां धाल, “ख:, जिं स्यू। थ्व खँ ल्हाये मते।”

* **1:17** १:१७ निगू दै धा:गु ८५२ ई.पू. ३ अध्याययागु १ पदय् स्वल् धा:सा थ्व ई व यहदायाम्ह जुजु यहोशापातया राज्यया झिन्ध्यागु दै छगू हे ई ख:। पुलांगु नियमया इलय् बौ व कायनं गुबलें गुबलें नापं राज्य यात। † **1:17** १:१७ योराम गुबलें गुबलें इस्राएलयाम्ह जुजु योरामयात यहोराम धका: नं धायेगु या। ख: ला इस्राएलया जुजु योरामया नां नं थ्व हे ख:।

4 अनंलि एलियां एलीशायत धाल, “छ थन हे च्वँ, परमप्रभुं जितः यरीहोय् छवयादीगु दु।”

तर एलीशां धाल, “धात्थें परमप्रभु म्वाःम्ह खः थें अले छि म्वाःम्ह खः थें, जिं छितः त्वःते हे मखु।” अले उपि निम्हनापं यरीहोय् वन।

5 यरीहोय् छपुचः अगमवत्तातयसं एलियायाथाय् वयाः न्यन, “परमप्रभुं थौं छिकपिनि मालिकयात छिपाखें यंकादी धकाः छु छिं स्यू ला?”

वं धाल, “खः, जिं स्यू। तर थ्व खँ ल्हाये मते।”

6 अले एलियां वयात धाल, “थन हे च्वँ, परमप्रभुं जितः यर्दन खुसिइ छवयादीगु दु।”

तर हाकनं एलीशां लिसः बिल, “धात्थें परमप्रभु म्वाःम्ह खः थें अले छि म्वाःम्ह खः थें, जिं छितः त्वःते हे मखु।” उकिं इपिं निम्हं न्यासि वना हे च्वन।

7 नेय्म्ह अगमवत्तात यर्दन तक हे इमिगु ल्यूल्यू वल। एलिया व एलीशा खुसि सिथय् दित। नेय्म्ह अगमवत्तात भचा तापाक दनाः इमित स्वयाच्वन।

8 एलियां थःगु गा त्वयाः निइकाः उकिं लखय् कय्कल। लः जवय् व खवय्पाखे निब्व जुल। इपिं गंगु बैं जुयाः खुसिया उखे वन।

9 खुसि छीधुंकाः एलियां एलीशायत धाल, “छपाखें जितः तापाक यंके न्ह्यः जिं छंगु नितिं छु याये?”

“छिगु आत्माया निदुगं ब्वः सर्वय् कथं बियादिसँ अले जितः छिगु थासय् च्वना ज्या याये मास्ति वः।” एलीशां लिसः बिल।☆

10 एलियां धाल, “छं थाकुगु खँ फ्वन। अयनं जितः छपाखें ल्हनायंकीबलय् छं खन धाःसा व छंगु जुइ, मखुसा छन्त दइ मखु।”

11 इपिं खँ ल्हाल्हां वनाच्वंबलय् आकाझाकां मिया रथ व सलत उपि निम्हयसिगु दथुइ खनेदत, अले इपिं निम्हयसित अलग यात। अले ग्वःफसं एलियायात स्वर्गय् थत यंकल।

12 थ्व खनाः एलीशा चिल्लाय् दनाः हाल, “जिमि अबु, जिमि अबु! इस्राएल्या रथत व सलगइपिं!” अले एलीशां वयात हाकनं गुबलें मखं। नुगः मछिंकाः एलीशां थःगु वसः ज्वनाः निकयाना खुत।☆

13 अनंलि वं एलियायात थत यंकूबलय् कुतुं वंगु गा काल। अले लिहां वनाः यर्दन खुसि सिथय् दन।

14 एलियायागु गां खुसी च्वंगु लःयात कयकाः वं धाल, “एलियाया परमेश्वर, परमप्रभु गन दी?” थुकथं वं लःयात कयकल। वं लःयात कयकूबलय् लः जवय् व खवय् निव्व जुल। अले एलीशा खुसिया उखे वन।

15 व स्वयाच्चपिं यरीहो वःपिं अगमवक्तातयगु पुचलं धाल, “एलियाया आत्मा एलीशयाके क्वहां वःगु दु।” इपिं वयात नापलाः वन, अले वयागु न्ह्यःने भ्वसुल।

16 इमिसं धाल, “स्वयादिसँ, जिपिं छिकपिनि दासतयके बबल्लाःपिं नेय्मह मनूत दु। छिकपिनि मालिकयात माःवनेत इमित वने बियादिसँ। परमप्रभुया आत्मां यंकाः वयात गनं पहाड अथवा ब्यासिइ त्वःतातयादीगु जुइफु।”

एलीशां लिसः बिल, “म्वाः! इमित छवये मते।”

17 इमिसं धाःसा वयात मछाले माय्कः जिद्दी याना हे च्वन। उकिं वं धाल, “इमित छव।” अले इमिसं नेय्मह मनूतयत् छवल। इमिसं स्वन्हु तक माल अयनं एलियायात लुइके मफुत।

18 इपिं यरीहोय् च्वनाच्चमह एलीशयाथाय् लिहां वःबलय् वं इमित धाल, “जिं छिमित वने मते धयागु, मखु ला?”

एलीशयागु अजू चायापुगु ज्या

19 यरीहोयापिं छुं मनूतयसं एलीशयात धाल, “हे जिमि प्रभु, स्वयादिसँ, थ्व शहर बांलाःगु थासय् दु। अयनं लः बांमलाः अले जमिनय् छुं सइ मखु।”

20 वं धाल, “छगः न्हगु बात्चा जिथाय् हजि, अले उकी चि ति।” इमिसं व वयाथाय् हल।

21 अले व लःया मुहानय् वन। उकी चि तयाः वं थथे धाल, “परमप्रभुं थथे धयादी, “जिं थ्व लःयात शूद्र यानाबियागु दु। आवनिसें थुकिं गुबले मृत्यु हइ मखु अले जमिनयात गंकाबी मखु।”

22 एलीशां धाःथें हे अनयागु लः थौं तक नं शूद्र जुयाच्चंगु दु।

23 अनं एलीशा बेथेलय् थहां वन। व लँय् वनाच्चबलय् शहरं छुं मिजंमस्त वयाः वयात थथे धयाः गिजय् यात, “अय् पाचु छ्यं, छ च्वय् थाहां हँ। अय् पाचु छ्यं, छ च्वय् थाहां हँ।”

24 व फहिल अले इमित स्वयाः परमप्रभुया नामय् सराः बिल। अबलय् लाक हे सिमात दुगु थासं निम्ह भालू पिहां वयाः इपिं मध्ये पिइनिम्ह मिजंमस्तयत् तच्चकं घाःपा यानाबिल।

25 अनं व कर्मेल पर्वतय् वन, हानं अनं सामरियाय् लिहां वन।

3

इस्त्राएल व मोआबया दथुइ लडाईं

1 यहदाया जुजु यहोशापातं राज्य यानाच्चंगु झिंच्यागूगु दँय् आहाबया काय् योराम सामरियाय् इस्त्राएलया जुजु जुल। वं झिनिदँ राज्य यात।

2 वं परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यात, तर वया मां-बौनं याःगु ति ला मखु। थः बौनं बालघःया पुजा यायेत दय्कूगु च्वखगु थां वं चीकाछवल।

3 अथेसां थः स्वयाः न्हापायाम्ह जुजु नबातया काय् यारोबामं थें वं इस्त्राएलयात नं पाप याकल, वं व याना हे च्वन।☆

4 मोआबया जुजु मेशां यक्व फै लहिनातःगु दु। दँय्दसं वं १,००,००० चिधिकःपिं भ्याःचा व १,००,००० भ्याःचाया ऊन इस्त्राएलया जुजुयात बीमाः।

5 तर आहाब सीधुंकाः मोआबया जुजुं इस्त्राएलया जुजुया विरोधय् विद्रोह यात।

6 अथे जुयाः उबलय् जुजु योरामं सामरियां वनाः फुक्क इस्त्राएलयात मुंकल।

7 वं यहदाया जुजु यहोशापातयाथाय् नं थथे खबर छवत, “मोआबयाम्ह जुजुं जिगु विरोधय् विद्रोह यात। छु छि मोआबलिसें लडाईं यायेत जिलिसें झायादी ला?”

यहोशापातं लिसः बिल, “जि व छि उत्थें खः, जिम्ह मनूत छिकपिनि मनूत खः, जिम्ह सलत छिकपिनि सलत खः।”

8 यहोशापातं न्यन, “हमला यायेत झीपिं गुगु लँपुं वनेगु?”

योरामं लिसः बिल, “एदोमया मरूभूमि वनेगु।”

9 उकिं इस्त्राएलया जुजु यहदाया जुजु व एदोमया जुजुलिसें पिहां वन। न्हयन्हु तक चाचाःहिलाः वनेधुंकाः सेनायाके थःगु निंति व थः पशुतय्गु निंति लः फुत।

10 इस्त्राएलया जुजुं धाल, “आः गथे याये! छु परमप्रभुं झीपिं स्वम्ह जुजुपिन्त मोआबया जुजुया ल्हातय् बीत हयादीगु खः ला?”

11 तर यहोशापातं न्यन, “थन परमप्रभुया सुं अगमवक्ता मदु ला? दुसा, झीसं वपाखें परमप्रभुयाके न्यने फइ।”

इस्त्राएलयाम्ह जुजुया सेनाया छम्ह कप्तानं लिसः बिल, “शाफातया काय् एलीशा थन दु। वं एलियाया ल्हाः सिलाबीगु खः।”

12 जुजु यहोशापातं धाल, “परमप्रभुया वचन वयाके दु।” उकिं इस्त्राएलया जुजु, यहदाया जुजु यहोशापात व एदोमया जुजु वयाथाय् वन।

13 एलीशां इस्राएलया जुजुयात धाल, “छाय् छि जिथाय् वयाच्चनागु? झासँ, छिकपिनि मां-बौया अधर्मी अगमवत्तातय् हे न्यनादिसँ।”

योरामं धाल, “मख्, छायाःसा परमप्रभुं हे जिपिं स्वम्ह जुजुपिन्त छकलं मोआबया ल्हातय् बीत सःतादिल।”

14 एलीशां धाल, “दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु म्वाःम्ह खः थें, जिं पाफयाः धाये जि यहदाया जुजु यहोशापातयात इज्जत मयाइम्ह जूसा जिं छिगु ख्वाः जक नं मस्वयेगु अले छितः वास्ता तक नं मयायेगु।

15 आः वीणा थाइम्ह छम्ह मनू जिथाय् हयादिसँ।”

व मनुखं वीणा थानाच्चंबलय् परमप्रभुया शक्ति एलीशायाके क्वहां वल।

16 अले वं धाल, “परमप्रभुं थथे धयादी- जिं ब्यासिइ पुखूया पुखू यानाबी।

17 छिमिसं फय् वःगु चाइ मख्, वा वःगु खनी मख्। अय् नं थ्व ब्यासि लखं जाइ। अले छिमिसं, छिमि सा दूहं व छिमि मेपिं पशुतयसं लः त्वने खनि।

18 थ्व परमप्रभुया नितीं चिधंगु खँ खः, वय्कलं मोआबयात नं छिकपिनिगु ल्हातय् बियादी।

19 छिकपिन्सं किल्ला दुगु फुक्क शहरत व फुक्क ततःधंगु शहरत त्याकाकाइ। छिकपिन्सं भिंगु फुक्क सिमात पालाबी। लःया फुक्क मुहान पनाबी। अले फुक्क यक्व सइगु भिंगु बुँत ल्वहं वान्छवयाः स्यंकाबी।”

20 कन्हय् खुन्हु सुथ न्हापां बलि छाइगु इलय् एदोमपाखें लः न्ह्यानावल, अले जमिन लखं जाल।

21 थःपिन्त हमला यायेत स्वम्ह जुजुपिं वःगु दु धइगु खँ न्यनाः मोआबीतय्सं हतियार ज्वने फुपि बुरापि व ल्याय्म्हपि फुक्क मिजंतय् सःतके छवल अले इमित सिमानाय् तल।

22 कन्हय् खुन्हु सुथय् इपिं दंबलय् सूर्य लखय् थिनाच्चन। मोआबीतय्सं थःगु न्ह्यःने दुगु लः हि थें ह्याउँसे च्वंगु खन।

23 इमिसं धाल, “थ्व ला हि खः। उपिं जुजुपिं थःथः हे ल्वानाः छम्हय्सिनं मेम्हय्सित स्यात जुइ। इपीपि वनाः इमिगु छाउनी लुतय् याः वनेनु।”

24 तर मोआबीत इस्राएलीतय्गु छाउनीइ थ्यंबलय् इस्राएलीतय्सं मोआबीतय् त हमला यात। उकिं इपिं इस्राएलीतय्गु न्ह्यःनं बिस्सुं वन। मोआबीतय् त स्यास्यां इस्राएलीत इमिगु देशय् हे दुहां वन।

25 इमिसं शहरत नाश यानाबिल। इमि फुक्कसिनं यक्व सइगु फुक्क बुँइ ल्वहँत त्वःमपुतले ल्वहं वांछवल। इमिसं लःया फुक्क मुहान पनाबिल। अले फुक्क भिंगु

सिमात पालाबिल। लिपतय् इमिगु राजधानी कीर-हरेशेत जक ल्यन। तर कप्तांचां कय्कीपिन्सं उकियात नं घेरय् याना: हमला यात।

26 थः लडाईलय् बुइन धइगु सिया: मोआबया जुजुं थः ७०० म्ह सिपाईत ज्वना: जबरजस्ती शत्रुया सेनाया इवः पुला: एदोमया जुजु दुथाय् थ्यंक वनेत कुतः यात। तर व ताःमलात।

27 अथे जुया: वं थःगु लिपा जुजु जुइम्ह थः न्हापां बूम्ह काययात शहरया पखालय् होमबलिकथं बलि बिल। इस्राएलीतय्के तःधंगु तं लात अले इपि अनं थःगु हे देशय् लिहां वन।

4

गरीबम्ह भाःत मदुम्ह मिसाया चिकं

1 अगमवक्तातय् पुचःयाम्ह छम्हय्सिया कलातं एलीशायात चिल्लाय् दना: थथे धाल, “छिकपिनि दास जिमि भाःत सित। वयकः परमप्रभुयात तसकं मानय् याइम्ह धका: ला छिं सी हे स्यू। तर वयकलं ध्यबा पुलेमाःम्ह छम्ह मनू जिमि निम्ह कायपिन्त दास दय्केत काःवयाच्चंगु दु।”

2 एलीशां वयात लिसः बिल, “छंगु लागि जिं छु याये माल? छंगु छेंय् छु दु? जितः धा।”

वं धाल, “छिकपिनि दासयाके छुं नं मदु। चिकंथल जक दु।”

3 एलीशां धाल, “छेंय् छेंय् वना: थः सकलें जःलाखःलापिन्के खालि थलत फ्वना: हजि। थल भचा यक्व हजि।

4 अनलि छेंय् वना: छं थः कायपिन्त नं दुने तया: खापा त्यु। अले थलय् च्वंगु चिकं उपिं थलय् प्वकि। अले जाःगु थलत अलग ति।”

5 व मिसा व वया कायनं एलीशां धाःथें यात। अले वं इमिगु ल्युने खापा तिनाबिल। इमिसं थलत हःलिसें वं चिकं जाय्का वन।

6 फुक्क थल जायेधुंका: वं थः छम्ह काययात धाल, “मेगु थल हजि।”

तर वं लिसः बिल, “आः मेगु छगः नं थल मन्त।” अबलय् लाक हे चिकं वयेगु दित।

7 व भाःत मदये धुंकूम्ह मिसा वना: परमेश्वरया मनूयात थ्व खँ कन। अले वं धाल, “हूँ, चिकं मिया: त्यासा पु। ल्यं दुगु धिबां छ व छिमि कायपिं म्वानाच्वने फइ।”

एलीशा व शूनम्मी च्वंम्ह तःमिम्ह मिसा

8 छन्हु एलीशा शूनेम शहरय वन। अन छम्ह तःमिह मिसा दुगु जुयाच्वन। वं एलीशायात नयेत थःगु छैय् सःतल। उकिं एलीशा अनं जुयाः वक्वः पतिकं नयेत उगु छैय् छुं ई च्वनीगु।

9 व मिसां थः भाःतयात धाल, “थन अप्वः थें वयाच्वनीम्ह मनू परमेश्वरया पवित्रम्ह मनू खः धकाः जिं स्यू।

10 कःसिइ छकू चिकूगु क्वथा दयकाः अन खाता, तेबिल, मेच व मत छप्वाः तयाबीनु। व झीगु छैय् वइबलय अन च्वनी।”

11 छन्हु एलीशा अन वल, अले तलय् च्वंगु थःगु क्वथाय् वनाः आराम यात।

12 वं थः च्यः गेहजीयात धाल, “व शूनम्मी मिसायात सःता हजि।” वं वयात सःताहल। व मिसा एलीशाया न्ह्यःने दन।

13 एलीशां थः च्यःयात धाल, “वयात धा, ‘छं जिमिगु लागि थुलिमछि दुःखयात। जिमिसं छंगु लागि छु याये? छु छंगु लागि जुजु वा सेनापतिनापं खँ ल्हानाबी माः ला?’ ”

व मिसां धाल, “जि थन थः मनूतनापं बांलाक च्वंच्वनागु दु। जितः थुलि गा।”

14 लिपा एलीशां गेहजीयात न्यन, “अथेसा जिं वयागु लागि यायेमाःगु छुं हे मदु ला?”

गेहजीं लिसः बिल, “वया काय् मदुनि, भाःतम्ह धाःसा बुरा जुइ धुंकल।”

15 अले एलीशां धाल, “वयात थन सःती।” गेहजीं व मिसायात सःतल। व वयाः वयागु लुखा लिक्क दन।

16 एलीशां व मिसायात धाल, “मेगु दैय् थ्व हे इलय् छं थःकाय्यात मुलय् तयाः म्हितकाच्वंगु जुइ।”

व मिसां धाल, “मखु, मखु, जिमि प्रभु, परमेश्वरया मनू, थः दासीयात ध्वंलानादीं मते अले आस क्यनादीं मते।”☆

17 तर व मिसाया प्वाथय् दत। एलीशां धाःथें हे वं मेगु दैय् छम्ह काय् बुइकल।

18 काय्मचा भचा तःधिकः जुइ धुंकाः व छन्हु थः बौयाथाय् वन। उबलय् वया बौ बूँइ छव लइपिनापं च्वनाच्वंगु खः।

19 काय् मचां थः बौयात धाल, “छ्यं स्यात! छ्यं स्यात!”

वया बौनं थः छम्ह च्यःयात धाल, “थ्वयात थ्वया मांयाथाय् यंकि।”

20 उम्ह च्यलं मचायात बुयाः वया मांयाथाय् यंकल। बान्हि तक मामं मचायात मुलय् तयाः तल। अले व मचा सित।

21 मामं मचायात ब्रूयाः परमेश्वरया मनूया क्वथाय् यंकाः वयागु खाताय् तयाबिल, अले खापा तिनाः पिहां वल।

22 अनलि वं थः भाःतयात सःताः धाल, “जिथाय् छम्ह गधानापं छम्ह च्यः छवयाहयादिसँ। जितः अगमवक्ता एलीशायाथाय् वनेमाःगु दु। जि गुलि फत उलि याकनं लिहां वये।”

23 व मिसाया भाःतं न्यन, “थौं छाया् वनेमाल? थौं अमाइ नं मखु, शबाथ नं मखु।”

वं धाल, “न्हागु हे थजु।”

24 अले गधाया म्हय काठी चिनाः च्यःयात धाल, “थ्व गधायात ब्वाके यंकि। जिं मधातले जिगु लागि चिपलाः याये मते।”

25 थुकथं व वन, अले कर्मेल डाँडाय् परमेश्वरया मनूयाथाय् थ्यंकः वल।

व तापाक्कं वयाच्चंगु खनाः परमेश्वरया मनुखं थः च्यः गेहजीयात धाल, “स्व! लैय् शूनम्मी मिसा वयाच्चंगु।

26 ब्वाँय् वनाः वयात छिमि भाःत व मचा म्हं फु ला धकाः न्यै?”

वं धाल, “म्हं फु।”

27 व डाँडाय् परमेश्वरया मनूयाथाय् थ्यंबलय् वं एलीशाया तुति ज्वन। वयात घ्वानाः चीकेत गेहजी न्ह्यज्यात। तर परमेश्वरया मनुखं धाल, “वयात त्वःताः ब्यु। वया नुगः तसकं ख्वःगु दु, तर परमप्रभुं व खँ जिपाखें सुचुकाः जितः छुं धयादीगु मदुनि।”

28 वं धाल, “हे जिम्ह प्रभु, छु जिं छितः काय् फ्वनागु खः ला? जितः आस क्यनाः आसां थ्याकादी मते धकाः जिं बिन्ति यानागु मखु ला?”

29 अले एलीशां गेहजीयात धाल, “वनेत तयार जु। हथासं थ्व जिगु कथि ज्वनाः ब्वाँय् हँ। लैय् सुं नापलात धाःसा वयात ज्वजलपा याये मते, वं ज्वजलपा यात धाःसा वयात लिसः बी मते। थ्व जिगु कथि व मचाया ख्वालय् तयाब्यु।”

30 तर मचाया मामं धाल, “धात्थें परमप्रभु म्वाःम्ह खः थें अले छि म्वाःम्ह खः थें, जिं छितः त्वःते हे मखु।” उकिं एलीशा दनाः उम्ह मिसाया ल्यूल्यू वन।

31 गेहजी इपि स्वयाः न्हापा वनाः व कथि उम्ह मचाया म्हय तयाबिल, तर छुं सः मवः, मचा म्वाःगु छुं नं चिं खने मदु। उकिं एलीशायात नापलायेत गेहजी लिहां वन, अले वं धाल, “व मचा मदं।”

32 एलीशा छैय् थ्यंबलय् वं थःगु खाताय् सिना च्वंम्ह मचायात खन।

33 व क्वथा दुने दुहां वन, अले उपि निम्ह जक दुने दुहां वना: वं खापा तिल अले परमप्रभुयात प्रार्थना यात।

34 अनंलि मचाया म्हतु, मिखा व ल्हातय् थःगु म्हतु, मिखा व ल्हा: तया: उम्ह मचाया म्हया च्वय् थःगु म्ह तिल्ल प्यंकल। वं अथे वयागु म्हया च्वय् थःगु म्ह तिल्ल प्यंकबल्य् मचाया म्ह क्वानावल।☆

35 एलीशा दना: क्वथाया थुखे उखे न्यासि जुल। हाकनं छक: खाताय् दना: वयागु म्हया च्वय् थःगु म्ह तिल्ल प्यंकल। अले व मचां न्हय्क: तक हाच्छिउँ याना: मिखा चाय्कल।

36 अले एलीशां गेहजीयात स:ता धाल, “व शूनम्मी मिसायात स:ता हजि।” वं वयात स:ता: हल। व मिसा वयेधुंका: एलीशां धाल, “छिमि काययात यंकि।”

37 व दुहां वल, अले एलीशाया तुतिइ भ्वसुला: वं वयात भागि यात। अनंलि थ:काय् ज्वना: व वन।

थलय् मृत्यु

38 देशय् अनिकाल जुयाच्चंबल्य् एलीशा गिलगालय् लिहां वन। छन्हु छपुच: अगमवत्तात थ:नापं च्वनाच्चंबल्य् एलीशां थ: च्य:यात धाल, “मिइ छग: तग्व:गु थल तया: अगमवत्तातय् पुच:या लागि भचा क्वाति दय्कि।”

39 उपि मध्ये छम्ह अगमवत्ता बुँइ जडिबुटी मा: वन। वं छमा फल थें ज्या:गु लौका दुगु गसिमा लुइकल। वं थ:म्हं ल्हातं ज्वने फक्व उकिया फल खाना: हल। वं लौका थें ज्या:गु उपि फलयात कुचा कुचा याना: ताना: क्वातिदुगु थलय् तल। व छुकिया फल ख: धका: सुनानं मस्य्।

40 ग्वार्चा मनूतय्त नयेत बिल। तर उकिया सवा: कया: इमिसं एलीशायात चिल्लाय् दना: धाल, “अय् परमेश्वरया मनू थ्व थलय् मृत्यु दु।” इमिसं व नये मफुत।

41 एलीशां धाल, “भचा छुचुं हजि।” वं व थलय् तया: धाल, “आ: शुमित थ्व नकि।” थुबलय् उकी स्यंकीगु छुं मदु।

निगूगु अजू चायापुगु ज्या

42 बाल-शलीशायाम्ह छम्ह मनुखं परमेश्वरया मनूया निति उगु दँया बालीया न्हापां स:गु तछवया निइपा मरि व थ:गु बोराय् न्हगु अन्नया धेत भचा ज्वनावल। एलीशां धाल, “उपि मनूतय्त थ्व नयेत ब्यु।”

43 वया च्यलं लिसः बिल, “छु जिं सच्छिम्ह मछिं मनूतय्गु न्ह्यःने थुलि जक तयाबीगु ला?”

तर एलीशां धाल, “मनूतय् थ्व नयेत ब्यु। छायाःसा परमप्रभुं थथे धयादीगु दु, ‘इमिसं नयाः नं भचा ल्यनी।’ ”

44 अले वं व इमिगु न्ह्यःने तयाबिल। परमप्रभुया वचनकथं इमिसं नयाः नं भचा ल्यन।

5

नामानया छेंगूया पुनेयःगु ल्वय्

1 नामान अरामया जुजुया सेनापति खः। व थः जुजुया निति छम्ह तःधम्ह मनू खः। वं यानाः हे अरामयात परमप्रभुं त्याकादीगुलि अरामया जुजुं वयात तसकं मानय् याइगु। व छम्ह बहादुर सिपाई खः, तर वयाके छेंगूया पुनेयःगु ल्वय् दु।*

2 छकः अरामया सेनां इस्राएलय् हमला याःबलय् अरामया सिपाईतय्सं छम्ह नकतिनियाम्ह मिसामचायात ज्वनाः अरामय् हल। उम्ह मिसामचां सेनापति नामानया कलाःया भ्वाति जुयाः ज्या याइगु खः।

3 वं थः मालिकनीयात धाल, “जिम्ह मालिकं सामरियाय् च्वम्ह अगमवक्तायात नापलानादिल धाःसा वं वय्कःया ल्वय् लाय्काबी।”

4 नामान थः मालिक अरामया जुजुयाथाय् वनाः थथे धाल, “इस्राएली मिसामचां थथे धाःगु दु।”

5 अरामया जुजुं धाल, “ज्यू छ हूँ। जिं इस्राएलया जुजुयात छगू पौ च्वयाबी।” उकिं नामान ३४० किलोग्राम वहः, ७० किलोग्राम लुँ व झिज्वः वसः ज्वनाः वन।

6 वं इस्राएलया जुजुयाथाय् ज्वनावंगु पौलय् थथे च्वयातःगु दु, “थ्व पौनापं जिं जिम्ह दास नामानयात छिथाय् छवयाहयागु दु। छिं वयागु छेंगूया पुनेयःगु ल्वय् लाय्का बियादिसँ।”

7 व पौ ब्वनेवं इस्राएलया जुजुं थःगु वसः खुनाः धाल, “सुयातं स्याइम्ह व म्वाकीम्ह छु जि परमेश्वर खः ला? थ्व मनूखं छम्ह छेंगूया पुनेयःगु ल्वचं कःम्ह मनूयात लाय्काब्यु धकाः जिथाय् छाया छवयाहःगु? जिं स्वयेबलय् वं लडाईं यायेत त्वह तयाच्वंगु दु।”

8 इस्राएलयाम्ह जुजुं थःगु वसः खुगू खँ न्यनाः परमेश्वरया मनू एलीशां इस्राएलयाम्ह जुजुयाथाय् थ्व खबर छल, “छिं थःगु वसः छाया खुनादियागु?

* 5:1 ५:१-१४ लूक ४:२७

नामानयात जिथाय् छवयाहयादिसँ। अले वं इस्त्राएलय् छम्ह धात्थेयाम्ह अगमवक्ता दु धकाः सी।”

9 उकिं नामान थःगु रथत व सल ज्वनाः एलीशाया छैय् वल, अले लुखाय् पियाच्वन।

10 एलीशां वयात थथे धायेत छम्ह दूत छवल, “छ थः हे वनाः न्हय्कः तक यर्दन खुसिइ लुकुब्बु। अले छंगु छैगू न्हापा थें हे जुयाः छ शुद्ध जुइ।”

11 थ्व न्यनाः नामान तसकं तंचाल, अले थथे धयाः लिहां वन, “जितः नापलायेत व छाया पिहां मवःगु? जिं ला व जिथाय् वयाः परमप्रभु थः परमेश्वरयात बिन्ति यानाः ल्वचं कःगु थासय् ल्हाः तयाः जिगु छैगूया पुनेयःगु ल्वय् लाय्काबी धकाः च्वनागु का।

12 छु दमस्कसय् च्वंगु अबाना व फारपर खुसि इस्त्राएलया खुसित स्वयाः भिं, मजू ला? छु जि उकी लुकुब्बियाः शुद्ध जुइ मफइ ला?” उकिं व लिफस्वयाः तंम्वया वन।

13 वया च्यःतय्सं वया लिक्क वयाः वयात धाल, “मालिक, अगमवक्तां छितः छुं थाकुगु याः धकाः धाःगु जूसा छिं यानामदी ला? वं धाःथें वनाः खुसिइ लुकुब्बियाः छाया शुद्ध जुया मदीगु?”

14 अले नामान यर्दन खुसिइ क्वहां वन। परमेश्वरया मनुखं धाःथें हे वं न्हय्क तक खुसिइ लुकुब्बिल। वयागु म्ह चिधिकःम्ह मचाया म्ह थें जुल। अले व शुद्ध जुल।

15 थः सकलें च्यःतनापं परमेश्वरया मनूयाथाय् वयाः वं थथे धाल, “आः जिं इस्त्राएलय् बाहेक संसारय् गन नं परमेश्वर मदु धकाः सिल। उकिं आः थः दासपाखें छगू कोस्यलि कयादिसँ।”

16 तर एलीशां धाल, “जिं सेवा याना वयाच्वनाम्ह परमप्रभु म्वाःम्ह खः थें, जिं पाफया धाये जिं छुं काये मखु।” कोस्यालि कायेत नामानं वयात कर यात, अथेसां वं कोस्यलि मकाः।

17 नामानं धाल, “छिं कोस्यलि मकायेगु खःसा थः दासयात निम्ह खच्चरं क्वबिफक्व चा यंके बियादिसँ। छायाःसा आवंलि जिं परमप्रभुयात बाहेक मेपिं सुं घःयात होमबलि व मेगु छुं बलि छाये मखुत।

18 तर थ्व छगू खैय् जक परमप्रभु छिकपिनि दासयात क्षमा यानादीमा, जिमि जुजु अरामया रिम्मोन घःया देगलय् पुजा यायेत जिगु ल्हाः ज्वनाः दुहां वनीबलय् वनापं देगलय् छयं क्वछुकेमाली, थुकिया लागि जितः परमप्रभुं क्षमा यानादीमा।”

19 एलीशां नामानयात धाल, “याउँक हूँ।”

अले नामान अनं वनाः भचा तापाक थयंबलय्,

20 परमेश्वरया मनू एलीशया च्यः गेहजीं मनमनं धाल, “जिमि मालिकं थ्व अरामी नामानयात वं हःगु छुं मकासें याउँक छवल, धात्थें परमप्रभु म्वाःम्ह खः थें, जिं नामानया ल्युने ब्वाँय् वनाः वयाके छुं कयाः हये।”

21 उकिं गेहजी नामानया ल्युने ल्युने हथाय् चाचां ब्वाँय् वन। नामानं गेहजी थःपाखे ब्वाँय् वयाच्वंगु खन। अले वलिसें नापलायेत थःगु रथं क्वहां वयाः वयात न्यन, “फुक्क ठीक जू ला?”

22 गेहजी लिसः बिल, “फुक्क ठीक जू। जिमि मालिकं जितः थथे धायके छवयाहःगु दु, ‘एफ्राइमा पहाडी देशं नकतिनि अगमवत्तातय् पुचःपाखें निम्ह अगमवत्तात थ्यंकः वःगु दु। इमित बीत ३४ किलोग्राम वहः व निज्वः वसः बियादिसँ।’ ”

23 नामानं धाल, “६८ किलोग्राम हे यंकादिसँ।” नामानं गेहजीयात वहः कायेत कर यात। वं निपा बोराय् ६८ किलोग्राम वहः व निज्वः वसः तयाबिल। वं थः निम्ह च्यःतयत व सामान बिल। च्यःत व सामान क्वबियाः गेहजीया न्ह्यः न्ह्यः वन।

24 एलीशा च्वनाच्वंगु डाँडाय् थ्यंबलय् इमिगु ल्हातं व सामान कयाः छैय् तल, अले वं नामानया च्यःतयत लितछवल, अले इपिं वन।

25 व दुने दुहां वनाः थः मालिक एलीशया न्ह्यःने दन। एलीशां न्यन, “गेहजी, छ गन वनागु?”

गेहजीं लिसः बिल, “जि ला गनं वनागु मदु।”

26 तर एलीशां धाल, “व मनू रथं क्वहां वयाः छन्त नापलाः वःबलय् जिगु आत्मा छनापं मदु धकाः ला? थ्व धिबा, वसः, जैतून व दाखक्यब, दास दासी, फइ व सा द्रुहं कायेगु ई मखु।

27 आः नामानया छैगूया पुनेयःगु ल्वय् न्ह्याबलें छ व छिमि सन्तानयाके दयाच्वनी।” थत्थें गेहजीयात ग्यानापुगु छैगूया पुनेयःगु ल्वचं काल। गेहजी अनं वन, वयागु म्हया छैगू च्वापु थें तुयुसे च्वन।

6

एलीशा व यर्दन खुसिइ कुतुं वंगु पा

1 छकः छपुचः अगमवत्तात वयाः एलीशायात थथे धाल, “स्वयादिसँ, छिनापं जिपिं नापलायेगु थाय् जिमिगु लागि यक्व चीक् ज़ुल।

2 जिपिं यर्दन खुसिइ सिं काःवने ला? जिमिसं च्वनेत छखा छैय् दयके।”

एलीशां लिसः बिल, “ज्यु, हूँ।”

3 उषि मध्ये छम्हयसिनं वयात धाल, “छसपोल, थः दासपिलिसें झासँ,”
एलीशां लिसः बिल, “जि वये।”

4 उकिं व इपिनापं वन।

यर्दन खुसि सिथय् थ्यनेधुंकाः इमिसं सिमात पालेगु शुरु यात।

5 छम्हयसिनं सिमा पालाच्चंबल्लय् आकाझाकां पा लखय् कुतुंवन अले चु जक
ल्हातय् लानाच्चन। “मालिक, आः जिं छु यायेगु? थ्व ला हानं लितबी धकाः
फ्वनाहयागु पा खः” वं तसलं धाल।

6 परमेश्वरया मनुखं न्यन, “पा गन कुतुं वंगु?” वं पा कुतुं वंगु थाय्
क्यन। एलीशां छपु कथि ध्यनाः लखय् वांछवयाबिल। अले पा लखय् थहां वयाः
ल्येहेपुनाच्चन।

7 “पा लिका” एलीशां धाल। व मनुखं ल्हाः न्ह्यज्याकाः लखं पा लिकाल।

एलीशां अरामीतयत् जालय् क्यंका ज्वंगु

8 अरामया जुजु इस्राएललिसें लडाइँ यानाच्चन। वं थः कप्तानतनापं सल्लाह
यानाः धाल, “जिं थज्याःगु थासय् छगू छाउनी दय्के।”

9 परमेश्वरया मनुखं इस्राएलया जुजुयाथाय् थ्व खबर छवल, “उगु थासं वनेत
होश या, छायाःसा अरामीत अन वनाच्चंगु दु।”

10 उकिं परमेश्वरया मनुखं क्यंगु थासय् इस्राएलया जुजुं जाँचय् यानाः स्वल।
एलीशां जुजुयात तःकः मछि ख्याच्चः बियां तुं च्वन, उकिं अज्याःगु थासय् व होश
यानाच्चन।

11 उकिं अरामया जुजु तसकं तंचाल। वं थः कप्तानतयत् सःता धाल, “जितः
धाः, झीपि मध्ये इस्राएलया जुजुपाखे ल्युम्ह सु खः?”

12 कप्तानत मध्ये छम्हयसिनं धाल, “महाराज! जिपि मध्ये सुं नं मखु, व
एलीशा धाःम्ह छम्ह इस्राएली अगमवक्ता खः। छःपिन्सं थःगु घनीगु क्वथाय्
धयादीगु खँ तक नं वं इस्राएली जुजुयात कनाबी फु।”

13 जुजुं आज्ञा बिल, “व च्वनीगु थाय् सीकि। जिं वयात मनूत छवयाः ज्वने।”
जुजुयात खबर बिल- “व दोतानय् दु।”

14 वं सल व रथतनापं छगू तःधंगु सेना अन छवल। इमिसं चान्हय् वनाः शहरयात
घेरय् यात।

15 कन्हय् खुन्हु सुथ न्हापां दनाः एलीशाया च्यः छैनं पिहां वन। वं सल व
रथतनापं अरामी सेनां शहरयात घेरय् यानाच्चंगु खन। परमेश्वरया मनूया च्यलं
लिहां वयाः एलीशायात धाल, “हे प्रभु, आः झीसं छु यायेगु?”

16 अगमवक्तां लिसः बिल, “ग्याये म्वाः, इमिपाखे स्वयाः झीपाखे यक्व मनूत दु।”

17 अले वं प्रार्थना यात, “हे परमप्रभु, थ्वयात मिखां खंकादिसँ, थ्वं मिखां खनेमा!” अले परमप्रभुं वयागु मिखा चाय्कादिल। व च्यलं हाकनं स्वःबलय् एलीशाया प्यखें च्वंगु डाँडा मियागु सल व रथं जाःगु खन।

18 शत्रुत इपिपाखे क्वहां वःबलय् एलीशां प्रार्थना यात, “हे परमेश्वर, थुपि मनूतयत् कां यानादिसँ।” एलीशां प्रार्थना याःथें हे परमप्रभुं अरामी सिपाइँतयत् कां यानादिल।

19 एलीशां अरामी सिपाइँतयत् धाल, “थ्व लँ मखु, थ्व शहर नं मखु। जिगु ल्युने ल्युने वा, जिं छिमित छिमिसं मालाच्चवंह मनूयाथाय् यंकाबी।” अले वं इमित सामरियाय् यंकल।

20 इपि उगु शहरय् दुहां वनेवं एलीशां थथे प्रार्थना यात, “हे परमप्रभु, थुमित मिखां खंकादिसँ।” अले परमप्रभुं इमिगु मिखा चाय्कादिल। अरामी सेनां थःपिं सामरियाया दथुइ दुगु खंकल।

21 अरामीतयत् खनाः इस्राएलया जुजुं एलीशायात न्यन, “जिं थुमित स्यानाबी ला, हे जिमि अबु, छु जिं थुमित स्यानाबी ला?”

22 वं लिसः बिल, “स्यानादी मते। छिं थःगु हे तरवार व धनुष ज्वंपिं मनूतयत् स्यायेगु यानादियागु दु ला? इमित नयेगु त्वनेगु बियादिसँ अले इमित इमि जुजुपिन्थाय् लिहां वने बियादिसँ।”

23 उकिं इस्राएलया जुजुं इमिगु नितिं छगू तःधंगु भ्वय् न्यायकल। इमिसं नयेत्वने यायेधुंकाः इमि जुजुयाथाय् हे लितछवल। थुकिया लिपा अरामीतय्सं इस्राएल देशय् हमला यायेगु त्वःतल।

घेरय् याःगु सामरियाय् अनिकाल जूगु

24 छुं ई लिपा अरामया जुजु बेन-हददं थः फुक्क सेना मुंकाः सामरियापाखे न्ह्यज्यानाः उकियात घेरय् यात।

25 अथे जूगुलि उगु शहरय् तसकं अनिकाल जुल। ताःई तक घेरय् यानातःगुलि छम्ह गधाया छयंया मू १ किलोग्राम वहः व छख्वला सिमीया मू ६० ग्राम वहः जुल।

26 छन्हु इस्राएलया जुजु शहरया पखालय् च्वय् न्यासि वनाच्चंबलय् छम्ह मिसां चिल्लाय् दनाः धाल, “हे जिमि मालिक महाराज, जितः ग्वाहालि यानादिसँ!”

27 जुजुं लिसः बिल, “परमप्रभुं हे छन्त ग्वाहालि यानामदी धाःसा छु जिं छन्त ग्वाहालि याये फइ ला? जिके छव व दाखमघ छुं नं मदु।”

28 अले वं व मिसायात धाल, “छन्त छु जुल?”

वं लिसः बिल, “थ्व मिसां ‘थौं छिमि काय्यात नयेनु, कन्हय् जिमि काय्यात नये धकाः धाल।’

29 उकिं जिमिसं जिमि काय्यात दयकाः नया। कन्हय् खुन्हु जिं वयात धया, ‘थौं नयेत छिमि काय्यात हजि,’ तर वं वयात सुचुकल।”☆

30 व मिसाया खँ न्यनाः जुजुं नुगः मछिकाः थःगु वसः खुत। जुजु पखालय् न्यासि वनाच्चंबलय् मनूतयसं वं थःगु म्हय तःपालंया दुने भांग्राया वसः फिनातःगु खन।

31 जुजुं धाल, “शाफातया काय् एलीशाया छ्यं वयागु ब्वहलय् थौया दि क्वचाइबलय् तक दयाच्वन धाःसा जितः परमेश्वरं थथे हे वा थ्व स्वयाः अप्वः यानादीमा।”

32 जुजुं छम्ह दूत एलीशायाथाय् छवल। अबलय् एलीशा थःत नापलाःवःपि इम्राएली थकालितनापं छैय् हे च्वनाच्वंगु खः। जुजुया मनू थ्यंकः वये न्ह्यः एलीशां उपि थकालिपिन्त धाल, “व ज्यानमारां जिगु छ्यं ध्यनेत छम्ह मनू छवयाहःगु दु। व मनू थन थ्यंकः वइबलय् खापा तिनाब्यु, वयात दुने दुकाये मते। वया ल्यूल्यु जुजु थ्यंकः वइ।”

33 वं इमित थथे धयाच्वंबलय् हे दूत अन थ्यंकः वल।

जुजुं धाल, “थ्व फुक्क दुःख परमप्रभुयापाखें हे वःगु खः। आः जिं छाया परमप्रभुयात पियाच्वनेगु?”

7

1 एलीशां धाल, “परमप्रभुया वचन न्यनादिसँ! परमप्रभुं थथे धयादी – कन्हय् थुबलय हे सामरियाया ध्वाखाय् ५ किलोग्राम छुचुं वा १० किलोग्राम तछ्वया मू १२ ग्राम वहः जुइ।”

2 जुजुयात तिबः बियाच्वंम्ह कप्तानं परमेश्वरया मनूयात धाल, “स्वइदिसँ, परमप्रभुं स्वर्गया इयाः चाय्कादिल धाःसां थथे जुइ फइ ला?”

एलीशां लिसः बिल, “व छं थःगु हे मिखां खनी, तर छं उकिं नयेदइ मखु।”

अरामया सेना बिस्सुं वंगु

3 सामरियाया ध्वाखा पिने प्यम्ह छेंगूया पुनेयःगु ल्वय् दुपि मनूत दु। इमिसं थवंथः धाल, “झीपिं थन मसीतले छाया च्वनाच्वनेगु?

4 शहरय् दुहां वन धाःसा झीपिं अनया अनिकालं सी। थन च्वनाच्वन धाःसा नं झीपिं सी। बरु झीपिं अरामीतय्गु छाउनीइ वनाः आत्मसमर्पण यायेनु। इमिसं झीत त्वःतल धाःसा झीपिं म्वाइ। इमिसं झीत स्यात धाःसा झीपिं सी।”

5 अले सन्ध्याकाः इलय् इपिं अरामीतय्गु छाउनीपाखे वन। छाउनीया लिक्क थ्यंवल्य अन सुं मदु।

6 सल व रथ ज्वनाः छगू तःधंगु सेना न्ह्यज्याना वयाच्वंगु थें ज्याःगु सः अरामीतय्सं ताःगुलि थथे जूगु खः। परमेश्वरं हे अथे याकादीगु खः। इमिसं थवंथः धाल, “स्व, इस्राएली जुजुं झीत हमला यायेत हिती व मिश्रया जुजुपिन्त धिबा पुलाः हःगु दु।”

7 उकिं उखुन्हु सन्ध्याकाः इलय् अरामीत थःगु ज्यान बचय् यायेत पाल, सल, गधा व छाउनी अथे त्वःताः बिस्सुं वंगु खः।

8 छाउनीइ थ्यनेवं उपिं छेगूया पुनेयःगु ल्वय् दुपिं मनूत छगू पालय् दुहां वन। अन नयेत्वेने यात, अले अन दुगु वहः, लुं व वसःत मेथाय् यंकाः सुचुकाबिल। अनलि इपिं मेगु पालय् वन, अन नं इमिसं अथे हे यात।

9 इमिसं थवंथः खँ ल्हात, “झीसं थथे याये मज्यु। थौं बांलाःगु खँ कनेगु दि खः। थ्व खँ सुचुकातये मज्यु। कन्हय् सुथय् तक थ्व खँ सुयातं मधाल धाःसा झीत सजौंय जुइ। आः थत्थें दरबारय् वनाः थ्व खँ कं वनेनु।”

10 इपिं सामरियाय् लिहां वल। अले ध्वाखाय् च्वंपिं पालेतयत् तःसलं धाल, “जिपिं अरामीतय्गु छाउनीइ वनाबलय् अन जिमिसं सुयातं मखना। जिमिसं सुं मनूयागु सः नं मताः। सल व गधात चिनातःगु दु। पालत अथें त्वःतातःगु दु।”

11 अले ध्वाखाय् दुपिं पालेतय्सं तःसलं हालाः दरबारय् थ्व खबर बिल।

12 जुजुं चान्हय् हे दनाः थः भारदारतयत् धाल, “अरामीतय्सं छु यायेत्यंगु, जिं व छिमित धाये। थन अनिकाल जुयाच्वंगु खँ इमिसं स्यू। झीपिं नयेगु नसा मालेत शहरं पिने पिहां वनेबलय् झीत म्वाःम्वाकं ज्वनाः शहर त्याका कायेगु मतिइ तयाः ‘इपिं छाउनी त्वःताः ख्यलय् वनाः सुलाच्वंगु दु।’ ”

13 वया भारदारत मध्ये छम्ह भारदारं धाल, “झीगु शहरय् ल्यंदनिपिं न्याम्ह सलत बियाः अन छु जूगु खः व सीकेत मनूत छवयादिसैं। थन ल्यनाच्वंपिं इस्राएलीतय्गु थें हे इमिगु बिजोग जुइ मखु। धात्थें इपिं थन सीपिं इस्राएलीत थें जुइ। छु जूगु खः सीकेत झीसं इमित छवयेनु।”

14 इमिसं निगः रथ व उकिया सलत ल्यल। अले जुजुं इमित अरामी सेनायात छु जूगु खः व सीकेत छवल। अले वं रथ चलेयाइपिन्त थथे उजं बिल, “वनाः छु जूगु खः व सीकि।”

15 उपि मनूत यर्दन तक हे मामां वन। इमिसं लैँ दुछि हे अरामीतयसं हथाय् पथासं बिस्सुं वंबलय् वांछवःगु वसः व हलंज्वलं खन। इमिसं लिहां वयाः जुजुयात फुक्क खैँ कन।

16 उकिं मनूतयसं वनाः अरामीतयगु छाउनी लुतय् यात। थुकथं परमप्रभुं धयादीगु थें हे ५ किलोग्राम छुचुं वा १० किलोग्राम तछवया मू १२ ग्राम वहः जुल।

17 इस्त्राएलयाम्ह जुजुं थःत तिबः बीम्ह कप्तानयात शहरया ध्वाखा जिम्मा ब्यूगु खः। जुजुं वयागु छैँय् नापलाः वंबलय् परमेश्वरया मनुखं अगमवाणी याःथें व कप्तानयात ध्वाखाय् मनूतयसं तुति न्हुतुन्हुयाः स्यात।

18 परमेश्वरया मनुखं जुजुयात धाल, “कन्हय् थ्व हे इलय् तक सामरियाया ध्वाखाय् ५ किलोग्राम छुचुं वा १० किलोग्राम तछवया मू १२ ग्राम वहः जुइ।”

19 कप्तानं धाःसा परमेश्वरया मनूयात थथे धाःगु खः, “स्व, परमप्रभुं थःम्हं हे स्वर्गया इयाः चाय्कादिल धाःसां थथे जुइ फइ ला?” परमेश्वरया मनुखं थथे धाःगु खः, “थ्व छं थःगु हे मिखां खनी, तर छं उकिं छुं नयेदइ मखु।”

20 वयात अथे हे जुल, छायाःसा मनूतयसं ध्वाखाय् वयात न्हुतुन्हुल अले व सित।

8

शूनम्मी मिसा छैँय् लिहां वःगु

1 एलीशां शूनम्मीय् च्वंम्ह गुम्ह मिसाया काय्यात हाकनं म्वाकूगु खः वयात वं धाःगु खः, “थः परिवारनापं छ छुं ईया लागि मेगु देशय् च्वंहुँ, छायाःसा परमप्रभुं न्हयदँ तक अनिकाल जुइगु आज्ञा बियादीगु दु। न्हयदँ तक थ्व देशय् अनिकाल जुयाच्चनी।”☆

2 परमेश्वरया मनुखं धाःथें व मिसां यात। अले व मिसा थः परिवारनापं वनाः पलिशतीतय् देशय् न्हयदँ तक च्वन।

3 न्हयदँ लिपा व पलिशतीतय् देशं लिहां वल, अले थःगु छैँ व बुँ लित कायेगु लागि बिन्ति यायेत जुजुयाथाय् वन।

4 जुजु उबलय् परमेश्वरया मनूया च्यः गेहजीनापं खँ ल्हानाच्चंगु खः। वं धाल, “एलीशां याःगु फुक्क ततःधंगु ज्या जितः कँ।”

5 गेहजीं जुजुयात एलीशां छम्ह सीम्ह मनूयात म्वाकूगु खँ कनाच्चंबलय् हे गुम्ह मिसाया काय्यात वं म्वाकूगु खः व हे मिसा थःगु छँबुँया निति बिन्ति यायेत वल।

गेहजीं धाल, “हे जिमि प्रभु महाराज, व मिसा थ्व हे खः, एलीशां म्वाकूम्ह वया काय् थ्व हे खः।”

6 जुजुं व मिसायाके उकिया बारे न्यन, वं जुजुयात फुक्क खँ कन।

अले वं वयागु मुद्दा छम्ह हाकिमया जिम्माय् बियाः वयात थथे धाल, “वयागु छु छु खः, व फुक्क वयात लितब्यु, व देश त्वःतावंबलय् निसें आः तक वयागु बुँइ छु छु सल व फुक्क वयात लितब्यु।”

हजाएलं बेन-हददयात स्याःगु

7 अरामया जुजु बेन-हदद म्हं मफयाच्चंबलय् एलीशा दमस्कसय् वन। “परमेश्वरया मनू थन वयाच्चंगु दु” धकाः जुजुयात खबर बिल।

8 जुजुं थः भारदार हजाएलयात धाल, “छगू कोस्यलि ज्वनाः परमेश्वरया मनूयात नापलाः हूँ। वपाखें परमेश्वरयाके सल्लाह का अले न्यँ ‘छु जि थ्व ल्वयपाखें लनी ला?’ ”

9 हजाएलं कोस्यलि बीत दमस्कसया दकलय् भिंगु भिंगु ज्वलं कयाः पिइम्ह ऊँटया म्हय तल। अले व एलीशायात नापलाः वन। वयात नाप लानाः हजाएलं धाल, “छिकपिनि च्यः बेन-हदद जुजुं व लनी कि लनी मखु धकाः न्यनेत जितः छिथाय् छवयाहःगु खः।”

10 एलीशां लिसः बिल, “वनाः वयात धा, ‘छ धात्थें लनी।’ तर परमप्रभुं जितः व धात्थें सीगु क्यनादीधुकूगु दु।”

11 अनंलि एलीशां वयात त्वालां स्वयाच्चन, हजाएल मछाल। अले परमेश्वरया मनू ख्वल।

12 हजाएलं न्यन, “हे जिमि प्रभु, छाया ख्वयादियागु?”

एलीशां लिसः बिल, “छं इस्राएलया मनूतयगु विरोधय् गज्याःगु मभिगु ज्या याइ धकाः जिं स्यू। छं इमिगु किल्ला किल्लाय् मि तयाबी। छं इमि ल्यायम्हपिन्त तरवारं स्याइ, इमि चिचिधिकःपिं मस्तयत्त बैय् बस्वानाः स्याइ। प्वाथय् दुपिं मिसातय्गु प्वाः चिरिफायाबी।”

13 हजाएलं धाल, “जि ला खिचा थें ज्याःम्ह खः। जि ला छुं नं मखु। जिं थज्याःगु ततःधंगु ज्या गथे यानाः याये फइ?”

एलीशां लिसः बिल, “छ अरामया जुजु जुइ धकाः परमप्रभुं जितः क्यनादीगु दु।” ☆

14 हजाएल एलीशाया थासं बेन-हददयाथाय् लिहां वल। जुजुं न्यन, “एलीशां छु धाल थें?” हजाएलं लिसः बिल, “छ धात्थें लनी धकाः वं धाल।”

15 कन्हय् खुन्हु वं फांगा कयाः लखय् प्याकाः जुजुया ख्वाः त्वपुयाबिल। उकिं व सित। अनंलि हजाएल जुजु जुल।

यहदाया जुजु यहोराम

२ इति २१:१-२०

16 इस्राएलया जुजु आहाबया काय् योराम जुजु जूगु न्यादें* दुबलय्, अले यहोशापात यहदायाम्ह जुजु जुयाच्चंबलय् हे यहोशापातया काय् यहोरामं यहदाया जुजु जुयाः थःगु शासन शुरू यात।

17 व स्विनिर्दे दुबलय् गद्दीइ च्वन। वं यस्शलेमय् च्यादें राज्य यात।

18 आहाबया घरानां याःथें व इस्राएलयापि जुजुपि जूगु थें जुल। छायाधाःसा वं आहाबया म्हायनापं ब्याहा यात। वं परमप्रभुयात मयःगु भभिगु ज्या यात।

19 अथेसां थः दास दाऊदया नितिं परमप्रभुं यहदायात नाश याये मास्ति वय्कामदी, छायाधाःसा दाऊद व वया सन्तानयात न्हाबलें जः बियाच्चनीगु छप्वाः मत बी धकाः वय्कलं बचं बियादीगु खः।☆

20 यहोरामया इलय् एदोमीतय्सं यहदाया विरोधय् विद्रोह यानाः थःगु लागि छम्ह जुजु ल्यल।☆

21 अथे जुयाः यहोराम थःगु फुक्क रथत ज्वनाः जाईरपाखे वन। एदोमीतय्सं वयात व वया रथया कप्तानतय्त घेरय् यात, तर व चान्हय् दनाः बिस्सुं वन। वया सिपाईत धाःसा थथःगु छेंय बिस्सुं वन।

22 उकिं थौं तक नं एदोमं यहदाया विरोधय् विद्रोह यानाच्चंगु दु। अबलय् हे लिब्नां† नं विद्रोह यात।

23 यहोराम जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या यहदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफलइ च्वयातःगु दु।

☆ 8:13 ८:१३ १ राज १९:१५ * 8:16 ८:१६ न्यादें दुबलय् धाःगु ई.पु. ८४८ १:१७; ३:१ पदय् यहोराम व वया बौ यहोशापातनापं राज्य याःगु छिं खंकेफु। तर थुबलय् यहोरामं थः याकःचां हे शासन यायेगु शुरू यात।

☆ 8:19 ८:१९ १ राज ११:३६ ☆ 8:20 ८:२० उत २७:४० † 8:22 ८:२२ लिब्ना थ्व शहर यहदा देश व पलिशती देशया सिमानाय् दु, थ्व शहर यहदा देशया पच्छिमय् ला, अथे जुयाः इपिं पच्छिमपाखे ल्वात तर एदोमयापि मन्तलिसें इमिगु देशया पुर्बपाखे लडाईं यात। यहोरामयात निखेंपाखें समस्या दु धयागु खँ थुकिं सीके फु।

24 यहोराम थः पुर्खात थें सित। वयात इपिनापं दाऊदया शहरय् थुन। वयागु थासय् वया काय् अहज्याह जुजु जुल।

यहदाया जुजु अहज्याह

२ इति २२:१-६

25 आहाबया काय् योराम इस्राएलया जुजु जूगु झिनिर्दे[‡] दुबलय् यहोरामया काय् अहज्याह यहदाया जुजु जुल।

26 अहज्याह निर्निर्दे[‡] दुबलय् जुजु जूगु खः। वं दच्छि यरूशलेमय् राज्य यात। वया मांया नां अतल्याह खः। अतल्याह इस्राएलया जुजु ओम्रीया छय् खः।

27 अहज्याह आहाबया घराना जू थें जुल। आहाब जुजुलिसें वयागु ब्याहाया स्वापु दु। आहाबया घरानां थें वं नं परमप्रभुयात मयःगु मभिगु ज्या यात।

28 अहज्याह जुजु आहाबया काय् योरामलिसें अरामया जुजु हजाएललिसें रामोत-गिलादय् लडाइँ यायेत वन। तर लडाइँलय् अरामीतय्सं योरामयात घाःपाः यानाबिल।

29 उकिं अरामया जुजु हजाएललिसें लडाइँ याःवंबलय् जूगु घाः लंकेत व यिजरेल शहरय् लिहां वल। अहज्याह वयात अन स्वःवन।

9

येह् इस्राएलया जुजु अभिषेक जूगु

1 एलीशा अगमवक्तां अगमवक्तातय् पुचःयाम्ह छम्हय्सित सःताः धाल, “तयार जु, थ्व जैतून चिकंया सिसी ज्वनाः छ रामोत गिलादय् हूँ।

2 अन थ्यनीबलय् छं निम्शीया छय्, यहोशापातया काय् येह्यात मा। वयाथाय् हूँ, दुने वनाः वयात पासापिपाखें अलग यानाः दुने च्वंगु क्वथाय् यंकि।

3 अले थ्व सिसिइ दुगु चिकं वयागु छैनय् लुनाः थथे धा, ‘परमप्रभुं थथे धयादी — जिं छत्त इस्राएलया जुजु अभिषेक यानागु दु।’ अनलि खापा चाय्काः बिस्सुं हूँ। लिबाके मते!”

4 उकिं व ल्याय्मम्ह अगमवक्ता रामोत-गिलादय् वन।

5 अन थ्यंबलय् वं सेनाया कप्तानतय् छथाय् च्वनाच्चंगु खन। वं धाल, “कप्तान, छिलिसें छगू खँ ल्हाये माःगु दु।”

येह् न्यन, “जिपिं मध्ये सुलिसें खँ ल्हायेगु?”

वं लिसः बिल, “कप्तान, छिलिसें।”

‡ 8:25 ८:२५ झिनिर्दे दुबलय् थथे धयागु ई.पु. ८४१

6 येह दना: छैय् दुने दुहां वन। व ल्याय्मम्ह अगमवक्तां येह्या छेनय् चिकं लुना: थथे धाल, “परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी – ‘जिं छन्त जिमि प्रजा इस्राएलया जुजु अभिषेक यानागु दु।”

7 छं थ: मालिक आहाबया काय्पिन्त स्यायेमा:, अले ईजेबेलं जिम्ह अगमवक्तात व मेमेपिं दासतय्त् स्या:गुलि जिं वयात सजॉय बी।

8 आहाबया फुक्क घराना नाश जुइ। जिं वया छैयापिं छम्ह छम्ह मिजंतय्त्, दास थजुइमा वा दास थमजुइमा, इस्राएल्य् नाश यानाबी।

9 जिं आहाबया घरानायात नबातया काय् यारोबाम व अहियाहया काय् बाशाया घराना थें यानाबी।

10 यिजरेलया छूक् बुँइ ईजेबेलयात खिचातय्सं नइ। वयात सुनानं थुनी मखु।”

अथे धया: व अगमवक्ता खापा चाय्का: ब्वाँय् वन।

11 येह थ: कप्तान पासापिन्थाय् पिहां वन। इपिं मध्ये छम्हय्सिनं वयात न्यन, “फुक्क ठीक जू ला? व वें छन्थाय् छाय् व:गु?”

येहं लिस: बिल, “छिमिसं व मनूयात म्हस्य्, वं छु धाइ धका: छिमिसं सी हे स्यु।”

12 इमिसं लिस: बिल, “जिमिसं छुं मस्यु! वं छु धाल, जिमित धा।”

येहं धाल, “वं जित: थथे धाल, ‘परमप्रभुं थथे धयादी – जिं छन्त इस्राएलया जुजु अभिषेक यानागु दु।’”

13 इमिसं हथाय् चाचां थ:गु गा त्वया: वयागु क्वय् स्वाहानेय् हे लायाबिल। अले तुरही पुया: त:सलं धाल, “येह जुजु ख:!”

येहं इस्राएलयाम्ह जुजु योरामयात स्या:गु

14 उकिं निम्शीया छय्, यहोशापातया काय् येहं योरामया विरोधय् ग्वसा: ग्वल। (योराम फुक्क इस्राएलीतनापं अरामया जुजु हजाएलपाखें इस्राएलया रक्षा यायेत रामोत-गिलादय् च्वनाच्चंगु ख:।

15 तर योराम अरामया जुजु हजाएललिसें लडाइँ या:बलय् घा:पा: जूगुलि थ:गु घा: लंकेत यिजरेल्य् लिहां व:गु ख:।) येहं थ:नापं दुपिं मनूतय्त् धाल, “छिपिं जिलिसें दु धयागु ख:सा यिजरेलयापिं मनूतय्त् खबर बीत थ्व शहरं छम्हय्सित नं पिहां वनेबी मते।”

16 अनंलि थःगु रथय् च्वनाः व यिजरेलपाखे वन। योराम अन आराम यानाच्चंगु खः, अले योरामयात स्वयेत यहदाया जुजु अहज्याह अन वःगु खः।

17 यिजरेलया धरहराय् दनाच्चंम्ह पालें येह्या पुचः वयाच्चंगु खनाः तःसलं धाल, “जिं छपुचः मनूत रथय् च्वनाः वयाच्चंगु खनाच्चनागु दु।”

योराम लिसः बिल, “छिकपि शान्तिया निति वयागु खः ला धकाः न्यनेत छम्ह सल गइम्ह मनू छव।”

18 व सल गयावंम्ह येह्याथाय् थ्यन, अले वयात थथे धाल, “जुजुं थथे धयादी – ‘छिकपि शान्तिया निति वयागु खः ला?’ ”

येहं धाल, “छं शान्तिया बारे छु स्यू धकाः? छ जिगु ल्यूल्यू वा।”

यिजरायलया धरहराय् दनाच्चंम्ह पालें धाल, “सल गयावंम्ह इमिथाय् ला थ्यन तर व लिहां मवः।”

19 जुजुं सल गइम्ह मेम्ह मनू छवल। व येह्याथाय् वःबलय् वं धाल, “जुजुं थथे धयादी, ‘छु छि शान्तिया निति वयागु खः ला?’ ”

येहं हाकनं लिसः बिल, “छन्त शान्तिया बारे छाया माल? छ जिगु ल्यूल्यू वा।”

20 अले पालें धाल, “व इमिथाय् ला थ्यन। तर व नं लिहां मवः। पुचःया नायलं निम्शीया छय् येहनं थें रथ चले यानावयाच्चंगु दु। वं वेंनं थें रथ चले याइगु।”

21 योराम धाल, “जिगु रथ तयार या!” इमिसं रथ तयार यायेधुंकाः इस्माएलया जुजु योराम व यहदाया जुजु अहज्याह थथःगु रथय् च्वनाः येह्यात नापलावन। इमिसं वयात यिजरेली नाबोतया जमिनय् नापलात।

22 येह्यात खनाः योराम न्यन, “छु छि शान्तिया निति वयागु खः ला?”

येहं लिसः बिल, “छिकपिनि मां ईजेबेलया मूर्ति पुजा व तन्त्रमन्त्र दयकं दयकं गय् यानाः शान्ति जुइ?”

23 योराम थःगु रथ फहिकाः अहज्याहयात थथे धाधां बिस्सुं वन, “अहज्याह! धोखा जुल।”

24 येहं थःगु धनुष पिकयाः योरामया ब्वहःया दथुइ कयकल। वाणं वयागु नुगलय् सुयाबिल। अले व थःगु रथय् ग्वारातुल।

25 येहं थः रथया कप्तान बिदकारयात धाल, “वयात ल्हनाः यिजरेली नाबोतया क्यबय् वान्छवया ब्यु। जितः छता खँ लुमना वल। छ व जि वया बौ आहाबया ल्युने ल्युने रथय् च्वनाः वनाच्चनाबलय् वया बारे थ्व अगमवाणी धयादीगु खः।

26 ‘परमप्रभुं थथे धयादी, जिं म्हिगः नाबोत व वया काय्पिनिगु हि खना। धात्थें जिं थ्व हे जमिनय् छंके बदला काये।’ आः परमप्रभुया वचनकथं वयात यंकाः व हे क्यबय् वांछवयाब्जु।”☆

येहं यहदाया जुजु अहज्याहयात स्याःगु

27 थथे जूगु खनाः यहदाया जुजु अहज्याह बेथ-हागान वनीगु लें तक हे बिस्सुं वन। येहं वया ल्यू वनाः तसलं धाल, “वयात नं स्या।” उकिं इमिसं यिबलामया लिक्क गूरया पाःचाय् वयात वयागु हे रथय् घाःपाः यानाबिल। तर व मगिद्दोय् बिस्सुं वन, अले अन हे सित।

28 वया च्यःतय्सं वयागु सीम्ह रथय् तयाः यरूशलेमय् यंकल। वयात वयागु हे चिहानय् वया पुर्खातनापं दाऊदया शहरय् थुन।

29 आहाबया काय् योराम इस्राएलया जुजु जूगु झिंछगूगु दैय्* अहज्याह यहदाया जुजु जूगु खः।

ईजेबेलयात स्याःगु

30 येह यिजरेलय् वन। ईजेबेलं वयागु बारे न्यनाः थःगु मिखाय् अजः तल, अले सँ छयनाः इयालं क्वय् स्वल।

31 येह ध्वाखा दुने दुहां वनेवं ईजेबेलं न्यन, “थः मालिकयात स्याइम्ह अय् जिम्मी,† छ शान्तिया निंति वयागु खः ला?”

32 वं च्वय् इयाःपाखे स्वयाः धाल, “जिपाखे सु दु? सु दु?” अले निम्ह स्वम्ह नपुंसकतय्सं क्वय् व दुथाय् स्वल।

33 येहं धाल, “वयात क्वफानाछव!” उकिं इमिसं वयात क्वफानाछवल। वयागु हिया फुति अंगलय् लात अले सलतय्सं वयात न्हबलय् इमिगु म्हय् नं हिया फुति लात।

34 येहं दुहां वनाः नयेत्वने यात। अले येहं धाल, “व सराः लाःम्ह मिसायात यंकाः थुनाब्जु। व जुजुया म्हाय् खः।”

35 इपिं वयात थुनेत क्वय् वंबलय् इमिसं वयागु छयंया क्वय्य्, तुति व ल्हाः जक लुइकल।

☆ 9:26 १:२६ १ राजा २१:१९ * 9:29 १:२९ झिंछगूगु दै थथे धयागु ई.पु. ८४१, थ्व व अध्याय ८ य् दुगु छगू हे दै खः तर ल्याःखाय् बलय् भचा पाइ। † 9:31 १:३१ जिम्मी थ्व इस्राएलया सेनाया छम्ह कप्तान खः। वं इस्राएलयाम्ह जुजु इलाहयात स्यात अले न्हयन्हु तक जक व इस्राएलयाम्ह जुजु जुल। स्वयादिसँ, १ राजा १६:८-१२

36 इमिसं लिहां वयाः येह्यात धाल। अले वं धाल, “श्व ला यिजरेलया उगु थासय् खिचातयसं ईजबेलया ला नइ धकाः थः दास तिश्बी एलियापाखें धयादीगु परमप्रभुया वचन खः।”

37 ईजेबेलया म्ह यिजरेलया जमिनय् साः थें जुइ। गुकें यानाः सुनानं ‘श्व ईजेबेल खः धकाः धाये फइ मखु।’ ”

10

आहाबया परिवारयात स्याःगु

1 सामरियाय् आहाबया न्हयेम्ह काय्पिं दु। येहं पौत च्वयाः सामरियाय् यिजरेलया शासकत, नायःत व आहाबया काय्पिन्त लहिनाच्चपिं मनूतय्थाय् छ्वल। पौलय् थथे च्वयातःगु दु,

2 “जुजुया काय्पिं छिपिनापं दु। छिमिके रथ, सल, हतियार व पखालं घेरय् यानातःगु शहरत दु। अथे जुयाः श्व पौ थ्यनेवं,

3 छिमि मालिकया काय्पिं मध्ये भिंम्ह व ल्वःम्ह मनूयात ल्ययाः जुजु दय्कि। अले छिमि मालिकया घरानाया निंति लडाइँ या।”

4 तर इपिं तसकं ग्यात। इमिसं धाल, “निम्ह जुजुपिन्सं ला येह्यात पने मफुत धाःसा झीसं गये यानाः वयात पने फइ।”

5 उकिं दरबार व शहरयापि प्रशासकत, थकालित व जुजुया काय्पिन्त लहिनाच्चपिन्सं मिलय् जुयाः येह्याथाय् थज्याःगु खबर छ्वल, “जिपिं छिकपिनि दास खः। जिमिसं छिं धाःगु खँ न्यने। तर जिमिसं सुयातं जुजु दय्के मखु। छितः छु याये मास्ति वः, व यानादिसँ!”

6 येहं इमित मेगु पौ च्वल, “छिपिं जिपाखे दु धइगु खःसा, जिं धाःथें च्वनेगु खःसा आहाब जुजुया काय्पिनिगु छ्यं ज्वनाः कन्हय् थुबलय् तक जिथाय् यिजरेलय् वा।” आहाब जुजुया न्हयेम्ह सन्तानतय्त सामरियाया ततःधपिं मनूतय्सं लहिनाच्चंगु खः।

7 येह्या पौ थ्यनेवं इमिसं न्हयेम्ह राजकुमारतय्त ज्वनाः स्यानाबिल। इमिगु छ्यं दालाय् तयाः यिजरेलय् येह्याथाय् छ्वल।

8 आहाबया काय्पिनिगु छ्यं हःगु खबर येह्याथाय् थ्यन।

वं धाल, “इमित सुथय् तक ध्वाखाया निखेपाखे ट्रँचिकाः तयाब्यु।”

9 कन्हय सुथय् व ध्वाखाय् वनाः अन मुनाच्च्वं पि मनूतय न्हाःने दनाः धाल, “छिमिगु दोष मदु। योराम जुजुयात ग्वसाः ग्वयाः स्यानाम्ह जि हे खः। तर थुपि सकसितं सुनां स्यात?

10 परमप्रभुं आहाबया सन्तानया बारे धयादीगु छगू वचन नं सिति वनी मखु धकाः सीकाति। परमप्रभुं थः चयः एलियापाखें बियादीगु बचं पूर्वकादीगु खः।”

11 अनलि येहं यिजेरलय् च्वनिपि आहाबया मेपि फुक्क सन्तान, हाकिमत, मिलय् जूपि पासापि व घःपालात छम्ह हे मल्यंक सकसितं स्यात।☆

अहज्याह जुजुया घरानायात स्याःगु

12 येह अनं सामरियापाखे वन। लैय् फैजवाःत च्वनीगु बेथ-एकेदय् थ्यंबलय्

13 येहं यहदाया जुजु अहज्याहया थःथितिपि नापलात। येहं इमित न्यन, “छिपि सु खः?”

इमिसं लिसः बिल, “जिपि अहज्याहया थःथितिपि खः। जिपि जुजुया परिवार व रानीमांया परिवारयात ज्वजलपा यायेत वयागु खः।”

14 अले वं धाल, “थुमित म्वाःम्वाकं ज्वँ!” उमिसं इपि पिइनिम्हय्सित ज्वन। अले बेथ-एकेदया गाःया लिक्क उमिसं इमित स्यात। उमिसं इपि छम्हय्सित नं म्वाका मतः।

आहाबया ल्यंदुपि परिवारयात स्याःगु

15 येह अनं वन। लैय् रेकाबया काय् यहोनादाबं* वयात नापलात। येहं वयात ज्वजलपा यानाः धाल, “छु झीगु मन छगू हे खः ला? छ सुयापाखे दु?”

यहोनादाबं लिसः बिल, “जि छिपाखे दु।”

येहं धाल, “अथे खःसा छंगु ल्हाः जितः ब्यु।” वं अथे हे यात, येहं वयात रथय् च्वनेत ग्वाहालि यात।

16 येहं धाल, “जिनापं वयाः परमप्रभुया निति जिगु जोश स्व।” अले वं वयात थःगु रथय् तयाः यंकल।

17 येह सामरियाय् थ्यंबलय् एलियायात परमप्रभुं धयादीगु वचनकथं वं आहाबया ल्यनाच्च्वं पि थःथितिपि सकसितं स्यात।

बालघःयात पुजा याइपिन्त स्याःगु

☆ 10:11 १०:११ होशे १:४ * 10:15 १०:१५ यहोनादाब थ्व मनू इमान्दार जुयाः परमप्रभुया ल्यूल्यु जुल। यर्मिया ३५ अध्यायलय् वया सन्तानया बारे सीके फु।

18 येहं फुक्क मनूतयत् छथाय् मुंका: इमित थथे धाल, “आहाबं बालघ:या सेवा कम जक यात, येहं धा:सा वयागु यक्व सेवा याइ।

19 उकिं आ: बालया फुक्क अगमवक्तातयत्, वयात पुजा याइपिन्त व घ:पालातयत् स:ति। छम्हयसित नं त्व:फीके मते। छाया:सा जिं बालयात छगू त:धंगु बलि छायेत्यनागु दु। सु वइ मखु, वयात स्यायेगु जुइ।” तर येहं बालयात पुजा याइपिन्त स्यायेत जंग: लानाच्चंगु ख:।

20 येहं धाल, “बालघ:या निंतिं छगू त:धंगु सभा या।” अले इमिसं सभाया घोषणा यात।

21 अले येहं इस्राएलया फुक्क थासय् खबर छवल। बालघ:यात पुजा याइपिं सकलें वल, मव:म्ह छम्ह हे मदु। इपिं बालघ:या देगलय् दुहां वन। बालया देग: छगू कुन्चां मेगु कुन्चा तक जायक: ग्वा: ग्वा: बालयात पुजा याइपिं मनूत वल।

22 अले वं वस: तयातइम्हसित धाल, “बालयात पुजा याइपिं सकसिगु निंतिं त:पालं हजि।” उकिं वं इमिगु निंतिं त:पालं फीत हल।

23 अले येह व रेकाबया काय् यहोनादाब बालया देगलय् दुहां वन। येहं बालयात पुजा याइपिं मनूतयत् धाल, “प्यखेरं स्व, थन छिपिनापं बालयात पुजा याइपिं जक दु, परमप्रभुया सुं नं दास मदु धइगु खँ पक्का या।”

24 अले इपिं बालयात बलि व होमबलि छायेत दुने दुहां वन। तर येहं चयम्ह सिपाईतयत् देग: पिने तया: थथे आज्ञा ब्यूगु ख:, “छिमिसं थुपिं सकसितं स्या। छम्हयसित जक नं सुनानं बिस्सुं वनेबिल धा:सा वयागु ज्यान वनी।”

25 होमबलि छाये धुनेवं येहं पालेत व कप्तानतयत् धाल, “दुने वना: इपिं सकसितं स्या, छम्हयसित नं बिस्सुं वनेबी मते!” इमिसं भिडयापिं सकसितं स्याना: इमिगु सीम्हयात पिने वांछवयाबिल। अनंलि इपिं बालया देग:या दुने दुहां वन।

26 इमिसं च्वखगु ल्वहंया थांयात बालया देगलं पिने हया: छवयकाबिल।

27 इमिसं बालया च्वखगु ल्वहंया थां व देग: स्यंकाबिल। देग:यात झारा च्वंवेनेगु यानाबिल। गुगु थौं तक द हे दनि।

28 थुकथं येहं इस्राएलं बालया पुजायात नाश यानाबिल।

29 तर यारोबाम जुजुं इस्राएलयात याकूगु पाप वं थ:म्हं नं याना हे च्वन। येहं बेथेल व दानय् लुँया द्रुहंचाया पुजा यायेगु चलनयात न्हंकामछव।☆

30 परमप्रभुं येहयात धयादिल, “छं जितः यःगु ज्या यात, छं आहाबया घरानायात जिं याः धकाः धयागु फुक्क यात। उकिं छं सन्तान प्यंगूगु पुस्ता तक इस्राएलया गद्दीइ च्वनी।”

31 तर येहं दुनुगलंनिसें परमप्रभुया व्यवस्था पालन मयाः। इस्राएलयात पाप याकूमह यारोबामया पापं व लिहां मवः।

येह सीगु

32 अबलय् परमप्रभुं इस्राएल देशया लागा म्हो यायेगु ज्या शुरु यानादिल। अरामया जुजु हजाएलं इस्राएलीतय्त इमिगु देशया फुक्क थासय् त्याकल,

33 यर्दनया पुर्बपाखेया गिलादया फुक्क इलाका (गाद, रूबेन, मनश्शेया देश) दच्छिनय् अर्नोन खुसि सिथया अरोएर शहरंनिसें उत्तरय् गिलाद व बाशान तक।

34 येह जुजु जुयाच्चवंबलय् जूगु फुक्क घटनात, वं याःगु फुक्क ज्या अले वयागु बहादुर ज्याया बारे इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफलइ च्वयातःगु दु।

35 येह थः पुर्खात थें सित, अले इमिसं वयात सामरियाय् थुन। वयागु थासय् वया काय् यहोआहाज जुजु जुल।

36 येहं सामरियां इस्राएलय् निइच्यादें तक राज्य यात।

11

यहदायाम्ह रानी अतल्याह

२ इति २२:१०-२३:१५

1 अहज्याह जुजुया मां अतल्याहं थःकाय् सीगु खनेवं यहदाया जुजुया परिवारयापिं सकसितं नाश यायेगु ज्या शुरु यात।

2 तर यहोराम जुजुया म्हाय्, अहज्याहया केहें यहोशेबां अहज्याहया काय् योआशयात स्याये त्यःपिं जुजुया कायपिनिगु दथुं खुयायंकल। यहोशेबां वयात व वया दुस्मानयात अतल्याहपाखें बचय् यायेत थः घनिगु क्वथाया दुने सुचुका तल। थुकथं व बचय् जुल।

3 अतल्याहं देशय् शासन याःबलय् योआश खुदें तक थः दुस्मानांपं हे परमप्रभुया देगःया लागाय् छकु क्वथाय् सुलाच्वन।

4 तर न्हयदँ दुबलय्* यहोयादा पुजाहारी सच्छिम्ह सिपाइँतय् पुचःया कप्तानत, करीत, व दरबारय् पाः च्वनिपिनि कप्तानतय्त सःताः परमप्रभुया देगलय् हल। इपिलिसें बाचा चित। अले देगलय् दुने इमित पाफय्काः जुजुया काय् क्यन।

5 वं इमित थथे उजं बिल, “छिमिसं थथे या, विश्रामबार खुन्हु छिपिं ज्याय् वइबलय् छिपिं मध्ये स्वब्वय् छब्व दरबारय् पाः च्वँ।

6 मेगु स्वब्वय् छब्व सूर धाःगु ध्वाखाय् च्वनाच्चँ। मेपिं स्वब्वय् छब्व मनूत पालेतय्गु ल्युनेपाखे च्वंगु लुखाय् पाः च्वँ। थुपिं स्वब्वय् छब्व मनूत देगलय् पाः च्वनी।

7 विश्रामबार खुन्हु ज्यां लिलाःपिं निगू पुचः जुजुया नितिं परमप्रभुया देगलय् पाः च्वनेमाः।

8 छिपिं थथःगु ल्वाभः ज्वनाः जुजुया छचाःखेरं पाः च्वँ। छिमिगु न्ह्यःने वइपिं न्ह्याम्हयसित नं स्यानाछव। जुजु न्ह्याथाय् वंसां छिपिं वनापं हे दयेमाः।”

9 सछि सछिम्हयसिगु पुचःया कप्तानतय्सं यहोयादा पुजाहारी धाःथें हे यात। इपिं विश्रामबार खुन्हु ज्याय् वइपिं व ज्यां लिलाःपिं थः फुक्क मनूत ज्वनाः यहोयादा पुजाहारीयाथाय् वल।

10 वं कप्तानतय्त परमप्रभुया देगलय् दुगु दाऊद जुजुया भाला व ढालत बिल।

11 अले वं थथःगु ल्हातय् ल्वाभः ज्वनातःपिं अङ्गरक्षकतय्त देगःया जवपाखेनिसें कयाः देगःया खवपाखे तक वेदी व देगःया लिक्क जुजुया छचाःखेरं तल।

12 अले यहोयादां योआश, जुजुया काय्यात पिने हयाः श्रीपेच पुइकाबिल। अले वं वयात बाचाया साक्षी पौ बियाः जुजु घोषणा यात। इमिसं वयात अभिषेक यात। अले मनूत ल्हाःपा थाथां थथे धकाः हाल, “जुजु न्ह्याबलें म्वानाच्वनेमा।”

अतल्याह सीगु

13 अतल्याहं पाः च्वंपिं व मनूत हालाच्चंगु सः ताल। अले व हथाय् चायाः मनूत दुथाय् परमप्रभुया देगःपाखे वन।

14 अन वं नियमकथं जुजुयात थांया लिक्क दनाच्चंगु खन। कप्तानत व तुरही पुइपिं जुजुया लिक्क दनाच्चंगु दु। देशयापिं फुक्क मनूत लयल्यतातां तुरही पुयाच्वन। अले अतल्याहं थःगु जामालं खुनाः ततःसलं हालाः थथे धाल, “छिमिसं जितः धोखा बिल, छिपिं राजद्रोही खः।”☆

* 11:4 ११:४ न्हयदँ दुबलय् थथे धयागु ई.पु. ८३५ ☆ 11:14 ११:१४ २ राजा २३:३

15 यहोयादा पुजाहारी सच्छिम्ह सच्छिम्हया पुचःया कप्तानतयत् थथे धकाः उजं बिल, “वयात सिपाईतय् इवःया दथुं पिने यंकि, वया ल्युने वंपिं सकसितं स्यानाब्यु।” छायाःसा “वयात परमप्रभुया देगलय् स्याये मते” धकाः पुजाहारी धाःगु खः।

16 उकिं व दरबारया सल दुहां वनीगु ध्वाखाय् थ्यंबलय् इमिसं वयात ज्वनाः स्यानाबिल।

यहोयादाया धार्मिक सुधार

२ इति २३:१६-२१

17 अले यहोयादां परमप्रभु, जुजु, थः प्रजाया दथुइ जिपिं परमप्रभुया प्रजा जुया हे च्वने धकाः बाचा चीके बिल। जुजु व प्रजाया दथुइ नं वं छगू बाचा चिनाबिल।

18 अनंलि देशया फुक्क मनूतयसं वनाः बालया देगःयात थुनाबिल। इमिसं वेदी व अन दुगु मूर्ति कुचा कुचा यानाबिल। अले बालया पुजाहारी मत्तानयात वेदीया न्ह्यःने हे स्यानाबिल।

अनंलि पुजाहारी यहोयादां परमप्रभुया देगलय् पाः च्वनिपिं मनूत तल।

19 अले वं सच्छिम्ह सिपाईतय् पुचःया कप्तानत, करीत, पाः च्वनिपिं व देशयापिं फुक्क मनूतयत् थःनापं कयाः जुजुयात परमप्रभुया देगलं पिने हल। इपिं पालेतयगु ध्वाखा जुयाः लायकुलिइ दुहां वन। अन जुजु सिंहासनय् च्वन।

20 दरबारय् अतल्याहयात स्याःगुलि देशयापिं फुक्क मनूत लय्ताल, हाकनं यरूशलेमय् शान्ति जुल।

21 न्हयदँ दुबलय् योआश यहदाया जुजु जुल।

12

योआशं देगः ल्हंगु

२ इति २४:१-१६

1 इस्राएलया जुजु येहनं राज्य यानाच्वंगु न्हयगूगु दँय्* योआश जुजु जुल। वं यरूशलेमय् पिइदँ राज्य यात। वया मां बेर्शेबायाम्ह सिब्या खः।

2 यहोयादा पुजाहारी योआशयात स्यनेकने याःगु फुक्क दँय् वं परमप्रभुया यःगु बांलाःगु ज्या यात।☆

* 12:1 १२:१ न्हयगूगु दँ थथे धयागु ई.पु. ८३५

☆ 12:2 १२:२ २ इति २४:१७-२७

3 अयनं वं पुजा याइगु थाय् चीकामछव। अन मनूतय्सं बलि छायेगु व धुपाँय् च्याकेगु ज्या याना हे च्वन।

4 योआशं पुजाहारीतयत् धाल, “परमप्रभुया देगलय् पवित्र देछाकथं जनगणना काःबलय् मुंगु धिबा, मनूतय्सं भाकल याःगु धिबा व थःयसैं देगलय् हःगु धिबा फुक्क मुं।☆

5 पुजाहारीत सकसिनं सुं छम्ह दांभरियाके धिबा कायेमा, अले देगलय् गनं स्यंगु दुसा ल्हनेत व धिबा छ्यलेमा।”

6 तर योआश जुजुं राज्य यानाच्चंगु निइस्वंगूगु दँय्† तक नं पुजाहारीतय्सं देगः मल्हं।

7 उकिं योआश जुजुं यहोयादा पुजाहारी व मेपिं पुजाहारीतयत् सःताः धाल, “छिमिसं छाये देगः मल्हनागु? आवलि छिमिसं थः दांभरितके धिबा काये मते, तर देगः ल्हनेत धिबा लःल्हानाब्यु।”

8 पुजाहारीत मनूतय्के धिबा मकायेत व देगः ल्हनेगु ज्या थःम्हं जिम्मा मकायेत मानय् जुल।

9 अले यहोयादा पुजाहारी छगः सनू कयाः उकिया पुसाय् प्वाः खनाबिल। उकियात परमप्रभुया देगःया ध्वाखाया जवपाखे वेदीया लिक्क तयाबिल। अले मू लुखाय् पाः च्वनिपिं पुजाहारीतय्सं परमप्रभुया देगलय् हःगु फुक्क धिबा उकी तयाबीगु।

10 सनू जाइबलय् जुजुया छ्यान्जे व दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी परमप्रभुया देगलय् वइगु अले धिबा ल्याः कायाः म्हिचाय् तइगु।

11 अले ल्याः खाये धुंकूगु धिबा इमिसं परमप्रभुया देगः ल्हनेगु जिम्मा काःपिन्त बीगु अले इमिसं उकिं देगः दय्कीपिं,

12 सिँकःमित, दकःमित व ल्वहं चाइपिनिगु ज्याला बीगु। इमिसं परमप्रभुया देगः ल्हनेत सिँ व चानातःगु ल्वहं न्यात अले देगः ल्हनेत मामाःथाय् खर्च यात।

13 इमिसं परमप्रभुया देगःया निंति वहःया ख्वला, इताःया चिम्ता व छ्वाकिगु बाता व तुरही वा लुँ वहःया छुं नं ज्वलं दय्केत परमप्रभुया देगलं हःगु धिबा खर्च मयाः।

14 तर व इमिसं ज्या याइपिन्त बिल, इमिसं व कयाः परमप्रभुया देगः ल्हन।

15 ज्या याइपिं मनूतयत् ज्याला बीपिन्के इमिसं ल्याःचाः मकाः। छायाःसा इमिसं विश्वास यायेबहः जुयाः ज्या याइगु खः।☆

☆ 12:4 १२:४ प्रस ३०:११-१६

† 12:6 १२:६ निइस्वंगूगु दँ थथे धयागु ई.पु. ८१४

☆ 12:15

16 दोषबलि व शद्ध जुइगु बलि वःगु धिबा परमप्रभुया देगल्य् हइ मखु, व पुजाहारीतयगु हे जुइगु।*

17 अबलयपाखे हे अरामया जुजु हजाएलं गात शहरय हमला यानाः उकियात त्याका काल। अनंलि यरूशलेमयात हमला यायेत फहिलावन।

18 तर यहदाया जुजु योआशं यहोशापात, योराम व अहज्याह नांयापि थः पुर्खा यहदाया जुजुपिन्सं छाःगु फुक्क पवित्र ज्वलँत, वं थःमहं देछाःगु क्वसेलि अले परमप्रभुया देगः व लायकूया धुकुतिइ दुगु फुक्क लुँ कयाः उपि फुक्क अरामया जुजु हजाएलयाथाय् छवल। अनंलि व यरूशलेमं लिहां वन।

19 योआश जुजु जुयाच्चंबलय् जगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या यहदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफलइ च्वयातःगु दु।

20 वया भारदारतयसं वयागु विरोधय् ग्वसाः ग्वल, अले वयात सिल्लाया पाचाय् दुगु लँय् बेथ-मिल्लोय् स्यात।

21 वयात स्याःपिं भारदारत शिम्मतया काय् योजाबाद व शोमेरया काय् यहोजाबाद खः। व सित अले वयात वया पुर्खातनापं दाऊदया शहरय् थुनाबिल। वया लिपा वया काय् अमस्याह जुजु जुल।

13

इस्त्राएलयाम्ह जुजु यहोआहाज

1 अहज्याहया काय् यहदाया जुजु योआशं राज्य यानाच्चंगु निइस्वंगूगु दँय्* येह्या काय् यहोआहाज सामरियाय् इस्त्राएलयाम्ह जुजु जुल। वं झिन्हय्दँ राज्य यात।

2 नबातया काय् यारोबामं थें वं परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यात अले इस्त्राएलीतयत् पाप याकल। वं मभिंगु ज्या यायेगु त्वःमतू।

3 उकिं परमप्रभु इस्त्राएल खनाः तसकं तंचायादिल, अले वय्कलं इमित ताःई तक अरामया जुजु हजाएल व वया काय् बेन-हददया अधीनय् तयादिल।

4 यहोआहाजं परमप्रभुयात बिन्ति यात, अले अरामया जुजु इस्त्राएलीतयत् तसकं क्वत्यलातःगु खनाः वय्कलं वयागु बिन्ति न्यनादिल।

5 परमप्रभुं इस्त्राएलया निंति छम्ह उद्धार याइम्ह ल्ययादिल। वं इमित अरामया ल्हातं त्वःतकल। अले इस्त्राएलीत हाकनं थथःगु छँय् न्हापा थें याउँक च्वन।

☆ 12:16 १२:१६ लेवी ७:७

* 13:1 १३:१ निइस्वंगूगु दँ थथे धयागु ई.पु. ८१४

6 तर इमिसं इस्राएलयात पाप याकूमह यारोबामया घरानां याःगु थें ज्याःगु पाप यायेगु त्वःमतू। अशेरा घःमय्जुया थां नं सामरियाय् दया हे च्वन।

7 यहोआहाजयाके नेय्मह सलगइपिं सिपाई, झिगः रथ व झिद्रः न्यासि जुइपिं सिपाईत जक ल्यनाच्वन। वयाके मेपिं सिपाईत मल्यन। छायाःसा अरामया जुजुं वया मेपिं सिपाईतय्त स्यानाः खलाया धू थें यानाब्यूगु खः।

8 यहोआहाज जुजु जुयाच्वंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या व वयागु बहादुरी इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

9 यहोआहाज थः पुर्खात थें सित अले वयात सामरियाय् थुन। वयागु थासय् वया काय् येहोआश जुजु जुल।

इस्राएलयामह जुजु येहोआश

10 यहदाया जुजु योआशं राज्य यानाच्वंगु स्विन्हय्गूगु दँय[†] यहोआहाजया काय् येहोआश सामरियाय् इस्राएलया जुजु जुल। वं झिंखुदँ राज्य यात।

11 वं नं परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यात। अले इस्राएलयात पाप याकूमह यारोबाम जुजुं याःगु पाप छुं नं त्वःमतू। वं अज्याःगु पाप याना हे च्वन।

12 येहोआश जुजु जुयाच्वंबलय् जूगु फुक्क घटना, वं याःगु फुक्क ज्या व यहदाया जुजु अमस्याहलिसें लडाईं याःबलय् वं याःगु बहादुर ज्या नं इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

13 येहोआश थः पुर्खा थें सित, वयागु थासय् वया काय् यारोबाम जुजु जुल। येहोआशयात सामरियाया जुजुपिं थुनिगु चिहानय् थुन।

एलीशाया दकलय् लिपांगु अगमवाणी व एलीशा सीगु

14 जुजु येहोआश सीगु छुं ई न्ह्यः एलीशा अगमवक्ता तच्चकं बिरामी जुल। व सी थें च्वन। अबलय् इस्राएलया जुजु येहोआश वयात नापलाः वन। जुजुं ख्वख्वं धाल, “जिमि अबु, हे जिमि अबु! छि रथत व सलगइपिं इस्राएलया बल्लाःमह सिपाई खः।”[☆]

15 एलीशां वयात धाल, “धनुष वाणत कयाः हजि।” उकिं वं धनुष वाणत कयाहल।

16 अले एलीशां इस्राएलयामह जुजुयात धाल, “थःगु ल्हातं धनुष का।” वं थःगु ल्हातं धनुष काल। एलीशां जुजुया ल्हाःया घःने थःगु ल्हाः तल।

[†] 13:10 १३:१० स्विन्हय्गूगु दँ थये धयागु ई.पु. ७९८ ☆ 13:14 १३:१४ २ राजा २:१२

17 एलीशां धाल, “पूर्वपाखे च्वंगु इया: चाय्कि।” जुजुं इया: चाय्कल। एलीशां धाल, “वाण कय्कि।” जुजुं वाण कय्केवं अगमवत्तां तःसलं धाल, “छ परमप्रभुया वाण खः, थ्व वाणं वय्कलं अरामयात बुकादी। छ अरामीतलिसें अपेकय् ल्वाइ अले इमित भज्यकं नाश याइ।”

18 अनंलि वं जुजुयात धाल, “वाण कयादिसैं,” अले जुजुं वाण काल। एलीशां धाल, “बँय् कय्कि।” जुजुं स्वकः वाणं कय्का: दित।

19 अथे या:गुलि परमेश्वरया मनू तंचाल, अले जुजुयात धाल, “छं न्याकः खुकः वाणं कय्के मा:गु खः। थथे या:गु जूसा छं अरामीतयत् बुकीगु खः। अले इमित भज्यकं नाश याइगु खः। तर आ: छं इमित स्वकः तक जक बुकी।”

20 एलीशा सित, अले वयात थुन।

मोआबीतयसं दँय्दसं बसन्तया इलय् इस्राएलय् हमला याइगु।

21 छकः इस्राएलीत सीम्ह थुना: च्वंबलय् इमिसं छपुचः मोआबीत खन। उकिं इपि सीम्हयात एलीशाया चिहानय् अथें वान्छवया: बिस्युं वन। अन सीम्हं एलीशाया क्वँय् थीवं व मनू म्वानावल, अले थःगु तुति दन।

इस्राएल व अरामीतय् दथुइया लडाइँ

22 यहोआहाजं राज्य यानाच्चंतले अरामया जुजु हजाएलं इस्राएलीतयत् क्वत्यलातल।

23 तर अब्राहाम, इसहाक व याकूबलिसें बाचा चिनादीगुलि परमप्रभुं इमित दयामाया यानादिल अले इमित वास्ता यानादिल। थौं तक नं वय्कलं इमित नाश यायेत अथवा वय्कःया न्ह्यःनं गुबलें पितनाछवयेगु इच्छा यानादीगु मदु।

24 अरामया जुजु हजाएल सीधुंका: वया लिपा वया काय् बेन-हदद जुजु जुल।

25 इस्राएलया जुजु येहोआशं स्वकः हजाएलया काय् बेन-हददयात बुकल। वं थः अबु यहोआहाजया पालय् बेन-हददं का:गु इस्राएलया शहर लित काल।

14

यहदायाम्ह जुजु अमस्याह

२ इति २५:१-२४

1 इस्राएलयाम्ह जुजु येहोआहाजया काय् येहोआशं राज्य यानाच्चंगु निगूगु दँय्* योआशया काय् अमस्याह यहदायाम्ह जुजु जुल।

* 14:1 १४:१निगूगु दँ थथे धयागु ई.पु. ७९६

2 व निइन्यादँ दुबलय जुजु जूगु खः। वं यस्शलेमय् निइगुदँ राज्य यात। वया मां यस्शलेमयाम्ह यहोअदीन खः।

3 वं परमप्रभुयात यःगु ज्या यात। तर वं थः पुर्खा दाऊदं ति मयाः। वं न्ह्यागुं ज्या नं थः बौ योआश याःथें यात।

4 अयनं वं पुजा याइगु थाय् चीकामछव। अन मन्तयस् बलि छायेगु व धुपाँय् च्याकेगु ज्या याना हे च्वन।

5 देशया शासन थःगु ल्हातय् वयेधुंकाः वं थः बौ जुजुयात स्याःपिं भारदारतय् स्यानाबिल।*

6 तर वं मोशाया व्यवस्थाया सफलित्थे धकाः च्वयातःगु परमप्रभुया आज्ञायात पालन यानाः इमि कायपिन्त धाःसा मस्या, “बौपिन्त कायम्हायपिनिगु निति अले काय् म्हायपिन्त बौपिनिगु निति स्याये मते। छम्ह छम्ह मनू थःम्ह याःगु पापया निति जक सिनावनेमाः।”*

7 वं चिया ब्यासिइ झिद्रःम्ह एदोमीतय् स्यात। अले लडाइँ यानाः सेला त्याका काल। अले उकिया नां योत्तेल तल, गुगु थौं तक दनी।

8 यह्दायाम्ह जुजु अमस्याहं येह्या छय्, यहोआहाजया काय् येहोआशयाथाय् थथे धाय्के छवत, “वा, जिनापं ल्वाःवा।”

9 अले इस्राएलयाम्ह जुजु यहोआशं यह्दायाम्ह जुजु अमस्याहयात थथे लिसः बिल, “छकः लेबनान डाँडाया छमा कंमां छमा देवदास्या सिमायात थ्व खबर छवत, ‘छिमि म्हाय्यात जिमि कायलिसें ब्याहा यानाब्यु।’ अबलय् लाक हे लेबनानया छम्ह गुँपशुं वयाः व कंमायात तुति न्हल।

10 आः अमस्याह, ‘छ जिं एदोमीतय् बुकाः’ धकाः तःधंछुया जुइगु, तर स्व, जिं छन्त छ त्याःगुलि लय्ताः अले छैय् हे च्वै धकाः सल्लाह बी। थःत व यह्दायात छाया आपतय् लाकेगु?”

11 तर अमस्याहं वयागु खँ मन्यन। अले इस्राएलयाम्ह जुजु यहोआश यह्दायाम्ह जुजु अमस्याहनापं लडाइँ याः वन। इपि यह्दाया बेथ-शेमेशय् ल्वात।

12 यह्दा इस्राएलपाखें बुत, अले इपि सकलें थथःगु छैय् बिस्युं वन।

13 इस्राएलयाम्ह जुजु यहोआशं अहज्याहया छय्, योआशया काय् यह्दायाम्ह जुजु अमस्याहयात बेथ-शेमेशय् ज्वनाः यस्शलेमय् वल। वं एफ्राइमया ध्वाखांनिसें कुन्चा ध्वाखा तक निसः मिटर ताहाकःगु शहरया पखाः थुनाबिल।

14 अले परमप्रभुया देगः व लायकूया धुकुतिइ दुगु फुक्क लूँ, वहः, थलबल व कैदीतयत् ज्वनाः सामरियाय् लिहां वल।

15 यहोआहाज जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क घटनात, वं याःगु फुक्क ज्या, वयागु बहादुर ज्या व गथे यानाः यहदाया जुजु अमस्याहलिसें लडाइँ यात, व फुक्क इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

16 यहोआहाज थः पुर्खात थें सित। वयात सामरियाय् जुजुपिं थुनिगु थासय् थुन। वयागु थासय् वया काय् यारोबाम इस्राएलया जुजु जुल।

यहदायाम्ह जुजु अमस्याह सीगु

२ इति २५:२५-२८

17 इस्राएलया जुजु यहोआहाजया काय् यहोआश सीधुंकाः यहदायाम्ह जुजु योआशया काय् अमस्याह झिंन्यादँ तक म्वानाच्चन।

18 अमस्याह जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क घटना यहदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

19 इमिसं यरूशलेमय् वयागु विरोधय् जाः ग्वल। अले व लाकीशय् बिस्सुं वन। अयनं इमिसं अन नं मनूत छ्वल अले वयात अन हेस्यात।

20 अनलि सलया म्हय् तयाः वयागु सीम्ह यरूशलेमय् हल। वयात दाऊदया शहरया जुजुपिं थुनिगु चिहानय् थुन।

21 यहदाया फुक्क मनूतयसं झिंखुदँ दुम्ह अजर्याहयात† वया बौ अमस्याहया थासय् जुजु दयकल।

22 अमस्याह पुर्खात थें सीधुंकाः वं एलात शहरयात हाकनं दयकाः यहदाय् लितहल।

इस्राएलया जुजु यारोबाम निम्हम्ह

23 यहदाया जुजु योआशया काय् अमस्याहं राज्य यानाच्चंगु झिंन्यागूगु दँय‡ सामरियाय् योआशया काय् यारोबाम जुजु जुल। वं पिछ्छदँ राज्य यात।

24 वं परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यात। छायाःसा व नबातया काय् यारोबामं इस्राएलीतयत् याकूगु पापपाखें अलग मजू।

† 14:21 १४:२१ अजर्याह थ्व उज्जियाहया मेगु नां खः ई.पू. ७८२

‡ 14:23 १४:२३ झिंन्यागूगु दँ थथे धयागु

25 वं गात-हेपेरयाम्ह अमितैया काय् अगमवत्ता योनापाखें धयादीगु इस्राएल्या परमप्रभु परमेश्वरया वचनकथं लेबोहमातनिसें मृत सागर तक इस्राएल्या सिमाना लित काल।☆

26 परमप्रभुं इस्राएल्य दास जुइमा वा स्वतन्त्र सकसिनं दुःख सियाच्चंगु खन। इमित ग्वाहालि याइपिं सुं हे मदु।

27 “जिं इस्राएलया नां संसारं हुयाछवये” धकाः परमप्रभुं धयादीगु मदु। उकिं वय्कलं यहोआशया काय् यारोबामयापाखें इमित त्वःतकादिल।

28 यारोबाम जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क घटना, वं याःगु फुक्क ज्या, व बहादुर जुयाः ल्वाःगु लडाईं अले गय् यानाः दमस्कस व हमात शहर गुगु शहर न्हापा यहदाया खः, वं इस्राएल्य लितहल। व फुक्क इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्यातःगु दु।

29 यारोबाम थः पुर्खात थें सित। वयात जुजु थुनिगु चिहानय् थुन। वयागु थासय् वया काय् जकरिया जुजु जुल।

15

यहदायाम्ह जुजु अजर्याह

२ इति २६:१-२३

1 यारोबामं इस्राएल्य राज्य यानाच्चंगु निइन्हय्गूगु दैय्* अमस्याहया काय् अजर्याह† यहदाया जुजु जुल।

2 व झिंखुदें दुबलय् जुजु जूगु खः। वं यस्शलेमय् न्येय्निदें राज्य यात। वया मांया नां यस्शलेमयाम्ह यकोल्याह खः।

3 वं परमप्रभुयात यःगु ज्या यात।

4 अयनं वं पुजा याइगु थाय् चीकामछव। अन मनूतय्सं बलि छायेगु व धुपाँय् च्याकेगु ज्या याना हे च्वन।

5 परमप्रभुं वयात छेंगूया पुनेयःगु ल्वचं कय्काः सज्जय् बियादिल। व सी न्ह्यः तक नं छेंगूया पुनेयःगु ल्वय् जुयाच्चन। छेंगूया पुनेयःगु ल्वय् जूगुलि व ब्यागलं मेगु हे छेंय् च्वन। दरबारया फुक्क जिम्मा वया काय् योतामयात बिल। वया काय् योतामं देशय् शासन यात।☆

☆ 14:25 १४:२५ योना १:१ * 15:1 १५:१ निइन्हय्गूगु दैय् थये धयागु ई.पु. ७६७ † 15:1 १५:१ अजर्याह व उज्जियाह छम्ह हे जुजु खः, स्वइदिसें १५:६,७,८,१७,२३,२७ ☆ 15:5 १५:५ २ इति २६:१६-२१

6 अजर्याह जुजु जुयाच्चंबल्य जूगु फुक्क घटना, वं याःगु फुक्क ज्या यहदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

7 अजर्याह थः पुर्खात थें सीधुंकाः वयात इपिनापं दाऊदया शहरय् थुन। वया थासय् वया काय् योताम जुजु जुल।✧

इस्त्राएलयाम्ह जुजु जकरिया

8 यहदाया जुजु अजर्याहं राज्य यानाच्चंगु स्विच्यागूगु दँय् यारोबामया काय् जकरिया सामरियाय् इस्त्राएलया जुजु जुल। वं खुला राज्य यात।

9 वं थः पुर्खातय्सं थें परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यात। व इस्त्राएलयात पाप याकूम्ह नबातया काय् यारोबामया पापपाखें लिमच्यू।

10 याबेशया काय् शल्लूमं जकरियाया विरोधय् जाः ग्वल। वं वयात मनूतयगु न्ह्यःने हेस्यात। वयागु थासय् शल्लूम जुजु जुल।

11 जकरिया जुजु जुयाच्चंबल्य जूगु मेमेगु घटना, इस्त्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

12 थुकथं परमप्रभुं येह्यात धयादीगु वचन पूवन, “छं सन्तानं प्यंगूगु पुस्ता तक इस्त्राएल्य् राज्य याइ।”✧

इस्त्राएलयाम्ह जुजु शल्लूम

13 यहदाया जुजु उज्जियाहं राज्य यानाच्चंगु स्विंगूगु दँय् याबेशया काय् शल्लूम इस्त्राएलया जुजु जुल। वं सामरियाय् लच्छि राज्य यात।

14 अबल्य् गदीया काय् मनहेम तिस्रां सामरियाय् वन। वं अन याबेशया काय् शल्लूमयात हमलायाना स्यात। अले व वयागु थासय् जुजु जुल।

15 शल्लूम जुजु जुयाच्चंबल्य जूगु मेमेगु घटना व वं ग्वःगु ग्वसाःया बारे इस्त्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

16 अबल्य् लाक्क हे थःगु नितिं तिफसायापिन्सं शहरया ध्वाखा मचायकूगुलि मनहेमं तिस्रां वयाः तिफसा व उकिया जःखः च्वंगु लागा भज्यंक स्यंकाबिल। वं तिफसाय् च्वं पि सकसितं स्यानाबिल। अन गुलि प्वाथय् दुपि मिस्त दु, उपि सकसिगु प्वाः नं चिरिफायाबिल।

इस्त्राएलयाम्ह जुजु मनहेम

✧ 15:7 १५:७ यशै ६:१

✧ 15:12 १५:१२ २ राज १०:३०

‡ 15:13 १५:१३ स्विंगूगु दँ थथे

धयागु ई.पु. ७५२

17 यहदाया जुजु अजर्याहं राज्य यानाच्चंगु स्विगंगूगू दैय् गदीया काय् मनहेम इस्त्राएलया जुजु जुल। वं सामरियाय् झिदै राज्य यात।

18 मनहेमं परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यात। व थःगु जिवंकाछि इस्त्राएलयात पाप याकूमह नबातया काय् यारोबामया पापपाखें लिमच्यू।

19 अशशूरयाम्ह जुजु तिग्लत-पिलेसेरं[§] इस्त्राएल्य् हमला यात। अले मनहेमं देशय् थःगु शक्ति बल्लाकेत वयागु ग्वाहालि कायेगु बिचाः यानाः वयात ३४,००० किलोग्राम वहः बिल।

20 मनहेमं थ्व वहः अशशूरयाम्ह जुजुयात बीत इस्त्राएलया फुक्क तःमिपिं मनतय्के छम्ह छम्हयसिके नेय्गू नेय्गू शेकेल वहःया ल्याखं मुंगु खः। उकिं अशशूरयाम्ह जुजु इस्त्राएल्य् हमला मयासें थःगु हे देशय् लिहां वन।

21 मनहेम जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु मेमेगु घटना, वं याःगु फुक्क ज्या, व फुक्क इस्त्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

22 मनहेम थः पुर्खात थें सित। वयागु थासय् वया काय् पकहीया जुजु जुल।

इस्त्राएलयाम्ह जुजु पकहीया

23 यहदाया जुजु अजर्याहं राज्य यानाच्चंगु न्ययगू दैय्* मनहेमया काय् पकहीया सामरियाय् इस्त्राएलया जुजु जुल। वं निदै राज्य यात।

24 वं परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यात। व इस्त्राएलयात पाप याकूमह नबातया काय् यारोबामया पापपाखें लिमच्यू।

25 अले वया छम्ह हाकिम रमल्याहया काय् पेकहं वयागु विरोधय् ग्वसाः ग्वल। वनापं गिलादयापिं नेय्मह मिजंपिं मिलय् जूगु दु। वं सामरियाया दरबारया किल्लाय् पकहीया अले अर्गोब व अरिहयात स्यात। वं पकहीयायात स्यानाः वया थासय् जुजु जुल।

26 पकहीया जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु मेमेगु घटना, वं याःगु फुक्क ज्या इस्त्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

इस्त्राएलयाम्ह जुजु पेकह

27 यहदाया जुजु अजर्याहं राज्य यानाच्चंगु न्ययनिगू दैय्† रमल्याहया काय् पेकह सामरियाय् इस्त्राएलया जुजु जुल। वं निइदै राज्य यात।

§ 15:19 १५:१९ तिग्लत-पिलेसेर अशशूरयाम्ह जुजु तिग्लत-पिलेसेरया मेगु नां पुल खः * 15:23

१५:२३ न्ययगू दै थथे धयागु ई.पु. ७४२ † 15:27 १५:२७ न्ययनिगू दै थथे धयागु ई.पु. ७४०

28 वं परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यात। व इस्राएलयात पाप याकेब्यूमह नबातया काय् यारोबामया पापपाखें लिमच्यू।

29 इस्राएलया जुजु पेकहया इलय् अश्शूरया जुजु तिग्लत-पिलेसेर वल। वं इयोन, हाबिल-बेथ-माका, यानोह, केदेश, हासोर, गिलाद, गालील व नप्तालीया फुक्क लागा त्याका काल। अले मनूतयूत ज्वनाः अश्शूर देशय् यंकल।

30 उज्जियाहया काय् योतामं राज्य यानाच्चंगु निङ्गू दैय्ः एलाहया काय् होशियां रमल्याहया काय् पेकहया विरोधय् ग्वःसा ग्वयाः वयात स्यानाबिल। अले वयागु थासय् थः जुजु जुल।

31 पेकह जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु मेमेगु घटना, व वं याःगु फुक्क ज्या इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिङ्ग च्वयातःगु दु।

यहूदायाम्ह जुजु योताम

२ इति २७:१-९

32 इस्राएलया जुजु रमल्याहया काय् पेकहं राज्य यानाच्चंगु निङ्गू दैय्ः उज्जियाहया काय् योताम यहूदाया जुजु जुल।

33 व निङ्ग्यादै दुबलय् जुजु जूगु खः। वं यरूशलेमय् झिंखुदै राज्य यात। वया मांया नां सादोकया म्हाय् यरूशा खः।

34 थः बौ उज्जियाहं याःथें वं नं परमप्रभुयात यःगु बांलाःगु ज्या यात।

35 अयनं पुजा याइगु थायूत वं चीकामछव। मनूतयूसं अन बलि छायेगु व धुपाँय् च्याकेगु याना हे च्वन। योतामं हे परमप्रभुया देगःया च्वय्यागु ध्वाखा हाकनं दयक्लं।

36 योताम जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु मेमेगु घटना, वं याःगु फुक्क ज्या यहूदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिङ्ग च्वयातःगु दु।

37 उबलय् परमप्रभुं अरामया जुजु रसीन व रमल्याहया काय् पेकहयात यहूदालिसें लडाइँ यायेत छवयादिल।

38 योताम थः पुर्खात थें सित। वयात इपिनापं वया पुर्खा दाऊदया शहरय् थुन। वया लिपा वया काय् आहाज जुजु जुल।

16

यहदायाम्ह जुजु आहाज

२ इति २८:१-२७

1 रमल्याहया काय पेकहं राज्य यानाच्चंगु झिन्हयगू दँय* योतामया काय आहाज यहदायाम्ह जुजु जुल।

2 आहाज निइदँ दुबलय जुजु जूगु खः। वं यस्शलेमय् झिंखुदँ राज्य यात। वं थः पुर्खा दाऊदं याःथें परमप्रभुयात यःगु ज्या मयाः।

3 व इस्त्राएलया जुजुपि जूगु थें जुल। परमप्रभुं इस्त्राएलीतयगु न्ह्यःनं पितिनाछवःपि जातितयसं थें घच्चाइपुसे च्वंगु ज्या यानाः वं थः हे कायुयात तकं मिइ बलि बिल।☆

4 वं पुजा याइगु थासय्, डाँडा डाँडाय् व फुक्क वाउंगु सिमाया क्वय् बलि बिल अले धुपाय् च्याकल।☆

5 अरामया जुजु रसीन व इस्त्राएलया जुजु रमल्याहया काय पेकह यस्शलेमलिसें लडाईं याः वन। इमिसं आहाजयात घेरय् यात। तर वयात त्याके मफुत।☆

6 अबलय् अरामयाम्ह जुजु रसीनं अरामया नितिं एलात हाकनं त्याका काल। वं एलातय् च्वंपिं फुक्क यहदायापिं मनूतय्त पितिनाछवल। अले एदोमीत एलातय् च्वंवन। इपिं थौं तक नं अन च्वनाच्चंगु दु।

7 आहाजं अश्शूरयाम्ह जुजु तिग्लत-पिलेसेरयाथाय् थथे धयाः दूतत छवल, “जि छिकपिनि दास व सेवक खः। च्वय् थहां वयाः जितः हमला यावःपि अरामयाम्ह जुजु व इस्त्राएलयाम्ह जुजुपाखें जितः बचय् यानादिसँ।”

8 अले आहाजं परमप्रभुया देगलय् व दरबारया धुकुतिइ दुगु लुँ वहः कयाः अश्शूरयाम्ह जुजुयाथाय् क्वस्यलिकथं छवत।

9 वयागु खँ न्यनाः अश्शूरया जुजुं दमस्कसय् हमला यात। उकियात त्याका काल। वं अन च्वंपिं मनूतय्त ज्वनाः कीरय् यंकल। अले रसीनयात स्यात।

10 जुजु आहाज अश्शूरया जुजु तिग्लत-पिलेसेरयात नापलायेत दमस्कसय् वन। वं दमस्कसय् छगू वेदी खन। अले वं उकियागु छगू नमूना व गथे यानाः दय्कल धइगु छता छता खँ च्वयाः पुजाहारी उरियाहयाथाय् छवल।

11 अले पुजाहारी उरियाहं जुजु आहाजं दमस्कसं छवयाहःगु नमूना थें ज्याःगु हे छगू वेदी दय्कल अले आहाज वये न्ह्यः हे सिधय्कल।

* 16:1 १६:१ झिन्हयगू दँ थथे धयागु ई.पु. ७३५ ☆ 16:3 १६:३ व्य १२:३१ ☆ 16:4 १६:४ व्य १२:२ ☆ 16:5 १६:५ यशै ७:१

12 दमस्कसं लिहां वयाः आहाजं वेदी स्वल अले उकिया लिक्क वनाः बलि बिल।

13 वं उकी होमबलि व अन्नबलि छाल। अले त्वँसाबलि व मेलबलिया हि वेदीइ प्वंकल।

14 वं परमप्रभुया न्ह्यःने दुगु कँय्या वेदी परमप्रभुया देगःया न्ह्यःनं अर्थात थःगु न्हगु वेदी व परमप्रभुया देगःया दथुं लिकयाः उगु न्हगु वेदीया उत्तरपाखे तल।☆

15 अले जुजु आहाजं उरियाह पुजाहारीयात थथे उजं बिल, “न्हगु तःधंगु वेदीइ सुथया होमबलि व सन्ध्याया अन्नबलि, जुजुया होमबलि व वयागु अन्नबलि, देशय् च्वंपि सकसिगु होमबलि अले इमिगु अन्नबलि, त्वँसाबलि छ। वेदीइ होमबलि व बलिया हि छवाकि। तर कँय्या वेदी धाःसा जिं परमेश्वरया इच्छा सीकेत छ्यले।”

16 पुजाहारी उरियाहं जुजु आहाजं धाःथें यात।

17 जुजु आहाजं गाडां उकिया थुखे उखे दुगु पातात व उकिया बातात लिकाल। वं त्यांकियात उकियात तिबः बियाच्वंगु कँय्या द्रुहंया च्वसं लिकयाः त्वहंया लिधंसाय् तल।☆

18 अश्शूरयाम्ह जुजुयात लयताय्केत आहाजं सबाथबलय् आराधनाया निंति छ्यलिगु दबू चीकल। अले यहदाया जुजुपि देगलय् दुहां वनेत छ्यलिगु लुखा वं तिनाबिल।

19 आहाज जुजु जुयाच्वंबलय् जूगु मेमेगु घटना, वं याःगु फुक्क ज्या यहदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफलइ च्वयातःगु दु।

20 आहाज वया थः पुर्खात थें सित। वयात इपिनापं दाऊदया शहरय् थुन। वया लिपा वया काय् हिजकिया जुजु जुल।☆

17

इस्त्राएलियाम्ह जुजु होशिया

1 यहदायाम्ह जुजु आहाजं राज्य यानाच्वंगु झिनिगूगु दँय्* एलाहया काय् होशिया सामरियाय् इस्त्राएलियाम्ह जुजु जुल। वं गुदँ राज्य यात।

2 वं परमप्रभुयात मयःगु मभिगु ज्या यात, अयनं व स्वयाः न्ह्यःयापि इस्त्राएलया जुजुपिन्सं याःगु ति धाःसा मखु।

☆ 16:14 १६:१४ प्रस २७:१-२; २ इति ४:१

☆ 16:17 १६:१७ १ राज ७:२३-२९; २ इति ४:२-६

☆ 16:20 १६:२० यशै १४:२८

* 17:1 १७:१ झिनिगूगु दँ थथे धयागु ई.पु. ७३२

3 अशशूरयाम्ह जुजु शलमनेशेरं होशियायात हमला याः वल। होशियां वयागु अधीनय च्वनाः दैयदसं वयात कर पूगु खः।

4 तर अशशूरयाम्ह जुजु होशियां थःत ध्वंलाःगु खन। छायाधाःसा वं मिश्र देशया जुजु सोया थाय दूतत छवल। अले दैयदसं बीमाःगु कर मबिल। उकिं शलमनेशेरं वयात ज्वनाः इयालखानाय तल।

सामरियाया नाश

5 अशशूरयाम्ह जुजु देशन्यंक हमला यात अले वं स्वदँ तक सामरिया शहरयात घेरय याना तल।

6 होशियां राज्य यानाच्वंगु गुंगूगु दैय† अशशूरयाम्ह जुजु सामरिया त्याका काल। अले इस्राएलीतयत ज्वनाः अशशूरय यंकाः हलहय, हाबोर खुसि सिथय दुगु गोजानय व मादीतयगु शहर शहरय तल।

7 मिश्र देशयाम्ह जुजु फारोया ल्हातं त्वःतकाः मिश्र देशं पित हयादीम्ह परमप्रभु थः परमेश्वरया विरोधय इस्राएलीतयसं पाप याःगुलि थ्व फुक्क जूगु खः। इमिसं मेपि घःतयत पुजा यात।

8 अले परमप्रभुं इमिगु न्ह्यःनं पित छवःपि मेमेगु जातित व इस्राएलया जुजुपिन्सं याःथें इमिसं नं यात।

9 इस्राएलीतयसं मेपिन्सं मसीकं परमप्रभु इमि परमेश्वरयात मयःगु यक्व ज्या यात। इमिसं पिवाः च्वनिपि च्वनीगु थासंनिसें कयाः ततःधंगु पखाः ग्वयातःगु शहर तक, फुक्क शहरय थःगु निति पुजा यायेगुथाय दय्कल।

10 डाँडा डाँडाया च्वकाय व फुक्क वाउँगु सिमाया क्वय इमिसं च्वखगु ल्वहंया थां व अशेरा घःमयजुया थां तल।☆

11 परमप्रभुं देशं पित छवःपि मनूतयसं याःथें इस्राएलीतयसं पुजा याइगु थासय धुपूय च्याकल। इमिसं मभिंगु ज्या यानाः परमप्रभुयात तंचायकल।

12 इमिसं मूर्ति पुजा यानाच्वंगुलि, परमप्रभुं धयादिल, “छिमिसं मूर्ति पुजा याये मते।”☆

13 परमप्रभुं अगमवक्तात व दूतत छवयाहयाः इस्राएल व यहूदायात थ्व ख्याच्वः ब्यूगु खः, “छिमिसं मभिंगु पहःचहः त्वःताः जिं छिमि पुर्खातयत बियागु व्यवस्थाकथं व थः दास अगमवक्तातपाखें छिमित बियागु आज्ञा व विधि मानय या।”

† 17:6 १७:६ गुंगूगु दैयथे धयागु ई.पु. ७२२

☆ 17:10 १७:१० १ राजा १४:२३

☆ 17:12 १७:१२

14 तर इमिसं आज्ञा पालन मयात, परमप्रभु थः परमेश्वरयात विश्वास मयाइपि इमि पुर्खात थें जिराहा जुल।

15 इमिसं वय्कःया आज्ञा पालन मयात, वय्कलं इमि पुर्खातलिसें चिनादीगु बाचा व वय्कलं बियादीगु ख्याच्चःयात हेला यात। इपिं ज्यालगे मजूगु मूर्तितयगु ल्यू वन, इपिं थः नं ज्यालगे मजूपिं जुल। इमिसं थः जःखः च्वंपिं जातितयसं याःथें यात। खः ला, परमप्रभुं इमित “इमिसं याःथें छिमिसं याये मते धकाः आज्ञा बियादीगु खः।” परमप्रभुं याये मते धयादीगु ज्या हे इमिसं यात।

16 इमिसं परमप्रभु इमि परमेश्वरया फुक्क आज्ञा त्वःतल, अले पुजा यायेत धातुया निम्ह द्रुहं दय्कल। इमिसं अशेरा घःमय्जुया छगू थां दय्कल। इमिसं आकाशया नगुयात भागि यात, बालघःयागु सेवा यात।☆

17 इमिसं थः काय्-ह्याय्पिं मिइ बलि बिल, इमिसं ज्वखना स्वल, तन्त्रमन्त्र यात, अले परमप्रभुयात मयःगु ज्या यायेत थःपिन्त मिल। थुकथं इमिसं वय्कःयात तंचायकल।☆

18 उकिं परमप्रभु इस्राएल खनाः तंचायादिल। इमित थःगु न्ह्यःनं अलग यानादिल। यहदाया कुल जक ल्यनाच्चन।

19 यहदायापिं मनूतय्सं नं परमेश्वरया आज्ञा पालन मयात। इपिं इस्राएलीतय्सं दय्कूगु नियमकथं जुल।

20 उकिं परमप्रभुं इस्राएलयापिं फुक्क मनूतयत् त्वःतादिल। वय्कलं इमित दुःख बियादिल, लुटे याइपिनिगु ल्हातय् बियादिल। लिपतय् इमित थःगु न्ह्यःनं पितिनाछवयादिल।

21 परमप्रभुं इस्राएलयात दाऊदया घरानापाखें अलग यायेधुंकाः इस्राएलीतय्सं नबातया काय् यारोबामयात थः जुजु दय्कल। यारोबामं इस्राएलयात परमप्रभुपाखें तापाकाः तःधंगु पाप याकल।

22 इस्राएलीतय्सं यारोबामं याः थें हे पाप याना जुल। इमिसं व मत्वःतू,

23 परमप्रभुं थः दास अगमवत्तातपाखें ख्याच्चः बियादीगु थें इमित थःगु न्ह्यःनं पितिनामदीतले इपिं उकिं लिहां मवः। उकिं इस्राएलीतय् ज्वनाः इमिगु देशं अश्रूरय् यंकल। इपिं थौं तक अन दनि।

परदेशीत इस्राएलय् च्वंवःगु

24 अशशूरयाम्ह जुजुं बेबिलोन, कूता, अव्वा, हमात व सपर्बेम् शहरं मनूत हयाः इस्राएलीतयगु थासय् सामरियाया शहर शहरय् तल। इमिसं उपि शहरत अधीनय् कयाः अन च्वन।

25 इपि अन च्वंबलय् न्हापा ला इमिसं परमप्रभुयात मानय् मया, उकिं परमप्रभुं इमिथाय् सिंहत छवयादिल। सिंहतय्सं इमि छुं मनूतयत् स्यात।

26 अले इमिसं अशशूरयाम्ह जुजुयाथाय् थथे धायके छवत, “छिं सामरियाया शहरय् तये हःपिं मनूतय्सं व देशया घःयागु थितिकुति मस्यु, इमिसं व घःयात खःकथं पुजा मयाःगु जुयाः व घवं इमित नाश यायेत सिंहत छवयाहःगु दु।”

27 अले अशशूरयाम्ह जुजुं थ्व उजं बिल, “छिमिसं सामरियां ज्वनायंकूपि पुजाहारीत मध्ये छम्हसित अन छवयाब्यु, वयात अन हे ति, वयात उगु देशया घःयागु नियम मनूतयत् स्यनेमा।”

28 थथे सामरियां ज्वनायंकूम्ह छम्ह इस्राएली पुजाहारी बेथेलय् वनाः अन हे च्वन। अन वं परमप्रभुयात गय् यानाः आराधना यायेगु धकाः स्यन।

29 अयनं सामरियाय् तःपिं मनूतय्सं थथःगु शहरय् थःथः घःतयगु मूर्ति दय्काः उमित सामरियाया मनूतय्सं दय्कगु पुजा याइगु थासय् तयाबिल।

30 बेबिलोनयापिं मनूतय्सं सुक्कोत-बनोत घःया मूर्ति, कूतायापिं मनूतय्सं नेर्गल्या मूर्ति, हमातया मनूतय्सं अशीमाया मूर्ति,

31 अव्वायापिं मनूतय्सं नेभज व तर्ताकया मूर्ति दय्कल। सपर्बेमीतय्सं थः घः अद्रम्मलेक व अनम्मलेकया निंति थःकाय् म्हायपिन्त मिइ बलि बिइगु।

32 इमिसं परमप्रभुयात नं मानय् याइगु। तर पुजा याइगु थासय् दुगु थांया निंति पुजाहारी ज्या यायेत थःगु हे जातियापिं मनूत ल्यल।

33 इमिसं परमप्रभुया आराधना यात अयनं थः वःगु देशया थितिकुति कथं थः घःतयत् नं पुजायात।

34 इमिसं थौं तक नं थःगु पुलांगु थितिकुति यानाच्वंगु दु। इमिसं न परमप्रभुयात आराधना यात, न इमिसं वय्कलं इस्राएल नां बियादीम्ह याकूबया सन्तानयात बियादीगु आज्ञा, नियम व विधि मानय् यात।✠

35 परमप्रभुं इस्राएलीतलिसैं छगू बाचा चिनाः थज्याःगु आज्ञा बियादीगु खः, “छिमिसं मेपिं घःतयत् पुजा याये मते, इमित भागियाये मते, इमिगु सेवा याये मते अले इमिथाय् बलि छाये मते।✠

36 तर थःगु बल्लाःगु शक्तिं व चकंगु लपुं छिमित मिश्र देशं पित हयादीमह परमप्रभुयागु जक आराधना या। वय्कःया न्ह्यःने थःगु छ्यं क्वछुकि व वय्कःयात हे छिमिसं बलि ब्यु।☆

37 छिमिगु निति वय्कलं च्वयादीगु विधि, विधान नियम व आज्ञा पालन या। छिमिसं मेपि घःतयत पुजा याये मते।

38 जिं छिपिलिसें चिनागु बाचायात ल्वःमंके मते, छिमिसं मेपि घःतयत पुजा याये मते।

39 थः परमप्रभु परमेश्वरया जक आराधना या। वय्कलं हे छिमित छिमि फुक्क शत्रुतयगु ल्हातं त्वःतकादी।”

40 अयनं इमिसं खँ मन्यन, अले न्हापा जू थें जुया हे च्वन।

41 इमिसं परमप्रभुया आराधना यानाच्चंगु जूसां थःगु मूर्तियात पुजा यायेगु ज्या नं याना हे च्वन। थौं तक नं इमि काय् म्हायपिन्सं व छय् छुइपिन्सं अथे हे यानाच्चंगु दु।

18

यहूदायाम्ह जुजु हिजकिया

२ इति २९:१-२; ३१:१

1 इस्राएलया जुजु एलाहया काय् होशियां राज्य यानाच्चंगु स्वंगूगु दैय् आहाजया काय् हिजकिया यहूदायाम्ह जुजु जुल।

2 व निइन्यादँ दुबलय् जुजु जूगु खः। वं यस्सलेमय् निइगुदँ राज्य यात। वया मांया नां जकरियाया म्हाय् अबिया खः।

3 वया पुर्खा दाऊदं याःथें वं नं परमप्रभुयात यःगु ज्या यात।

4 वं पुजा याइगु थाय् चीकाछवल, च्वखगु ल्वहंया थांत तछ्यानाबिल, अशेरा घःमयजुया थांत त्वाःल्हानाबिल। वं मोशां दय्कूगु कैय्या सर्प कुचा कुचा यानाबिल, छायाधाःसा अबलय् तक इस्राएलीतय्सं उकिया निति धुपौय् च्याका वयाच्चंगु खः। इमिसं वयात नहस्तान* धाइगु।

5 हिजकियां परमप्रभु इस्राएलयाम्ह परमेश्वरयाके भलसा तल। यहूदायापि व स्वयाः न्ह्यःयापि व लिपायापि जुजुपि मध्ये व थें ज्याःमह सुं नं मदु।

☆ 17:36 १७:३६ व्य ६:१३

* 18:4 १८:४ नहस्तान थ्व नां हिब्रू भाषया निगू खँग्वः मिलय् जुया दुगु खः, “नहेश” थुकिया अर्थ सर्प खः, “नेहोसेत” थुकिया अर्थ कैय् खः, थ्व पदया न्हापांगु बच्छि ब्वति थथे धयातःगु दु, थ्व सर्प मोशां कैयनं दय्कूगु खः, हिब्रू भाषां थ्व नहेश नेहोसेत खः। स्वयादिसँ, गन्ती २१:९

6 व परमप्रभुया भक्त जुया हे च्वन। वय्कःनापं जुइगु त्वःमतू। वं परमप्रभुं मोशायत बियादीगु फुक्क उजं पालन यात।

7 परमप्रभु वलिसैं दीगुलि वं याःगु फुक्क ज्याय् व ताःलात। व अशूरयाम्ह जुजुया विरोधय् विद्रोही जुल, वयात कर पुलेगु त्वःतल।

8 पलिशतीतय्गु देश गाजा व उकिया लागा तक, पिवाःत च्वनीगु धरहरानिसैं कयाः छचाःखेरं पःखालं ग्वयातःगु शहर तक वं त्याकल।

9 हिजकियां राज्य यानाच्चंगु प्यंगू दैय्, गुगु इस्राएलय् जुजु एलाहया काय् होशियां राज्य यानाच्चंगु न्हय्गु दै खः, अशूरयाम्ह जुजु शलमनेशेरं इस्राएलय् हमला यात अले सामरियायात घेरय् यात।

10 स्वदै तक घेरय् यायेधुंकाः अशूरीतय्सं सामरिया त्याका काल। थुकथं हिजकियां राज्य यानाच्चंगु खगू दैय्, गुगु इस्राएलया जुजु होशियां राज्य यानाच्चंगु गुंगू दै खः, अशूरीतय्सं सामरिया त्याका काल।

11 अशूरयाम्ह जुजुं इस्राएलीतय्त ज्वनाः अशूरय् यंकल। वं इमित हलहय, हाबोर खुसिया सिथय् च्वंगु गोजानय् व मादीतय्गु शहरय् तल।

12 इस्राएलीतय्सं परमप्रभुया आज्ञा पालन मयाःगुलि थये जूगु खः। इमिसं वय्कःया बाचा त्वाथुल अले गुलि आज्ञा परमप्रभुया दास मोशां न्यूगु खः उकियात इमिसं वास्ता मयात।

यस्शलेमयात अशूरीतय्गु ख्याच्चः

२ इति ३२:१-१९; यशै ३६:१-२२

13 हिजकियां राज्य यानाच्चंगु झिप्यदै दुबलय्§ अशूरया जुजु सनहेरीबं यहदाया फुक्क पःखाः ग्वयातःगु शहरतय्त हमला यानाः त्याका काल।

14 अले यहदायाम्ह जुजु हिजकियां लाकीशय् च्वनाच्चंम्ह अशूरयाम्ह जुजुयाथाय् थये धाय्के छवल, “जिं टूके लात। जिथासं लिहांझासैं! छिं छु छु फ्वन व जिं बी।” अशूरयाम्ह जुजुं यहदायाम्ह जुजु हिजकियायाके १०,००० किलोग्राम वहः व १,००० किलोग्राम लुँ फ्वन।

15 हिजकियां परमप्रभुया देगः व दरबारया धुकुतिइ दुगु फुक्क वहः अशूरयाम्ह जुजुयात बिल।

16 उबलय् हिजकियां परमप्रभुया देगःया लुखां नं लुँ लिकाल। अले थःम्हं हे देगःया दुवाल्य भुंके न्यूगु लुँ प्वलाः अशूरयाम्ह जुजुयात बिल।

† 18:9 १८:९ प्यंगू दै थये धयागु ई.पु. ७२५

‡ 18:10 १८:१० स्वदै थये धयागु ई.पु. ७२२

§ 18:13 १८:१३ झिप्यदै थये धयागु ई.पु. ७०९

17 अशशूरयाम्ह जुजुं हमला यायेत सेनापति, जर्नल व कप्तानयात छगू तःधंगु सेना बिया: लाकीशं यरूशलेमय् हिजकिया जुजुयाथाय् छवत। यरूशलेमय् थ्यंकः वया: इपि धोबितयगु बुँइ वनीगु च्वय् ला:गु पुख्खा धः लिक्कयागु लैय् दित।☆

18 इमिसं हिजकिया जुजुयात सःतके छवत, अले इमित नापलायेत हिजकिया जुजुया थुपि हाकिमत — दरबारया प्रशासक हिल्कियाहया काय् एल्याकीम, दरबारया छ्यान्जे शेब्ना व ल्या:चा: तइम्ह आसापया काय् योआ पिहां वया: इमिथाय् वल।

19 सेनापति इमित धाल, “हिजकियायात थथे धा,

“तःधंम्ह अशशूरया महाराजं थथे धयादी — ‘छं सुयागु भर कयागु?

20 छं धाइ लडाइँया योजना व सिपाइँतय् बल दु धका: तर छं ला बक्फुसुलु खँ धयाच्चन। छं सुयाके भलसा तयाच्चनागु दु? अले छाया जिगु विरोधय् विद्रोही जुयागु?

21 न्यै! छं मिश्र देशयागु भर का:गु दु, व ला तज्या:गु तिकथि जक खः, उकिं मनुतयगु ल्हातय् सुइ। उकी लिधन धा:सा घा:पा: जक जुइ। मिश्र देशयाम्ह जुजु फारोयागु भर का:म्ह न्ह्याम्हयसिगु लागि नं थथे हे खः।☆

22 अले छं जित: “जिमिसं ला परमप्रभु जिमि परमेश्वरयागु भर कयागु दु” धका: धा:सा छु! व व हे मखु ला गुम्हयसिगु पुजा यायेगुथाय् व वेदीत हिजकियां चीका: यहदा व यरूशलेमयात थथे धा:गु खः, “छिमिसं यरूशलेमय् थ्व वेदीया न्ह्यःने आराधना यायेमा:।”

23 “आ: जिमि मालिक अशशूरयाम्ह जुजुलिसं बाजी तयादिसँ। जिं छन्त निद्रु: सल बी। स्व, छं उपि सलगइपि तये फु कि मफु?

24 रथत व सलतयगु निति मिश्र देशय् भलसा या:सां गुकथं छिमिसं जिमि मालिकया हाकिमत मध्ये छम्ह चिधिक:म्ह हाकिमयात नं ख्याना: छवये फइ?

25 थ्व बाहेक छु जि थ्व थाय्यात हमला याना: नाश यायेत परमप्रभुं मधायुकं वयागु दु ला? परमप्रभुं हे जित: “व देशय् वना: वयात नाश या!” धका: धयादीगु दु।” ☆

26 अले हिल्कियाहया काय् एल्याकीम, शेब्ना व योआं लडाइँलय् वःम्ह सेनापतियात धाल, “बिन्ति दु, छिकपिनि दासतनापं आरमेइक भाषां न्ववानादिसँ,

छायधाःसा जिमिसं व भाय् थू। पखालय् च्वनाच्चंपि मनूतय्सं ताय्कः हिब्रू भाषां जिपिनापं न्ववानादी मते।”

27 तर सेनापतिं धाल, “छु जिमि मालिकं जितः छिपिं व छिमि मालिकयात जक थ्व खँ धाय्के छवयाहःगु, खः ला? छु वय्कलं जितः पखालय् च्वनाच्चंपि मनूतय्गु निंति नं छवयाहःगु मखु ला? इमिसं नं छिमिसं थें थःगु खि नयेमाली अले थःगु हे च्व त्वनेमाली।”

28 अनंलि सेनापति दनाः तःसलं हिब्रू भाषां थथे धाल, “महाराज अश्रूरया जुजुया खँ न्यै!

29 जुजुं थथे धयादीगु दु, हिजकियां छिमित धोखा मबीमा! जिगु ल्हातं वं छिमित बचय् याये फइ मखु।

30 हिजकियां हेय्काः छिमित थथे धया परमप्रभुयाके भलसा याके नं मबीमा, ‘परमप्रभुं धात्थें हे झीत छुत्कारा यानादी। वय्कलं थ्व शहर अश्रूरया जुजुया ल्हातय् लःल्हानादी मखु।’

31 “हिजकियायागु खँ न्यने मते। अश्रूरयाम्ह महाराजं थथे धयादी – छिपिं जिनापं मिलय् जूवःसा अले पिहां वयाः जिथाय् वःसा, छिपिं फुक्कसिनं थथःगु दाखमाया फल व यःमरिमाया फल नयेखनी, अले थथःगु त्याकिपाखें लः त्वनेखनी।

32 लिपा धाःसा छिमिगु हे थें ज्याःगु अन्न व न्हगु दाखमघ अले मरि व दाखक्यब, जैतूनया सिमा व कस्तिं जाःगु देशय् जिं छिमित यंके। सीगु पलेसा म्वायेगु ल्य!

“हिजकियाया खँ न्यने मते! ‘परमप्रभुं झीत बचय् यानादी’ धकाः धयाः वं छिमित ध्वंलानाच्चंगु दु।

33 छु! गुगुं जातियाम्ह घवं थःगु देशयात अश्रूरयाम्ह जुजुया ल्हातं बचय् याये फुगु दु ला?

34 हमात व अर्पादया घःत गन वन? सपबेर्म, हेना व इव्वाया घःत ग्व लय्? छु! इमिसं सामरियायात जिगु ल्हातं बचय् यात ला?

35 छु! थुपि देशयापिं घःत मध्ये सुनानं थःगु देशयात जिगु ल्हातं बचय् याये फुगु दु ला? परमप्रभुं यरूशलेमयात गथे यानाः बचय् याये फइ?”

36 तर मनूत फुक्क सुक्क च्वन अले छुं नं लिसः मब्य, छायधाःसा जुजुं थज्याःगु आज्ञा ब्यूगु खः, “वयात लिसः बी मते।”

37 अनंलि दरबारया प्रशासक हिल्कियाहया काय् एल्याकीम, दरबारया छ्यान्जे शेब्ना व ल्याःचाः तइम्ह आसापया काय् योआं थःगु वसः खुत, अले हिजकियायाथाय् वयाः अश्शूरयाम्ह लडाइँया सेनापति धाःगु खँ कन।

19

यस्शलेमया छुत्काराया भविष्यवाणी याःगु

यशै ३७:१-७

1 थ्व खँ न्यनेवं हिजकिया जुजुं नुगः मछिंकाः थःगु जामालं खुत अले भांग्रा हिनाः परमप्रभुया देगलय् वन।

2 वं दरबारया प्रशासक एल्याकीम, छ्यान्जे शेब्ना व मू मू पुजाहारीतय् आमोजया काय् यशैया अगमवत्तायाथाय् छ्वल। उपिं सकसिनं भांग्रा हिनातःगु दु।

3 इमिसं वयात धाल, “हिजकिया जुजुं थथे धयादी, थौं झीसं दुःख सीगु दि खः। झीत क्वह्यंकूगु दु अले झीगु अपमान जूगु दु! थ्व मचाबुइगु ई त्ययाः नं मचाबुइकेगु बल मदगु थें खः।

4 अश्शूरयाम्ह जुजुं म्वाःम्ह परमेश्वरयात हेस्यायेत थः छम्ह सेनापति छवयाहःगु दु। परमप्रभु छिकपिनि परमेश्वरं वं धाःगु फुक्क खँ न्यनादीमा अले न्यनादीगु खँया लागि वयात सजाँय बियादीमा। उकिं झी गुलि मनूत म्वानाच्चंगु दु, इमिगु नितिं प्रार्थना यानाब्यु।”

5 हिजकिया जुजुया हाकिमत यशैयायाथाय् वयाः वयात जुजुया खबर बीधुंकाः

6 यशैयां इमित धाल, “छिमि मालिकयात धा, ‘परमप्रभुं थथे धयादी, थुपि अश्शूरयाम्ह जुजुया च्यःतय्सं जितः क्वह्यंकाः धाःगु खँ न्यनाः छ ग्याये मते।

7 बांलाक न्यौं! जिं वयागु बिचाःयात थुकथं हीकाबी, गुके यानाः व छुं खबर न्यनाः थःगु हे देशय् लिहांवनी। अन जिं वयात तरवारं पालाः स्याके बी।’ ”

अश्शुरीतयसं ख्याच्चः ब्यूगु

यशै ३७:८-१३

8 अश्शुरी जुजु लाकीशं वनाः लिब्नालिसें लडाइँ यानाच्चंगु दु धइगु खँ सेनापति न्यन, उकिं व अन वन।

9 अशशूरी जुजु सनहेरीबं मिश्र देशयाम्ह कूशी जुजु तिर्हाकाह थःलिसें लडाइँ यायेत वयाच्चंवंगु दु धकाः न्यन। उकिं वं हिजकियायाथाय् हाकनं दूततयत् थथे धाय्के छवल,

10 “यह्दायाम्ह जुजु हिजकियायात धा— छं भलसा याःम्ह घवं ‘यस्शलेम अशशूरयाम्ह जुजुया ल्हातय् लाइ मखु’ धयाः छन्त ध्वंमलायेमा।

11 अशशूरयापिं जुजुपिन्सं मेमेगु फुक्क देशयात भज्यंक नाश यानाः छु यात व छं न्यंगु हे दु। छु छं थः बचय् जुइगु आस यानागु ला?

12 छु जिगु पुर्खातय्सं गोजान, हारान व रेसेप शहरत नाश यात अले तेल-अस्सारय् च्वपिं अदनयापिं मनूतयत् स्यात, अय्न् इमि सुं घवं इमित बचय् याये फत ला?

13 हमातयाम्ह जुजु, अर्पादयाम्ह जुजु वा लायरयाम्ह जुजु वा सपर्वेमयाम्ह जुजु वा हेना वा इव्वाया जुजुपिं गन दु लय?”

हिजकियां याःगु प्रार्थना

यशै ३७:१४-२०

14 हिजकियां थ्व पौ दूततयगु ल्हातं कयाः ब्वन। अले व परमप्रभुया देगलय् थहां वनाः पौ प्वलाः परमप्रभुया न्ह्यःने तयाबिल।

15 हिजकियां परमप्रभुयात थथे प्रार्थना यात, “हे परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वर, कस्बतय् दथुइ सिंहासनय् च्वनादीम्ह, छि हे जक संसारया फुक्क राज्ययाम्ह परमेश्वर खः। छिं स्वर्ग व पृथ्वी दय्कादिल।☆

16 हे परमप्रभु, न्यनादिसँ! हे परमप्रभु, थःगु मिखा चायकाः स्वयादिसँ। सनहेरीबं म्वाःम्ह परमेश्वरयात हेपे यानाः धाःगु खँ ध्यान बियाः न्यनादिसँ।

17 “हे परमप्रभु, अशशूरया जुजुपिन्सं जाति जातित व इमिगु देशयात नाश याःगु खँ धातथें खः।

18 इमिसं जाति जातितय् घःतयत् मिइ वान्छवयाः नाश यानाबिल, छायाःसा इपिं घः मखु, तर मनूतयगु ल्हातं दय्कूगु सिं व ल्वहं जक खः।

19 आः हे परमप्रभु, जिमि परमेश्वर, जिमित वयागु ल्हातं त्वःतकादिसँ, अले संसारया फुक्क देशं छि परमप्रभु जक फुक्क राज्ययाम्ह परमेश्वर खः धकाः सीमा।”

☆ 19:15 १९:१५ प्रस २५:१७-२२; गन्ती ७:८९; १ शमू ४:४

हिजकिया जुजुयात यशैयाया बुखँ

यशै ३७:२१-३८

20 अले आमोजया काय् यशैयां हिजकियायाथाय् थथे धका: बुखँ छवल —
“परमप्रभु इस्त्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी — अशशूरयाम्ह जुजु सनहेरीबया बारे छं
या:गु प्रार्थना जिं न्यनागु दु।

21 वयागु विरोधय् परमप्रभुं थथे धयादीगु दु —

“ ‘सियोनया कुमारी म्हायनं
छन्त हेपे या:गु दु, छन्त हेस्याइ।

यस्सलेमया म्हायनं
छ बिस्व वंबलय् छ्यं संकी।

22 छं सुयात क्वह्यंका व ब्व: बिया?
अले सुयागु विरोधय् छं न्ववानागु
व त:धंछुयागु दु?

इस्त्राएलया पवित्र परमेश्वरया विरोधय् मखु ला?

23 थ: दूततपाखें छं
परमप्रभुयात तसकं अपमान या:गु दु।

छं थथे धा:गु दु,
“जिं यक्व रथत ज्वना: वना: तत:जा:गु पहाडत त्याकागु दु अले लेबनानया
तसकं तापा:गु गुँ च्वका च्वका तक।

जिं थुकिया तत:मागु देवदास्या सिमा व बांबांला:गु सल्लोया सिमा पाला,
अले जि उकिया तातापा:गु थाय्
व उकिया ख्वातगु गुँ दुने दुहां वना।

24 जिं विदेशय् तुं म्हुया:
ल: त्वना।
अले थ:गु तुति पालिं मिश्रया फुक्क खुसि सुकाबिया।”

25 “ ‘यक्व न्हापा हे जिं अथे यायेगु ग्वसा: ग्वयागु ख: धका:
छु छं गुबलें मन्यना ला?

आ: जिं हे व पूवका।
पखालं घेरय् यानात:गु शहरतयत् नाश याना: द्वंचिकेगु शक्ति जिं छन्त बिया।

26 उकिं अन च्वंपिं कमजोर जूगु दु।

इपि निराश जुयाः लज्या चाःगु दु।
 इपि ख्यःया घॉय् थें,
 क्यातूगु घॉय् थें, छेंया पलिइ
 बुयावःगु ताहाक जुइ न्ह्यः हे
 गनावनीगु घॉय् थें जूगु दु।

27 “ तर छ गन चवनीगु, छ थुखे उखे जुइगु
 व जि खनाः छं तं पिकाःगु जिं स्यू।

28 छंगु तं व घमण्डया बारे जिं न्यनागु दु।

अथे जुयाः जिं छंगु न्हासय काकःचा व छंगु म्हुतुइ लगाम तयाबी।
 छ गुगु लँ जुयावःगु खः व हे लं जिं छन्त लित छवयाबी।’☆

29 “अले यशैयां थथे धाल, हे हिजकिया, छंगु नितिं थ्व चिं जुइ—
 “थ्व दँय् छिमिसं थथःम्हं बुयावःगु नइ।

अले निगूगु दँय् थुकिं हे सयावःगु नइ।
 अले स्वंगूगु दँय् छिमिसं पुसा ह्व, बाली ल,
 अले दाखमा पिनाः उकी सयावःगु फल न।

30 अले यहूदाया घरानाया बचय् जुयाः ल्यनाच्चंपि
 चाया क्वय् थ्यंक हा कयाः फल सय्कीगु सिमा थें थाहां वइ।

31 छायाधाःसा यरूशलेमपाखें बचय् जुयाः ल्यनाच्चंपि छगू ब्व,
 अले सियोन पर्वतपाखें बचय् जूपिनिगु छपुचः पिहां वइ।
 “दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया जोशं थ्व याइ।

32 “उकिं अश्शूरया जुजुया बारे परमप्रभुं थथे धयादी,
 “व थ्व शहरय् वइ मखु,

न थन छपु नं वाण कयकी,
 न ढाल ज्वनाः न्ह्यःने वये फइ, न थुकिया विरोधय् घेरय् यायेगु चा
 व ल्वहंया द्रुम्बःचा दय्के फइ।

33 गुगु लँ जुयाः व वःगु खः, व हे लँ जुयाः व लिहांवनी,
 अले थ्व शहरय् दुहां वइ मखु,

परमप्रभुं धयादी।

☆ 19:28 १९:२८ २ इति ३३:११; अयू ४१:२; इज ३८:४; आमो ४:२

34 थःगु निति व जिमि च्यः दाऊदया निति,
जिं थ्व शहरयात रक्षा यानाः बचय् याये।”

35 अले उखुन्हु चान्हय् हे परमप्रभुया दूत पिहां वल, वं अश्शूरीतयगु छाउनीइ १,८५,००० म्ह अश्शूरी सिपाईतयत् स्यानाबिल। कन्हय् सुथ न्हापां मनूत दंबलय् छाउनीइ सीम्हया सीम्ह जक दु।

36 उकि अश्शूरयाम्ह जुजु सनहेरीबं छाउनी स्यंकाः निनवेय् लिहां वन। व वनाः अन हे च्वन।

37 छन्हु व थः घः निस्सोकया देगलय् पुजा यानाच्चंबलय् वया कायपिं अद्रम्मलेक व शरेसेरं वयात तरवारं स्यात। अले इपिं आरारात देशय् बिस्सुं वन। वया लिपा वयागु थासय् वया काय् एसरहदोन जुजु जुयाः राज्य यात।

20

हिजकिया जुजु सी थें च्वंक म्हंमफुगु

यशै ३८:१-८, २१-२२; २ इति ३२:२४-२६

1 उबलय् हिजकिया जुजु उसौय् मदयाः सी थें च्वन। आमोजया काय् अगमवत्ता यशैयां वयाथाय् वनाः धाल, “परमप्रभुं थथे धयादी – छैय् फुक्क खँ मिलय् या, छायाधाःसा छ सीत्यंगु दु, छंगु ल्वय् लनी मखुत।”

2 हिजकियां अंगःपाखे स्वयाः परमप्रभुयात थथे प्रार्थना यात,

3 “हे परमप्रभु, जिं दुनुगलंनिसैं छिगु विश्वासबहः जुयाः छिगु सेवा यानागु खँ लुमंकादिसैं। जिं छितः यःगु ज्या हे यानावयाच्चवनागु दु।” अले हिजकिया ह्वाँय् ह्वाँय् ख्वल।

4 यशैयां दथुइया चुक त्वःते न्ह्यः परमप्रभुया थ्व वचन वयाथाय् वल,

5 “लिहां वनाः जिमि प्रजाया नायः हिजकियायात थथे धा, “छिमि तापाबाज्या दाऊदया परमप्रभु परमेश्वरं थथे धयादी, जिं छंगु प्रार्थना न्येनेधुन, जिं छंगु ख्वःबि खनागु दु। स्व! जिं छन्त लाय्काबी। कंस छ परमप्रभुया देगलय् वने फइ।

6 जिं छंगु आयु मेगु झिंन्यादै अप्वय्काबी। जिं अश्शूरयाम्ह जुजुया ल्हातं छन्त व थ्व शहरयात बचय् याये। जिं थःगु निति व थः दास दाऊदया निति थ्व शहरयात रक्षा याये।”

7 यशैयां थथे धाल, “यःमरिमाया मलम दय्कि।” इमिसं अथे हे यात। कइलय् मलम पानाबिल, अले व लन।

8 हिजकियां यशैयायात न्यंगु खः, “जितः परमप्रभुं लायकादी अले कंस जि परमप्रभुया देगलय् वने फइ धइगुया चिं छु जुइ?”

9 यशैयां लिसः बिल, “परमप्रभुं छु बचं बियादी व पूर्वकादी। परमप्रभुयापाखें उकिया चिं छन्त थ्व जुइ। छन्त किचः झिपलाः न्ह्यःने वंगु यः कि ल्युने वंगु यः?”

10 हिजकियां लिसः बिल, “किचः झिपलाः न्ह्यःज्याइगु ला अप्पू। उकिं किचः झिपलाः लिज्या वनेमा।”

11 यशैयां परमप्रभुयात प्रार्थना यात अले आहाज जुजुं दयक्कूगु स्वानय् लाःगु किचःयात वय्कलं झिपलाः लितछवयादिल।

बेबिलोनं खबर ज्वनावःपिं दूतत

यशै ३९:१-८

12 अबलय् लाक्क हे बेबिलोनयाम्ह जुजु बलदानया काय् मरोदक-बलदानं हिजकिया जुजु म्हां मफयाच्चंगु दु धकाः न्यनाः वयाथाय् पौत व कोसेलि छवत।

13 हिजकिया जुजुं व ज्वनावःपिं दूततय् लसकुस यात। हिजकियां उपिं दूततय् थःगु धुकुतिइ च्वंगु वहः-लुँ, मसला, नस्वाः वःगु चिकं व फुक्क हतियारत क्यन। हिजकियां दरबार वा राज्यया धुकुतिइ इमित मक्यंगु छुं नं चिज मदु।

14 अनंलि यशैया अगमवक्तां हिजकिया जुजुयाथाय् वनाः न्यन, “इपिं मनूतय्सं छु धयावन? इपिं गनं छिथाय् वःगु खः?”

हिजकियां धाल, “इपिं ला तापाःगु देश बेबिलोनं वःगु खः।”

15 अगमवक्तां न्यन, “छिगु दरबारय् इमिसं छु छु खन?”

हिजकियां धाल, “जिगु दरबारय् दुगु फुक्क इमिसं खन। जिके दुगु धन-सम्पत्ति मध्ये जिं इमित मक्यनागु छुं नं मदु।”

16 अले यशैयां हिजकियायात धाल, “परमप्रभुया वचन न्यँ-

17 छंगु दरबारय् दुगु फुक्क चिज व छिमि पुर्खातय्सं थौं तक मुंकातःगु फुक्क बेबिलोनय् यंकीगु दिं धाल्थें वइतिनि, छुं नं त्वःताथकी मखु, परमप्रभुं धयादी।☆

18 अले छिकपिनि सन्तानत, छिं बुइकूपिं छिगु ला व हि मध्ये नं गुलि गुलिसित ज्वनाः बेबिलोनय् यंकी। अले बेबिलोनय् जुजुया दरबारय् सेवा यायेत नपुंसक दयकी।”☆

☆ 20:17 २०:१७ २ राजा २४:१३; २ इति ३६:१० ☆ 20:18 २०:१८ २ राजा २४:१४-१५; २ इति ३३:११; दान १:१-७

19 हिजकियां यशैयायात लिस: बिल, “छिं धयादीगु परमप्रभुया वचन बांला:।” छायाधा:सा वं बिचा: यात, “जि म्वानाच्चवंतले शान्ति व सुरक्षा दइगु जूसा थ्व बां हे ला:।”

हिजकिया जुजुया राज्यया अन्त

२ इति ३२:३२-३३

20 हिजकिया जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वयागु बहादुरी व गुकथं वं पुखू व सुरूद दयका: शहरय् ल: हल व फुक्क यहदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफलइ च्वयात:गु दु।

21 हिजकिया थ: पुर्खात थें सित। वयागु थासय् वया काय् मनश्शे जुजु जुल।

21

यहदायाम्ह जुजु मनश्शे

२ इति ३३:१-२०

1 मनश्शे झिनिदँ दुबलय् जुजु जूगु ख: *। वं यरूशलेमय् नेय्न्यादँ तक राज्य यात। वया मांया नां हेप्सीबा ख:।

2 वं परमप्रभुं इस्राएलीतय्गु न्ह्य:नं पितिनाछव:पिं जातितय्सं या:थें परमप्रभुयात मय:गु मभिगु ज्या यात।☆

3 वं थ: बौ हिजकिया जुजुं नाश यानाब्यूगु पुजा याइगु थाय् हाकनं दय्कल। अले इस्राएलयाम्ह जुजु आहाबं या:थें हे वं बालघ:यात पुजा याइगु वेदीत व अशेरा घ:मय्जुयागु थां दय्कल। वं आकाशय् दुगु नगुतय्त नं भागियाना: पुजायात।

4 वं परमप्रभुया देगलय् वेदीत दय्कल, उगु देग:या बारे परमप्रभुं धयादीगु ख:, “यरूशलेमय् जिं थ:गु नां तये।”☆

5 उलि जक मखु वं परमप्रभुया देग:या निगुलि चुकय् नं आकाशया नगुत पुजा याइगु वेदीत दय्कल।

6 वं थ:काय्थात मिइ बलि बिल। वं तन्त्रमन्त्र यात, छुक बिछुक मानय् यात। सीकं दुबिना वइम्ह मनू व झॉक्री ज्या याइम्हय्सिके सल्लाह काल। वं परमप्रभुयात मय:गु व वय्क:यात तंचाय्कीगु यक्व मभिगु ज्या यात।

7 थ:म्हं दय्के ब्यूगु अशेरा घ:मय्जुया थां परमप्रभुया देगलय् तल, उगु देग:या बारे परमप्रभुं दाऊद व वया काय् सोलोमनयात थथे धयादीगु ख:, “जिं थ्व देगलय्

* 21:1 २१:१ ई.पु. ६९७ थुबलय्निसें मनश्शे थ: बौ हिजकियानापं मिलय् जुया: हिजकिया सीगु दँ ई.पु.

६८६ तक राज्य यात ☆ 21:2 २१:२ यर १५:४ ☆ 21:4 २१:४ २ शमू ७:१३

व इस्राएलया फुक्क कुलतपाखें ल्ययागु यरूशलेमय् जिं न्ह्याबलेंया निति जिगु नां तये।[☆]

8 इमिसं जिगु फुक्क आज्ञा मानय् याना: जिम्ह दास मोशां इमित ब्यगु फुक्क विधि व नियम होश याना: पालन यात धा:सा जिं इमि पुर्खातय् बियागु देशं इस्राएलीतय् थुखे उखे चा:हिके बी मखु।”

9 तर मनूतयसं परमप्रभुया खँ मन्यन। मनश्शें इमित मखुगु लँय् यंकल। इमिसं परमप्रभुं इस्राएलीतय् न्ह्यःने नाश यानादीगु जाति जातितयसं स्वया: अप्व: मभिंगु ज्या यात।

10 परमप्रभुं थ: दास अगमवक्तातपाखें थथे धयादिल,

11 “यहूदायाम्ह जुजुं मनश्शें या: थें घच्चाइपुगु ज्या या:गु दु। वं इस्राएलीत स्वया: न्ह्य: थ्व देशय् च्वनाच्चपिं एमोरीतयसं स्वया: अप्व: मभिंगु ज्या याना: थ:गु मूर्तितपाखें यहूदायात पाप याकूगु दु।

12 अथे जुया: इस्राएलया परमप्रभु परमेश्वरं थथे धयादी – स्व, जिं यहूदा व यरूशलेमय् थज्या:गु विपत्ति हयाबी कि व न्यनीपिं सकसिगु न्हायपं पीसे च्वनी।

13 जिं सामरियाय् तयागु नापे याइगु खिप: व आहाबया घरानाया लागि यख्खानागु गं हे यरूशलेमय् तयाबी। सुनानं न्याक्क सिला: भ्वपुइकूगु भु थें जिं यरूशलेमयात न्याक्क सिलाबी।

14 जिं थ: प्रजाया ल्यंदुपिन्त त्व:ता: इमि शत्रुतयगु ल्हातय् तयाबी। शत्रुतयसं इमित त्याकी अले इमिगु देश लुटे याइ।

15 छाया:सा इमिसं जित: मय:गु मभिंगु ज्या या:गु दु। इमि पुर्खा मिश्रं पिहां व:गु दिनंनिसें थौं तक इमिसं जित: तंचायकूगु दु।”

16 मनश्शेनं यक्व निर्दोष मनूत नं स्यात, वं स्या:पि मनूतयगु हिं यरूशलेमया छगु कुन्चानिसें मेगु कुन्चातक जा:गु ख:। अले वं यहूदायात पाप याकल, इमिसं परमप्रभुया मिखाय् बांमला:गु ज्या यात।

17 मनश्शे जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु मेमेगु घटना, वं या:गु फुक्क ज्या व वं या:गु पाप यहूदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयात:गु दु।

18 मनश्शे थ: पुर्खात थें सित। वयात उज्जाया क्यब धाइगु वयागु हे दरबारया क्यबय् थुन। वयागु थासय् वया काय् आमोन जुजु जुल।

यहूदायाम्ह जुजु आमोन

२ इति ३३:२१-२५

19 आमोन निइनिदँ दुबलय्† जुजु जुल। वं यस्शलेमय् निइदँ राज्य यात। वया मांया नां हास्सया म्हाय् मशुल्लेमेत खः। व योत्बायाम्ह खः।

20 वया बौ मनश्शें याःथें हे वं नं परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यात।

21 आमोन थः बौ थें हे जुल। वं थः बौनं पुजा याःपि मूर्तितय्त हे पुजा यात।

22 वं परमप्रभु थः पुर्खातय् परमेश्वरयात त्वःतल। व परमप्रभुया लैय् मवं।

23 आमोनया हाकिमतय्सं वयागु विरोधय् ग्वःसाः ग्वल, जुजुयात वयागु हे दरबारय् स्यात।

24 अले देशयापि मनूतय्सं जुजु आमोनया विरोधय् ग्वसाः ग्वःपि सकसितं स्यात। अले इमिसं वया काय् योशियाहयात वयागु थासय् जुजु दयकल।

25 आमोन जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु मेमेगु घटना, वं याःगु फुक्क ज्या यहदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफलइ च्वयातःगु दु।

26 वयात उज्जाया क्यबय् दुगु थःगु हे चिहानय् थुन। वया लिपा वया काय् योशियाह जुजु जुल।

22

यहदायाम्ह जुजु योशियाह

२ इति ३४:१-२

1 योशियाह च्यादँ दुबलय्* जुजु जूगु खः। वं स्विछदँ यस्शलेमय् राज्य यात। वया मांया नां अदायाहया म्हाय् यदीता खः। व बोस्कतयाम्ह खः।

2 वं परमप्रभुयात यःगु बांलाःगु ज्या यात। वं जव खव गनं मवसें थः पुर्खा दाऊदयागु लँ लित।☆

व्यवस्थाया सफू लुयावःगु

२ इति ३४:८-२८

3 थः जुजु जूगु झिंच्यागूगु दँय† योशियाह जुजु मशुल्लामया छय्, असल्याहया काय् छ्यानजे शापानयात थथे धयाः परमप्रभुया देगलय् छवत,

4 “हिल्कियाह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीयाथाय् वनाः धा, ‘परमप्रभुया देगलय् हःगु वहः व लुखा पिवाःतय्सं मनूतय्के काःगु ध्यबा मुंकाः

† 21:19 २१:१९ निइनिदँ थथे धयागु ई.पु. ६४२

* 22:1 २२:१ च्यादँ थथे धयागु ई.पु. ६४०

☆ 22:2 २२:१-२ यर ३:६ † 22:3 २२:३ झिंच्यागूगु दँ थथे धयागु ई.पु. ६२२

5 परमप्रभुया देगः ल्हनेगु जिम्मा काःपिं मनूतयत् ब्यु, इमिसं व ध्यबा देगःया स्यंगु थासय् ल्हनेत देगः ल्हनिपिं मनूतयत् बीमाः।

6 अर्थात् सिकःमि, दकःमि व दय्किपिन्ति। देगः ल्हनेत सिं व चानातःगु ल्हवं इमिसं न्यायेमा।

7 तर इमित ब्यूगु धिबाया ल्याःचाः इमिके काये मते। छायाःसा इमिसं विश्वास यायेबहः जुयाः ज्या यानाच्चंगु दु।’ ”☆

8 दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी हिल्कियाहं छ्यान्जे शापानयात धाल, “जिं परमप्रभुया देगलय् व्यवस्थाया सफू लुइकागु दु।” वं सफू शापानयात बिल, वं व ब्वन।

9 अले छ्यान्जे शापान जुजुयाथाय् वनाः वयात थथे धाल, “छिकपिनि हाकिमतय्सं परमप्रभुया देगलय् दुगु धिबा कयाः देगलय् ज्या याइपिं व देगः ल्हनेगु जिम्मा काःपिन्ति ब्युगु दु।”

10 अनलि छ्यान्जे शापानं जुजुयात थथे नं धाल, “दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी हिल्कियाहं जितः छगू सफू ब्युगु दु।” अले शापानं व जुजुया न्ह्यःने ब्वना न्यंकल।

11 व्यवस्थाया सफलुइ च्वयातःगु खँ न्यनाः जुजुं थःगु जामालं खुत।

12 वं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी हिल्कियाह, शापानया काय् अहीकाम, मीकायाया काय् अक्बोर, छ्यान्जे शापान व जुजुनापं जुइम्ह असायाहयात थ्व उजं बिल,

13 “जिगु थःगु हे निति, प्रजाया निति व फुक्क यहदाया निति थ्व लुयावःगु सफलुइ छु च्वयातःगु दु धकाः वनाः परमप्रभुयाके न्यनेकने या। इी खनाः परमप्रभु तसकं तंचायादीगु दु, छायाःसा इी पुर्खातय्सं थ्व सफूयागु वचन पालन याःगु मदु। इमिसं उकी च्वया तःकथं ज्या याःगु मदु।”

14 पुजाहारी हिल्कियाह, अहीकाम, अक्बोर, शापान व असायाह दरबारया वसः स्वइम्ह हरहसया छय्, तिव्भाया काय् शल्लूमया कलाः अगमवादिनी हल्दायाथाय् खँ ल्हायेत वन। व यरूशलेमया न्हगु त्वाल्य् च्वनीगु खः।

15 वं इमित धाल, “परमप्रभु इस्राएल्लयाम्ह परमेश्वरं थथे धयादी – छिमित जिथाय् छवयाहःम्ह मनूयात धा,

16 ‘परमप्रभुं थथे धयादी – यहदाया जुजुं ब्वंगु थ्व सफलुइ च्वया तःकथं जिं थ्व थासय् व थनच्चपिं फुक्क मनूतयथाय् विपत्ति हयेत्यनागु दु।

17 इमिसं जितः त्वःतूगु दु, मेपिं घःतयगु न्ह्यःने धुपाँय् च्याकूगु दु। अले थःगु हे ल्हातं दय्कूगु मूर्तिंतपाखें जितः तंचाय्कूगु दु। उकिं थ्व थाय्या विरोधय् जितः तं पिहां वःगु दु। अले व क्वलाइ मखु।’

18 अयनं परमप्रभुयात न्यनेकने यायेत छवयाहःम्ह यहदाया जुजुयात छिमिसं थ्व हे खँ धा, “छिं न्यनादीगु वचनया बारे परमप्रभु इस्राएलयाम्ह परमेश्वरं थथे धयादी

19 थ्व शहर व थनच्च्वपिं मनूतयत सराः लाइ अले उजाड जुइ धकाः देश व व थनच्च्वपिं मनूतयगु विरोधय् जिं धयागु खँ न्यनाः परमप्रभुया न्ह्यःने छ नुगः मछिकाः क्वमिलु जुल। अले छं परमप्रभुया न्ह्यःने पस्ताय् चायाः ख्वख्वं, थःगु जामालं खुल। अथे जुयाः जिं छंगु प्रार्थना न्यनागु दु धकाः परमप्रभुं धयादी।

20 उकिं जिं छन्त छिमि पुरखात थें सिनावनेबी, जिं छन्त याउँक थुने। थ्व थासय् जिं हयेगु विपत्ति छं स्वयेमाली मखु।’ ”

अले इमिसं लिहां वयाः जुजुयात थ्व खबर बिल।

23

योशियाहं मूर्ति पुजा मदयेकाछ्वःगु

२ इति ३४:३-७, २९-३३

1 जुजुं यहदा व यस्शलेमयापिं फुक्क थकालितयत सःतके छवत।

2 अले जुजु परमप्रभुया देगलय् वन। वनापं यहदायापिं मनूत, यस्शलेमयापिं मनूत, पुजाहारीत व अगमवत्कात, चिधंपिनिसें तःधंपिं फुक्क मनूत दु। अले वं परमप्रभुया देगलय् ल्यावःगु सफुलिइ च्वयातःगु फुक्क खँ इमित ब्वना न्यंकल।

3 जुजुं थांया लिक्क दनाः “जि परमप्रभुया ल्यू वने, वयकःया आज्ञा, विधि व नियम तनमन बियाः पालन याये अले थ्व सफुलिइ च्वयातःगु खँ पूर्वके धकाः बाचा चिल।” फुक्क मनूतयसं नं थथे धकाः हे बाचा चिल।

4 जुजुं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी हिल्कियाह, पुजाहारीत व लुखा पिवाःतयत परमप्रभुया देगलय् दुगु बालघः, अशेरा घःमय्जु व आकाशया नगुतय्गु लागि दय्कूगु थलबल ज्वना वा धकाः उजं बिल। वं उपिं फुक्क थलबलयात यस्शलेमया पिने, किद्रोनया ब्यासिइ यंकाः छवयेकाबिल अले नौ बेथेलय् यंकल।☆

5 अले वं यहदाया जुजुपिन्सं यहदाया शहर शहरय् व यस्शलेमया लिक्क लाःगु पुजा याइगु थासय् बालघः, सूर्य, तिमिला, नगुतय्गु लागि धुपाँय् च्याकेत यहदायापि जुजुपिन्सं ल्ययातःपि घःपालातयत् लिक्काल।

6 वं परमप्रभुया देगलं अशेरा घःमय्जुया थां लिक्कयाः यस्शलेमया पिने किद्रोन ब्यासिइ यंकाः अन हे छवयेकाबिल। अले उकियात चुंचुं यानाः साधारण मनूतय्गु चिहानय् हलाबिल।

7 वं परमप्रभुया देगलय् दुने दुगु मिजं वेश्यात च्वनीगु छँ थुनाबिल। अन मिसातय्सं अशेरा घःमय्जुया लागि पर्दा थाइगु खः।

8 योशियाहं यहदाया फुक्क शहरय् च्वनिपि पुजाहारीतयत् हल, अले घःपालातय्सं धुपाँय् च्याकीगु गेबानिसें बेशबा तकया पुजा याइगु थाय्थात अशुद्ध यानाबिल। वं शहरया बडा-हाकिम यहोशूया ध्वाखाया लिक्क शहरया ध्वाखाय् दुगु देगःचात स्यंकाबिल। थ्व ध्वाखा शहरय् दुहां वनीगु ध्वाखाया खवपाखे दु।

9 थुपि पुजा याइगु थाय्था पुजाहारीतय्सं यस्शलेमय् परमप्रभुया वेदीइ सेवा मयाः। तर इमिसं थः पुजाहारी पासापिलिसें सोडा मदुगु मरि नइगु।

10 जुजु योशियाहं मोलेखया निंति सुनानं थःकाय् वा म्हाय्यात मिइ छाये मफयेमाः धकाः बेन-हिन्नोमया खौंचय् दुगु घःपुजा याइगु थाय् तोपेतयात अशुद्ध यानाबिल।*

11 परमप्रभुया देगःया ध्वाखाय् यहदाया जुजुपिन्सं सूर्यया पुजा यायेत नातान-मेलेक धाःम्ह छम्ह हाकिमया क्वथा लिक्क लाःगु चुकय् तयातःगु सलत चीकाछवल। अले सूर्ययात देछाःगु रथत योशियाहं छवयेकाबिल।

12 आहाजया छँय् च्वय्च्वंगु क्वथाया लिक्क च्वंगु कःसिइ यहदाया जुजुपिन्सं दय्कूगु वेदीत, अले परमप्रभुया देगलय् निगुलि चुकय् मनश्शे दय्कूगु वेदीत वं थुनाबिल। वं उपि वेदीयात चुंचुं यानाः किद्रोन ब्यासिइ वांछवयाबिल।*

13 वं सोलोमन जुजुं यस्शलेमया पुर्बपाखे, बिनाशया डाँडाया* दच्छिन कुन्चाय् सीदोनीतय् घच्चाइपूम्ह घःमय्जु अश्तोरेत, मोआबीतय् घच्चाइपूम्ह घः कमोश व अम्मोनीतय् घच्चाइपूम्ह घः मोलेखया निंति दय्कूगु पुजा याइगु थाय् अशुद्ध यानाबिल।

☆ 23:10 २३:१० लेवी १८:२१; यर ७:३१; १९:१-६; ३२:३५ ☆ 23:12 २३:१२ २ राज २१:५; २ इति ३३:५

* 23:13 २३:१३ बिनाशया डाँडा न्हगु नियमय् इमिसं थ्व डाँडायात जैतूनया सिमाया डाँडा धकाः धाइगु स्वयादिसें, १ राज ११:७

14 योशियाह जुजुं पुजा याइगु ल्वहंया थांत कुचा कुचा यानाबिल। अशेरा घःमयजुया थां पालाः क्वःथलाबिल। उगु थासय् सीपिं मनूतय्गु क्वँचं जाय्काबिल।

15 इस्राएलयात पाप याकूम्ह नबातया काय् यारोबामं दय्कूगु बेथेलय् दुगु पुजा याइगु थाय् व वेदी नं वं स्यंकाबिल। वं व पुजा याइगु थाय्यात छवयेकाबिल। उकियात चुंचुं यानाबिल। अशेरा घःमयजुया थांयात नं छवयेकाबिल।☆

16 अनलि योशियाहं थुखे उखे स्वल। डाँडाया लिक्क लाःगु चिहानत खनाः वं उपिं चिहानं क्वँय् लिकाकेबिल। अले उगु वेदीयात अशुद्ध यायेत क्वँय् अन हे छवयेकाबिल। थ्व खँया अगमवाणी याःम्ह परमेश्वरया मनूपाखें न्वाःगु परमप्रभुया वचनकथं वं थ्व ज्या यात।☆

17 अले जुजुं न्यन, “जिं खनागु व थां छु खः लय् सा?”

अले शहरयापिं मनूतय्सं वयात धाल, “व ला यहदां वयाः बेथेलया वेदीया विरोधय् छिं यानादीगु फुक्क ज्याया अगमवाणी याःम्ह परमेश्वरया मनूया चिहानया चिं खः।”☆

18 वं धाल, “अथे खःसा उकियात त्वःताब्यु। छिपिं सुनानं वयागु क्वँय्यात लिकाये मते।” उकिं इमिसं वयागु व सामरियां वःम्ह अगमवक्ताया क्वँय्यात अथें त्वःताबिल।

19 हानं इस्राएलया जुजुपिन्सं सामरियाया शहर शहरय् दय्कूगु पुजा याइगु थाय्त, गुकियात दय्काः इस्राएलयापिं जुजुपिन्सं परमप्रभुयात तंचायेकूगु खः, व फुक्कयात योशियाहं बेथेलय् याःगु थें क्वःथलाबिल अले अशुद्ध यानाबिल।

20 अनया पुजा याइगु थाय्यापिं फुक्क घःपालातयत योशियाहं इमिगु वेदीइ स्यात अले वेदीइ वं इमिगु क्वँय् छवयेकल। अनलि व यस्सलेमय् लिहां वल।

योशियाहं छुत्काराया नखः हंगु

२ इति ३५:१-१९

21 जुजुं फुक्क मनूतय्त थ्व उजं बिल, “परमप्रभु थः परमेश्वरया छुत्काराया नखः बाचाया सफुलिइ च्वया तः थें हैं।”

22 न्याय याइपिनिगु इलनिसें अले इस्राएलयापिं जुजुपिं व यहदाया जुजुपिनिगु इलनिसें थुखे थज्याःगु छुत्काराया नखः गुबलें हंगु मदुनि।

23 तर योशियाह जुजु जूगु झिंच्यागूगु दैय्† यरूशलेमय् परमप्रभुया निंतिं थ्व छुत्काराया नखः हन।

24 हानं परमप्रभुया देगलय् दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी हिल्कियाहं लुइकूगु व्यवस्थाया सफुलिइ च्वयातःगु खँ पूर्वकेत योशियाहं फुक्क तन्त्रमन्त्र याइपिं, बोक्सी ज्या याइपिं, छँ घःत व मूर्ति अले यहूदा व यरूशलेमय् खनेदुगु फुक्क घचाइपुगु चिजयात मदयेका छवल।

25 दुनुगलनिसें तनमन बियाः मोशायगु फुक्क आज्ञा पालन यानाः परमप्रभुपाखे अथे लिहां वःम्ह सुं नं जुजु योशियाह थें न्हापा वा लिपा दुगु मदुनि।☆

26 अयनं मनश्शे जुजुया ज्यां यानाः यहूदाया विरोधय् पिहां वःगु परमप्रभुया तं आः तक नं क्वमला।

27 परमप्रभुं धयादिल, “गथे जिं इस्राएलयात पितिनाछ्वया, अथे हे यहूदायात नं जिं जिगु न्ह्यःनं पितिनाछ्वये। अले जिं ल्ययागु यरूशलेम शहर अले उगु देगः, गुकियागु बारे जिं अन ‘जिगु नां दइ धकाः धयागु खः,’ उकिया विरोधय् जिं ल्हाः ल्हने।”

योशियाहया शासनया अन्त

२ इति ३५:२०—३६:१

28 योशियाह जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या यहूदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

29 योशियाह जुजु जुयाच्चंबलय् हे मिश्र देशयाम्ह जुजु फारो नेको अश्शूरयाम्ह जुजुयात ग्वाहालि यायेत यूफ्रटिस खुसि तक वन। योशियाह जुजु वलिसें लडाइँ यायेत न्ह्यज्यात। तर नेकोनं वलिसें लडाइँ यानाः वयात मगिद्दोय् स्यात।

30 योशियाहया च्यःतय्सं वयागु सीम्ह रथय् तयाः मगिद्दो यरूशलेमय् हल। वयात वयागु हे चिहानय् थुन। अनंलि देशयापिं मनूतय्सं योशियाहया काय् यहोआहाजयात अभिषेक यानाः वया बौया थासय् जुजु दयकल।

यहूदायाम्ह जुजु यहोआहाज

२ इति ३६:२-४

31 यहोआहाज निस्वदँ दुबलय्‡ जुजु जुल। वं यरूशलेमय् स्वला राज्य यात। वया मांया नां यर्मियाया म्हाय् हमुतल खः। व लिब्नायाम्ह खः।

† 23:23 २३:२३ झिंच्यागूगु दैय्थे धयागु ई.पु. ६२३ ☆ 23:25 २३:२५ व्य ६:५ ‡ 23:31 २३:३१ निस्वदँ थथे धयागु ई.पु. ६०९

32 वं थः पुर्खातयसं याःगु थें परमप्रभुयात मयःगु मभिंंगु ज्या यात।

33 वं यरूशलेमय् शासन मयायेमा धकाः फारो नेकोनं वयात सिखलं चिनाः हमात देशया रिब्लाय् कुनाबिल। वं यहदायात स्विप्यसः (३,४००) किलोग्राम वहः व स्विप्यंगु किलोग्राम (३४) लुँ कर पुइकल।

34 फारो नेकोनं योशियाहया मेम्ह काय् एल्याकीमयात वया बौया थासय् जुजु दयकल। वयागु नां हिलाः यहोयाकीम तल। वं यहोआहाजयात धाःसा मिश्र देशय् यंकल। व अन हे सित।☆

35 फारो नेकोनं फ्वंगु लुँ व वहः पुलेत यहोयाकीमं देशयापिं मनूतय्के कर काल। देशयापिं मनूतय्के इमिगु हैसियत कथं वहः व लुँ वं फारोयात बीत कर काल।

यहदायाम्ह जुजु यहोयाकीम

२ इति ३६:५-८

36 यहोयाकीम निइन्यादँ दुबलय् जुजु जुल, वं यरूशलेमय् झिंछदँ राज्य यात। वया मांया नां पदायाहया म्हाय् जबीदा खः। व स्मायाम्ह खः।☆

37 वं थः पुर्खातयसं याःगु थें परमप्रभुयात मयःगु मभिंंगु ज्या यात।

24

1 यहोयाकीम जुजु जुयाच्चंबलय् बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरं देशय् हमला यात। यहोयाकीम स्वदँ तक वयागु अधीनय् च्वन। तर स्वदँ लिपा वं थःगु मन हीकाः नबूकदनेसरया विरोधय् विद्रोह यात।☆

2 परमप्रभुं यहोयाकीमलिसें ल्वायेत व यहदायात नाश यायेत बेबिलोनी, अरामी, मोआबी व अम्मोनीतय् लुतपात याइगु पुचः छवयाहल। थ्व परमप्रभुं थः दास अगमवत्तातपाखें धयादीगु वचनकथं जुल।

3 परमप्रभुया उजंकथं हे यहदाय् थ्व विपत्ति वःगु खः। मनश्शें यक्वः पाप याःगुलि वय्कलं थःगु न्ह्यःनं यहदायात नाश यानाछवयेगु क्वछिनादीगु खः।

4 मनश्शें निर्दोष मनूतय्गु हिं यरूशलेमयात जाय्काब्यूगु खः। अले परमप्रभुं क्षमा बी मास्ति वयेकामदी।

5 यहोयाकीम जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु मेमेगु घटना, वं याःगु फुक्क ज्या यहदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

☆ 23:34 २३:३४ यर २२:११-१२

§

23:36 २३:३६ निइन्यादँ थथे धयागु ई.पु. ६०९

☆ 23:36

२३:३६ यर २२:१८-१९; २६:१-६

☆ 24:1 २४:१ यर २५:१-३८; दान १:१-२

6 यहोयाकीम थः पुरखात थें सित। वया लिपा वया काय यहोयाकीन जुजु जुल।
 7 मिश्रयाम्ह जुजु हाकनं गुबलें मिश्रं पिहां मवः। छायाःसा बेबिलोनयाम्ह जुजुं मिश्रयागु खुसिनिसें कयाः यूफ्रेटिस खुसि तक वयागु फुक्क लागा थःगु अधीनय काःगु खः।

यहूदायाम्ह जुजु यहोयाकीन

२ इति ३६:९-१०

8 यहोयाकीन झिंच्यादें दुबलय्* जुजु जुल। वं यरूशलेमय् स्वला राज्य यात। वया मांया नां यरूशलेमयाम्ह एलनातानया म्हाय् नहस्ता खः।

9 थः बौनं याःगु थें वं परमप्रभुयत मयःगु मभिगु ज्या यात।

10 अबलय् बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरया हाकिमतय्सं यरूशलेमय् हमला यानाः उकियात घेरय् यात।

11 थः हाकिमतय्सं अथे घेरय् यानाचवंबलय् नबूकदनेसर थः हे यरूशलेमय् वल।

12 यहूदाया जुजु यहोयाकीन, वया मां, वयात सल्लाहबीपिं, वया भारदारत सकसिनं थःपिन्त वयागु ल्हातय् लःल्हाना बिल।

बेबिलोनयाम्ह जुजु थः जुजु जूगु च्यागू दैय्† यहोयाकीनयात ज्वनाः कुन।☆

13 परमप्रभुं धयादीगु थें परमप्रभुया देगःयागु व दरबारया धुकुतियागु फुक्क धन वं लिकाल, अले परमप्रभुयागु देगःयागु नितिं इस्राएलयाम्ह जुजु सोलोमनं दयकूगु लुंयागु फुक्क सामान यंकल।☆

14 वं यरूशलेमयापिं सकसितं ज्वना यंकल। हाकिमत, सिपाईत, कारिगरत व मिस्त्रीत यानाः झिद्रुःमहयसित ज्वना यंकल। तसकं गरीबतय्त जक वं त्वःताथकल।

15 नबूकदनेसर यहोयाकीनयात ज्वनाः बेबिलोनय् यंकल। वं यरूशलेमं रानीमां, वया कलाःपिं, वया हाकिमत व देशयापिं नांजाःपिं मनूतय्त यरूशलेमं बेबिलोनय् यंकल।☆

16 बेबिलोनयाम्ह जुजु न्हयद्रुःमह बल्लाःपिं व लडाईं यायेफुपिं सिपाईत, द्रुःछिम्ह कारिगर व कलाकारतय्त नं बेबिलोनय् ज्वना यंकल।

17 वं यहोयाकीनया कका मत्तन्याहयात वयागु पलेसा जुजु दयकल, अले वयागु नां हिलाः सिदकियाह तल।☆

* 24:8 २४:८ झिंच्यादें थथे धयागु ई.पु. ५९८ † 24:12 २४:१२ च्यागू दै थथे धयागु अप्रिल ई.पु. ५९७ ☆ 24:12 २४:१२ यर २२:२४-३०; २४:१; २९:१-२ ☆ 24:13 २४:१३-१५ २ राज २०:१६-१८; यशै ३९:५-७ ☆ 24:15 २४:१५ इज १७:१२ ☆ 24:17 २४:१७ यर ३७:१; इज १७:१३

यहदायाम्ह जुजु सिदकियाह

२ इति ३६:११-१२; यर ५२:१-३

18 सिदकियाह निइछदँ दुबलयः जुजु जुल। वं यरूशलेमय् झिंछदँ राज्य यात।
वया मांया नां हमुतल खः। व लिब्नाय् च्वंमह यर्मियाया म्हाय् खः।☆

19 वं यहोयाकीम जुजुं याःथें परमप्रभुयात मयःगु मभिं ज्या यात।

20 परमप्रभु तंचायादीगुलि थ्व फुक्क यरूशलेम व यहदायात जू वःगु खः।
लिपतय् वय्कलं इमित थःगु न्ह्यःनं पितिनाछवयादिल।

सिदकियाहं बेबिलोनयाम्ह जुजुया विरोधय् विद्रोह यात।☆

25

यरूशलेम पतन जूगु

२ इति ३६:१३-२१; यर ५२:३-११

1 उकिं सिदकियाहं राज्य यानाच्चंगु गुंगूगु दँया* झिगूगु लाया झिगूगु दुखुन्ह
बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरं थः फुक्क सेना ज्वनाः यरूशलेमय् हमला याः वल।
वं शहरया छचाःखेरं चा व ल्वहंया द्रुम्बःचात दयकाः शहरयात घेरय् यात।☆

2 सिदकियाह जुजुं राज्य यानाच्चंगु झिंछगूगु दँय† तक शहरयात घेरय् याना
तल।

3 प्यंगूगु लाया गुंगूगु दिखुन्ह शहरय् तसकं अनिकाल जुल। मनूतय् छुं नं नये
मन्त।

4 अबलय् शहरया पःखाः बेबिलोनीतय्सं तछ्यात। चान्हय् हे जुजुया क्यब
लिक्कया निगू पःखाःया दथुया लुखां सिदकियाह व फुक्क सिपाईत बिस्युं वन।
बेबिलोनीत शहरया छचाःखेरं दुसां इपिं यर्दन खुसिया ब्यासिपाखे बिस्युं वन।☆

5 तर बेबिलोनी सेनां जुजुयात लित, अले वयात यरीहोया ख्यलय् नापलाकाः
ज्वन। वया फुक्क सिपाईत वयात त्वःताः थुखे उखे बिस्युं वन।

6 अले इमिसं जुजुयात ज्वनाः रिब्लाय् बेबिलोनयाम्ह जुजुयाथाय् हल। जुजुं
वयात सजाँय बीगु आज्ञा बिल।

7 इमिसं सिदकियाहया कायपिन्त वयागु हे न्ह्यःने हेस्यात। अनंलि इमिसं वयागु
मिखा ल्हकाबिल। वयात कैय्या सिखलं चिनाः बेबिलोनय् यंकल।☆

‡ 24:18 २४:१८ निइछदँ थथे धयागु ई.पु. ५९७ ☆ 24:18 २४:१८ यर २७:१-२२; २८:१-१७

☆ 24:20 २४:२० इज १७:१५ * 25:1 २५:१ गुंगूगु दँ थथे धयागु १५ जनवरी ई.पु. ५८८ ☆ 25:1

२५:१ यर २१:१-१७; ३४:१-५; इज २४:२ † 25:2 २५:२-३ झिंछगूगु दँ थथे धयागु ई.पु. १८ जुलाई ई.पु. ५८६

☆ 25:4 २५:४ इज ३३:२१ ☆ 25:7 २५:७ इज १२:१३

देगः शुनाब्यगु

यर ५२:१२-२३

8 बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरं राज्य यानाच्चंगु झिंगुंगू दैया न्यागू लाया न्हयन्ह दुखुन्हः बेबिलोनया जुजुया हाकिम व जुजुया अङ्गरक्षकतय सेनापति नबूजरदान यरूशलेमय वल।

9 वं परमप्रभुया देगः, दरबार व शहरया फुक्क छैय् मि तयाबिल। ततःखागु फुक्क छै वं छवयेकाबिल।

10 जुजुया अङ्गरक्षकतय सेनापतिनापं दुपि बेबिलोनी सेनां यरूशलेमया चाकःछिं दुगु पखाः शुनाबिल।

11 सेनापति नबूजरदानं शहरय् ल्यंदुपि मनूत, मेपि मनूतयत् व बेबिलोनयाम्ह जुजुयाथाय बिस्सुं वंपिन्त ज्वनाः बेबिलोनय् यंकल।

12 तर छुं मदुपि चीमिपि मनूतयत् दाखक्यबय् व बुँइ ज्या याकेत यहदाय हे त्वःताथकल।

13 बेबिलोनीतयसं परमप्रभुया देगलय् दुगु कँय्या थां व लिधंसात, कँय्या तग्वःगु त्यांकि नं कुचा कुचा यात अले इमिसं फुक्क कँय बेबिलोनय् यंकल।✧

14 इमिसं वेदी सफा याइबलय् छ्यलिगु बेल्ला व नौ तयेगु थल, चिम्ता, गुँगु थनेगु मकः व देगलय् सेवा याइबलय् छ्यलिगु कँय्या थलबलत फुक्क यंकल।✧

15 जुजुया अङ्गरक्षकतय सेनापति गुँगु थनिगु मकः व छाकिगु बातात, भिगु लुँवा वहलं दय्कातःगु फुक्क यंकल।

16 सोलोमनं परमप्रभुया देगःया निंति दय्कूगु कँय्या निपु थां, थलबल व छगु त्यांकि तसकं इयातु, उकियात लनेफइ मखु।

17 निपु थां उत्थें च्वाँ, निपु हे ८.२ मिटर तजाः। च्वय् कँय्यागु १.३ मिटर तजाःगु तपुलि दु। कँय्या जालि व धालेसिया बुत्तां चाकःछिं जाःगु दु। मेगु थां उकिया जालिनापं उत्थें च्वाँ।

यहदाया मूनूत बेबिलोनय् यंकूगु

यर ५२:२४-२७

18 अङ्गरक्षकतय सेनापति दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी सरायाह व निगूगु थासय्याम्ह पुजाहारी सपन्याहयात व स्वम्ह पालेतयत् नं ज्वना यंकल।

‡ **25:8** २५:८ बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरं राज्य यानाच्चंगु झिंगुंगू दैया न्यागू लाया न्हयन्ह दुखुन्ह १५ अगष्ट ५८६ ✧ **25:13** २५:१३ १ राज ७:१५-२६; २ इति ३:१५-२७ ✧ **25:14** २५:१४ १ राज ७:४५; २ इति ४:१६

19 शहरय् ल्यनाच्चपिं मध्ये वं सिपाईतय् कप्तान व न्याम्ह जुजुयात सल्लाह बीपिन्त ज्वन। वं देशयापिं मनूतयत् सिपाईतय् भर्ना याइम्ह दकलय् तःधम्ह हाकिम व शहरय् लूपिं खुइम्ह सिपाईतयत् नं ज्वन।

20 थुमित अङ्गरक्षकतय् कप्तान नबूजरदानं रिब्ला शहरय् बेबिलोनयाम्ह जुजुयाथाय् यंकल।

21 बेबिलोनयाम्ह जुजुं हमात देशया रिब्ला शहरय् इमित स्याकेबिल।

थुकथं यहदायापिं मनूतयत् थःगु देशं ज्वना यंकल।

यहदायाम्ह बडाहाकिम गदल्याह

यर ४०:७-९; ४१:१-३

22 बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरं शापानया छय्, अहीकामया काय् गदल्याहयात यहदाय् थःम्हं त्वःताथकूपिं मनूतय् शासक ल्यल।

23 बेबिलोनयाम्ह जुजुं गदल्याहयात बडाहाकिम ल्यःगु खँ न्यनाः सेनाया फुक्क कप्तानत व इमि मनूत मिस्पाय् गदल्याहयाथाय् वल। थुपिं सेनापतित नतन्याहया काय् इश्माएल, कारेहया काय् योहानान, नतोपाती तन्हूमेतया काय् सरायाह व माकातीया काय् याजन्याह खः।

24 गदल्याहं इपिं व इमि मनूतयत् पाफयाः धाल, “बेबिलोनी सिपाईत खनाः गयाये मते। देशय् च्वनाः बेबिलोनयाम्ह जुजुया सेवा या, छिमिगु भिं जुइ।”

25 तर न्हय्ला दुबलय्§ जुजु खलःयाम्ह, एलीशामाया छय् व नतन्याहया काय् इश्माएलं झिम्ह मनूतयत् ज्वनावयाः गदल्याह व वलिसें मिस्पाय् दुपिं यहदा व बेबिलोनयापिं मनूतयत् स्यानाबिल।

26 उकिं बेबिलोनीतलिसें ग्यानाः चिधिकःपिलिसें तःधिकःपिं तक, सेनाया कप्तानत नं फुक्क मिश्र देशय् बिस्युं वन।☆

यहोयाकीनयात त्वःतूगु

यर ५२:३१-३४

27 एबील-मरोदक बेबिलोनयाम्ह जुजु जूगु दैय् वं यहोयाकीनयात इयालखानां त्वःतल। यहोयाकीनयात ज्वनाः बेबिलोनय् यंकूगु स्विन्हय्दँया झिंनिलाया निन्हय्न्हु* लिपा थथे जूगु खः।

§ 25:25 २५:२५ न्हय्ला दुबलय् थथे धयागु अक्टोबर ई.पु. ५८६ ☆ 25:26 २५:२६ यर ४३:५-७

* 25:27 २५:२७ झिंनिलाया निन्हय्न्हु थथे धयागु २२ मार्च ई.पु. ५६१

28 वं वलिसें बांलाक न्ववानाः बांलाःगु व्यवहार यात। अले व थें बेबिलोनय् कैदी जुयाच्चंपिं मेपिं जुजुपिन्त स्वयाः वयात अज्ज अप्वः इज्जतया थासय् तल।

29 थुकथं यहोयाकीनं कैदीया वसः त्वःतल अले म्वाःतले न्ह्याबले जुजुया टेबिलय् नल।

30 जुजुं वयात व म्वानाच्चवंतले न्हियान्हिथं खर्च यायेत भत्ता बिल।

Newar
Newar: Newar (Bible)

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files
dated 17 May 2025

838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7